

Едгар Долъс

Убийството
с нарцисите

ЕДГАР УОЛЪС

УБИЙСТВОТО С НАРЦИСИТЕ

Превод: Цветан Петков

chitanka.info

После погледът му се спря на заглавие, набрано с едър черен шрифт:

УБИЙСТВОТО С НАРЦИСИТЕ

„Убийство с нарциси ли?“ — повтори той наум и си купи вестник.

Набраното с едри букви съобщение беше кратко. Някакъв работник, който минавал рано сутринта за по-пряко през Хайд Парк, открил труп на мъж, проснат край алеята за превозни средства. Бил с дрехите, липсвали само сако и жилетката. Около тялото му била навита окървавена копринена нощница. Ръцете били скръстени на гърдите, а върху тях имало жълти нарциси. Тарлинг прочете още веднъж краткото съобщение, сетне обърна колоната, където поместваха телеграфно последните вести. Новината заемаше само два реда, но бе сензационна.

ОТХВЪРЛЕНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

— Не ви разбирам, господин Лайн.

Младата жена, която гледаше Торнтън Лайн, беше чудно хубава. Кожата ѝ беше гладка и нежно розова, а в дълбоките ѝ сериозни сиви очи проблясваше пламъче, което би стреснало всекиго, стига той да не бе толкова опиянен от гениалността и дарбата си да убеждава, както собственикът на универсалния магазин „Лайн“.

Той не я поглеждаше в очите. Наблюдаваше одобрително безукорната ѝ снажна фигура, отметнатата хубава глава, изваяните ѝ нежни ръце.

Лайн приглади назад черния си перчем и се усмихна. Живееше с убеждението, че лицето му е белязано от проникателния му ум, а донякъде болезненият му цвят би могъл да мине за отличителна черта на „блед мислител“.

Отмести очи от големия еркереен прозорец, който гледаше надолу към претъпкания магазин, и се взря в младата жена.

Беше наредил кабинетът му да е на мецанина и да е с големи прозорци, та когато пожелае, да хвърля по някой поглед към най-важната част от голямата фирма, която имаше късмет да притежава.

Забеляза как от време на време към него се обръща по някое лице и разбра, че вниманието на всички момичета е привлечено от малката сцена, която се виждаше от долния етаж и в която против волята си участваше една служителка. Тя също го забеляза и се ядоса още повече. Понечи да си тръгне, ала Лайн я спря.

— Не разбирате, Одет. — Говореше тихо и напевно, с едва доловима нежност. После внезапно попита: — Прочетохте ли книжката ми? Сигурно ви се е видяло доста странно човек с моето положение да си пилее времето с поезия. Повечето стихове съм написал преди да се заема с този отвратителен, проклет магазин... преди да се превърна в търговец!

Момичето мълчеше и Лайн го изгледа с любопитство. Сетне пак попита:

— Какво ще кажете за стиховете?

Устните ѝ трепереха и Лайн пак го изтълкува погрешно.

— Нямах намерение да обсъждам стихосбирката ви — отвърна жената с нарастващо възмущение, — но понеже ми е дадена с определена цел, ще ви кажа, че само изрод би могъл да я напише и само някой малоумник ще я чете с удоволствие!

Той почервения. Суетата му беше дълбоко засегната.

— Каква еснафка сте, госпожице Райдър! — изхили се Лайн.

Стиховете бяха посрещнати възторжено от най-прочутите критици в страната, според тях те възпроизвеждали цялата красота на древната елинска поезия.

Жената понечи да каже нещо, но се отказа и стисна зъби. Сетне попита:

— Мога ли да си вървя, господин Лайн?

— Още не — отвърна хладно той. — Преди малко споменахте, че не разбирате за какво говоря. Този път ще го кажа по-ясно. Както сигурно знаете, сте много красиво момиче, а съдбата по всяка вероятност ви е отредила да станете съпруга на някой обикновен човечец с еснафски манталитет, който направо ще ви зароби. Такава е орисията на жената от средното съсловие. И за кой дявол ще се примирявате с такова положение? Само защото някакъв тип в черно сако и бяла риза ви е мърморил нещо, което няма смисъл и значение за всеки с малко мозък в главата. Нямаше да си правя труда да се занимавам с вас и да ставам за смях, ако не бях готов да ви ощастливя, каквото и да ми струва това.

Приближи се бавно до нея и сложи ръка на рамото ѝ. Тя инстинктивно се дръпна и Лайн се засмя.

— Какво ще кажете?

Момичето се обърна към него с искрящи очи.

— Ще кажа, че предпочитам да съм жена на някой отруден човечец с чисти помисли, отколкото да се свържа с тип като вас! Нямате никакво право да ме обиждате единствено защото съм на работа при вас, само един негодник ще ми предложи такова нещо.

Морав от гняв, Лайн кресна:

— Знаете ли с кого говорите?

— Говоря с Торнтън Лайн — рече задъхана тя, — известен като собственик на универсалния магазин „Лайн“, работодател на Одет Райдър, която получава от него три лири седмично...

Дъхът му секна от ярост.

— Мерете си думите! — изсъска той.

— Говоря с мъж, който с живота си петни самото понятие „човек“ — поде бързо момичето. — Мъж, който в нищо не е искрен, който живее благодарение на ума и името на баща си, с парите, които трупа от къртовския труд на по-свестни от него хора. Не ме е страх от вас — отсече с ненавист младата жена, когато Лайн пристъпи към нея. — О, знай, че няма повече да работя за вас, напускам още довечера. В Лондон има други места, където уважават почтеността, а такива като вас получават каквото заслужават!

Мъжът беше оскърбен, унизен, едва ли не смазан от презрението й. Бе загубил дар-слово, само поклати глава, посочи с треперещи пръсти вратата и прошепна:

— Марш оттук!

Одет Райдър излезе от стаята, но той не помръдна. След малко обаче отиде до прозореца, погледна надолу към салона и видя как стройната девойка си проправя път през тълпата купувачи и продавачи и изкачва трите стъпала — към канцеларията на главния касиер.

— Ще ми платиш за това, малка глупачке! — промърмори Лайн.

Беше наранен така дълбоко, че никога нямаше да й прости. Син на богаташ, Торнтън Лайн бе живял съвсем безгрижно. Не отиде в привилегировано частно училище, изпратиха го в колеж, където бе заобиколен от безочливи като него фукльовци и никой не го критикуваше за нищо.

Облиза пресъхналите си устни, отиде до бюрото и натисна звънеца. След малко се появи секретарката, която нарочно беше отпратил.

— Дойде ли господин Тарлинг? — попита Лайн.

— Да, сър, в заседателната зала е. Чака вече четвърт час.

Той кимна.

— Благодаря.

— Да му кажа ли...

— Аз ще отида при него — рече Лайн.

Извади от златната табакера цигара, драсна клечка кибрит и я запали. Беше изнервен, ръцете му трепереха, но бурята в сърцето му започна да се уталожва под влиянието на едно хрумване. Тарлинг! Как не се бе сетил досега! Тарлинг с неговата изобретателност и прословутия му невероятен ум. Не го познаваше, но той му се падаше и роднина и стига да му платеше добре, щеше да му направи услугата.

Тръгна с бързи стъпки по коридора, който свързваше кабинета му със заседателната зала, и все още бесен, влезе в просторното помещение.

Човекът, който се обърна да го поздрави, можеше да е и на двайсет и седем, и на трийсет и седем години. Беше висок, но не и едър. Лицето му беше много мургаво, а сините очи, извърнати към Лайн, бяха зорки и безстрастни. Това бе първото впечатление на търговеца.

Тарлинг пое меката като на жена длан на домакина. Докато се здрависваха, Лайн забеляза в залата трети човек. Беше нисък, седеше в сянката на колоната в стената. Той също се изправи, но само кимна.

— Китаец, а? — попита Лайн и огледа с любопитство неканения гост. — Да де, почти бях забравил, че идвате едва ли не направо от Китай. Няма ли да седнете?

Последва посетителя, отпусна се на един стол и му поднесе табакерата си.

— После ще поговорим за работата, която искам да ви предложа — започна той. — Трябва да ви обясня, че се насочих към вас заради една вестникарска публикация как сте намерили накитите на херцогиня Хенли, а също и заради онова, което чух за вас, докато бях в Китай. Между другото, падаме се роднини, май братовчеди.

— Да, далечни — отвърна тихо другият.

Би могъл да добави, че не е имал особена полза от това роднинство. Лайн кимна.

— Доколкото разбрах, не сте на работа в Скотланд Ярд.

Тарлинг поклати глава и спокойно отговори:

— Не. Работех в полицията в Шанхай и смятах да постъпя в Скотланд Ярд, всъщност дойдох с такова намерение. Но се случиха някои неща, които ме накараха да открия своя детективска агенция, най-важното беше, че Скотланд Ярд отказа да ми даде свободата, която ми е необходима!

Домакинът побърза да кимне.

Славата на Джак Оливър Тарлинг, или както беше известен сред китайския престъпен свят — Ли Жън, Ловеца на хора, се носеше из цялата страна.

Лайн мереше другите със свой аршин и затова видя в този безстрастен човек възможно оръдие, а по всяка вероятност и възможен съучастник.

Откъдето и да го погледнеш, детективите от шанхайската полиция вършеха странни неща. Носеха се слухове, че Ловеца на хора не се колебаел да измъчва арестуваните, за да изтръгне от тях признания и да спипа някой по-едър престъпник. Лайн не знаеше, а и нямаше откъде да знае всички свързани с Ловеца легенди, не можеше и да се очаква той да прави разлика между истина и измислица.

— Горедолу знам защо ме викате — продължи Тарлинг. — Говореше бавно и провлачено. — В писмото сте ми намекнали — подозирате свой подчинен, че години наред е бъркал в касата на фирмата. Някой си господин Милбърг, главният управител.

Лайн го спря с ръка и прошепна:

— Засега го забравете, Тарлинг. Всъщност ще ви представя на Милбърг и може би той ще ни помогне да осъществим моя план. Не твърдя, че е честен или пък че подозренията ми са безпочвени. Сега ме интересува нещо много по-важно и ще съм ви благодарен, ако забравите всичко, което съм ви писал за него. Ще позвъня да го извикат.

Отиде при дългата маса, заемаща почти половината помещение, вдигна телефона в края ѝ и нареди на телефонистката:

— Ако обичате, кажете на господин Милбърг да дойде при мен в заседателната зала. — Сетне се върна при посетителя с думите: — Въпросът с Милбърг може да почака. Не съм убеден, че пак ще се занимавам с него. Милбърг може да е крадец...

— Викали сте ме, господине.

Лайн бързо се обърна. Вратата се бе отворила безшумно и на прага стоеше мъж с чаровна усмивка — непрекъснато потриваше ръце, сякаш ги миеше с невидим сапун.

ЛОВЕЦЪТ СЕ ОТКАЗВА ОТ ПЛЯЧКАТА

— Това е господин Милбърг — съобщи Лайн притеснено.

И да беше чул последните думи на работодателя си, Милбърг не се издаде. Усмивката сякаш бе застинала не само върху устните му, тя изпълваше и големите му мътни очи. Тарлинг бързо го огледа и си направи изводите. Мъжът беше блюдолизец до мозъка на костите, с пълно лице, плешива глава и приведени рамене, сякаш само това и правеше — да се унижава.

— Затворете вратата, Милбърг, и седнете. Това е господни Тарлинг. Господин Тарлинг е... детектив.

— Виж ти!

Милбърг наклони почтително глава по посока на Тарлинг, а детективът напразно се опита да открие нещо, с което влезият да се издаде, че е гузен — той не пребледня, по лицето му не трепна и мускулче. „Опасен човек“, помисли си Тарлинг.

С крайчеца на окото погледна Лин Чу да види какво впечатление му е направил този тип. Наглед китаецът беше само безучастен наблюдател. Ала Тарлинг забеляза лекото свиване на устните, почти недоловимото потрепване на ноздрите му — все признаци, които винаги се появяваха върху лицето на помощника му, ако той „подушеше“ престъпник.

— Господин Тарлинг е детектив — повтори Лайн. — Чух за него, докато бях в Китай... нали знаете, бях на околосветско пътешествие и прекарах там три месеца — обърна се той към Тарлинг.

Последният кимна.

— Да, в течение съм. Бяхте отседнали в хотел „Бунд“. Все се навъртахте около местното население и си имахте главоболия, когато се опитахте да пушите опиум.

Лайн се изчерви като рак и се засмя.

— Знаете за мен повече, отколкото аз за вас, Тарлинг — рече той донякъде грубо, после се обърна към своя подчинен: — Имам

основание да смятам, че една от касиерките краде пари от магазина.

— Изключено, сър! — възкликна стреснат господин Милбърг. — Не може да бъде.

Лайн се усмихна самодоволно.

— Сигурно ще ви бъде интересно да научите, господин Тарлинг — продължи той, — че и аз съм се сблъсквал с престъпния свят и познавам някои негови представители. Всъщност вече четири години се опитвам как ли не да вкарам в пътя един несретник, тези дни излиза от затвора. Заех се с него — заяви скромно Лайн, — защото съм убеден, че ние, които сме в по-благоприятно положение, сме длъжни да помагаме на хората, които не са имали късмет в ожесточената надпревара за място под небето.

Тарлинг не бе впечатлен.

— Знаете ли коя краде? — попита той.

— Имам основание да мисля, че е момичето, което набързо уволних тази вечер, искам да го държите под око.

Детективът се замисли.

— Задачата е доста елементарна — рече той и за първи път на лицето му се появи нещо като усмивка. — Нямате ли си в магазина детектив, който да се заеме с тази работа? Не съм по дребните кражби. Бях останал с впечатлението, че става дума за нещо по-голямо...

Замълча, явно беше невъзможно да го обясни пред човека, чието поведение е трябвало да разследва.

— На вас може да ви се струва дребна работа. А за мен е твърде важно — каза прочувствено господин Лайн. — Момичето е много уважавано от колегите си и затова оказва силно влияние върху поведението им, а аз имам основания да смятам, че непрекъснато е подправяло счетоводните книги и е завличало фирмата. Разберете, Тарлинг, не разполагам с достатъчно улики, инак нямаше да ви викам.

— Искате да открия улики, така ли? — полюбопитства Тарлинг.

— Мога ли да запитам коя е жената, сър?

С този въпрос и господин Милбърг се намеси в разговора.

— Госпожица Райдър — отговори Лайн.

— Госпожица Райдър? — Милбърг бе направо смаян. — Госпожица Райдър... о, не, не е възможно!

— А защо да не е възможно — сопна се Лайн.

— Ами... сър, исках да кажа... — запелтечи управителят — толкова е невероятно... толкова сваясно момиче...

Торнтън Лайн му хвърли изпълнен с подозрение поглед.

— Нали нямате причина да прикривате госпожица Райдър? — поинтересува се студено той.

— Не, сър. Не си мислете такова нещо — примоли се възбуденият господин Милбърџ, — само ми се стори... невероятно.

— Невероятно е всичко, за което нямаме обяснение сопна се Лайн. — Невероятно ще е, ако в кражба сте обвинен вие, Милбърџ. Или че харчите пет хиляди лири при заплата деветстотин.

Милбърџ изгуби самообладание само за секунда. Ръката, която сложи на устата си, трепереше и Тарлинг, който все така го гледаше в лицето, видя какво огромно усилие му струва да се овладее.

— Да, господине, ще е невероятно — рече Милбърџ спокойно.

Лайн пак побесня — макар да насочваше злъчните си реплики към Милбърџ, мислите му се въртяха около гордото и красиво лице, гледало го толкова високомерно в неговия кабинет.

— Ще е невероятно, ако осъмнете зад решетките, защото съм открил, че години наред сте крали от фирмата — изръмжа той, — и колегите до един ще кажат същото — че е невероятно.

— Точно така, сър. Милбърџ си беше възвърнал усмивката, в очите му отново светеше пламъче. — Ще звучи невероятно и наистина ще е невероятно, ще са изненадани всички и най-вече нещастната жертва — ха, ха!

— Може и да не е изненадана — отсече студено Лайн. — Ще кажа няколко думи във ваше присъствие, чуйте ги добре. — И продължи натъртено: — Вече от месец от счетоводството ми се оплакват, че липсват дребни суми.

Думите му бяха дръзки и безразсъдни. Успехът на плана, който бе измислил изведнъж, зависеше не само от вината на Милбърџ, а и от готовността да си я признае. Ако управителят потвърдеше тази лъжа, щеше да признае, че също е бъркал в касата, и Тарлинг, който отначало не разбираше накъде бие разговорът, започна смътно да схваща каква е работата.

— Оплаквал съм се, че последния месец са липсвали пари? — повтори безизразно Милбърџ.

Усмивката изчезна от устните и очите му. Лицето му изглеждаше измъчено — бе притиснат до стената.

— Точно така — настоя Лайн, без да сваля очи от него. — Не е ли вярно?

Настъпи дълга пауза, сетне Милбърг кимна.

— Да, сър — прошепна той.

— И ми казахте, че подозирате госпожица Райдър.

Отново същата пауза и отново мъжът кимна.

— Чухте ли? — попита победоносно Лайн.

— Да — отвърна тихо Тарлинг. — Какво искате от мен? Защо не повикате полицията? Щатни полицаи де?

Лайн се намръщи.

— Нещата трябва първо да се подготвят. Ще ви дам всички подробности, адреса на момичето, ще ви кажа какви са навиците му, а вашата задача ще е да съберете информацията, с която да поставим въпроса пред Скотланд Ярд.

— Ясно. — Тарлинг отново се усмихна. После поклати глава. — Боя се, че не мога да се заема със случая, господин Лайн.

— Не можете ли? — попита слисан Лайн. — Защо?

— Защото не се занимавам с такива работи — отговори Тарлинг. — Дойдох при вас с чувството, че ще ми възложите един от най-големите случаи, които съм разследвал. Това показва как инстинктът може да заблуди човека — пак се усмихна той и си взе шапката.

— Какво искате да кажете? Ще отхвърлите ценен клиент и... роднина!

— Не зная доколко ценен сте, а това, че бащите ни са били братовчеди, изобщо не се брои. Казах ви, господин Лайн, не искам да се свързвам с този случай, така че въпросът е приключен.

— Не смятате че си струва? — присмя се Лайн. — А ако съм готов да ви платя петстотин лири...

— И пет, и петдесет хиляди да ми дадете, пак не искам да имам нищо общо — отсече категорично Тарлинг. — И веднага ще ви обясня защо. Не искам да имам нищо общо с това скалъпено обвинение. Знаете какво имам предвид, но ще бъда още по-ясен. По една или друга причина сте вдигнали мерника на вашата подчинена. Чета по лицето ви, господин Лайн: безволевата брадичка, ненаситната ви уста ми подсказват, че не изпитвате особени скрупули към жените, които

работят при вас. Не че съм сигурен, но ми се струва, че едно почтено момиче ви е отрязало, вие се чувствате унижен и се опитвате да си измучете от пръстите това обвинение. Господин Милбърг — обърна се Тарлинг към управителя и той отново престана да се усмихва — си има причини да ви играе по свирката. Ваш служител е, пък и му подхвърлихте нещо за доживотна каторга, ако откаже да го направи.

Лицето на Торнтън Лайн се разкриви от ярост.

— Ще се погрижа да се разчуе как се държите. — Гласът му трепереше от вълнение. — Повдигнахте чудовищно обвинение срещу мен и ще ви дам под съд за клевета. Истината е, че не можете да се справите с работата, която исках да ви възложя, и си търсите повод да се измъкнете.

— Истината е — отвърна Оливър Тарлинг, като отхапа върха на пурата, която беше извадил от джоба си, — че съм прекалено уважаван, за да се свързвам с мръсна работа като вашата. Не обичам да съм груб, нито пък да се отказвам от добри хонорари, но не мога да правя пари от мръсна работа, господин Лайн. От мен да го знаете, час по-скоро да се откажете от глупавия план за отмъщение, който ви е подсказала наранената суета — не съм чувал по-нескопосно скалъпено обвинение, — и се извинете на младата дама, която, дума да няма, грубо сте оскърбили.

Даде знак с ръка на спътника си китаец и бавно тръгна към вратата. Онемял от яд, разтреперан от безсилие, Лайн го изпрати с поглед, а когато вратата беше почти затворена, се хвърли със задавен вик, отвори я със замах и скочи върху детектива.

Две ръце го стиснаха за китката, вдигнаха го целия, внесоха го в стаята и го стовариха в едно кресло. Над него се сведе лице, което с мъничките присмехулни бръчки около очите не изглеждаше страховито.

— Господин Лайн — поде подигравателно Тарлинг, — давате ужасен пример на престъпниците, добре че осъденият ви приятел е зад решетките.

И без дума повече напусна стаята.

3

ЧОВЕКЪТ, КОЙТО ОБИЧАШЕ ЛАЙН

Два дни по-късно Торнтън Лайн седеше в голямата си лимузина, спряна в края на Уондзуърд Комън, срещу портала на затвора.

Беше поет и позьор, едно често срещано съчетание у мъжа. Разполагаше с пари и големи възможности и щеше да си живее живота, ако всички, на които се натъкваше, го оставяха да прави каквото си знае. Ала най-малко за двама души милионите на Торнтън Лайн не значеха нищо.

Отоплението в лимузината работеше. Но навън в мразовитата априлска утрин прехвърчаше сняг и няколко зъзнеци жени, застанали на почетно разстояние от портала на затвора, се гушеха в шаловете си. Всичко бе покрито с бял пращец и в тази зимна обстановка ранните цветя изглеждаха много нещастни. Часовникът на затвора удари осем и вратичката се отвори. Излезе мъж със закопчано догоре сако и нахлупен каскет. Щом го зърна, Лайн пусна вестника, който четеше, отвори вратата, изскочи навън и се запъти към освобождения затворник.

— Ей, Сам! — нежно го заговори той. — Май не ме очакваше.

Мъжът спря като закован и се загледа в човека с коженото палто.

— О, господин Лайн! Благодетелю! — изхриптя Сам, сълзите се застичаха по лицето му и онемял, той стисна в ръце протегнатата към него длан.

— Какво мислиш, че ще те изоставя ли? — попита господин Лайн, грейнал от мисълта колко е добродетелен.

— Смятах, че ще ме зарежете, сър — потвърди прегракнало Сам Стей. — Вие сте истински джентълмен, сър, би трябвало да се срамувам от себе си!

— Я не се занасяй, Сам! Скачай в колата, момчето ми! Да вървим. Хората ще си помислят, че си милионер.

Мъжът преглътна. Ухили се мазно, отвори вратата качи се вътре и се отпусна с блажена въздишка върху скъпите меки кафяви възглавници.

— Божке! Като си помисля, че на този свят се срещат такива като вас, сър! Току-виж, съм повярвал, че има ангели.

— Стига глупости, Сам! Ела вкъщи, ще закусим като хората и ще ти помогна да започнеш отново.

— Ще се опитам да живея честно, сър, Бог ми свидетел!

Всъщност Лайн не даваше пет пари дали Сам ще живее честно. Нещо повече, вероятно щеше да е страшно разочарован, ако Сам влезеше в правия, ала тесен път. „Гледаше“ го, както другите гледат пилета и породисти крави, той бе част от колекцията му, както някои колекционират марки и порцелан. За Лайн Сам беше скъпоценност. Перчесе се с него в клуба — ето на, познава представител на престъпния свят, защото Сам беше специалист по кражби с взлом и не го биваше за друго. Освен това го обожаваше, което бе за Лайн едно от най-опияняващите преживявания.

А обожанието му беше искрено. Сам би дал живота си за бледия мъж с безволевата уста. Бе готов да го разкъсат на парчета, стига с мъките си да донесеше удоволствие или полза на човека, който за него бе равен с боговете.

Навремето Торнтън Лайн го завари да извършва взлом в собствения му дом. Кой знае защо, му предложи добра закуска и прояви интерес към бъдещето му. Оттогава Сам бе лежал в затвора три пъти: първите два за малко, последния — за по-дълго, и Лайн демонстративно го посрещаше, след като си излежеше присъдата, откарваше го у дома си, даваше му закуска, а също и куп безплодни житейски съвети и го пускаше отново по света с десет лири — сума, която му стигаше точно колкото за нов комплект инструменти за взлом.

Никога дотогава Сам не беше проявявал такава благодарност, никога дотогава Торнтън Лайн не го бе обграждал с такива грижи. Пригответи му гореща вана, от която Сам Стей на драго сърце би се отказал, но нямаше как, от любезност се изкъпа, топла и обилна закуска, нов кат дрехи и не две, а четири банкноти от пет лири. След закуската Лайн дръпна речта си.

— Безполезно е, сър — заяви крадецът и поклати глава. — Опитвал съм се как ли не да си изкарвам честно хляба, но, изглежда, не ме бива да живея като хората. Три месеца, след като ме пуснаха миналия път, карах такси, но някакво ченге ме спипа, че нямам книжка. За кой дявол да ми давате работа във вашия магазин, сър,

просто няма да се задържа. Свикнал съм да живея на открито, обичам сам да съм си господар. Аз съм волна птичка, за нас пишат дори — думата започва с „а“.

— Авантюрист, любител на приключенията ли? — позасмя се Лайн. — Да, наистина си авантюрист, Сам, и аз ще ти предложа приключение по твой вкус.

А сетне започна да разказва за черната неблагодарност, за момичето, на което помогнал, нещо повече, което спасил от гладна смърт, а то на всяка крачка му изменяло. Торнтън Лайн беше поет. Освен това умееше да лъже както никой друг. Жената, която бе желал, се бе превърнала в най-омразното същество на този свят. Идеше му да я обезобрази, да я стъпче в тинята на собственото си унижение.

В очите на престъпника проблесна отразената му ярост и Лайн заговори по-високо и разгорещено. Изричаше лъжата лесно, дори по-лесно от истината, тъй като в истината имаше нещо грубо, което творческата му натура не можеше да приеме. И колкото повече разплиташе историята с коварството на Одет Райдър, толкова по-дрезгави ставаха възклицанията на Сам. Торнтън Лайн млъкна и се вторачи в гостенина си да види как ще реагира.

— Кажете ми — рече Сам с треперещ глас. — Кажете ми, сър, как да си разчистим с нея сметките и аз ще мина и през ада, но ще го направя!

— Ей това исках да чуя — отвърна Лайн и му наля от високата бутилка на масичката конска доза от неговия любим коняк. — Ще ти кажа какво ми е хрумнало.

Чак до обяд двамата седяха, допрели глави, и крояха как да отмъстят на момичето, чиято главна вина бе, че е унижило Торнтън Лайн, и чиято добродетел бе разпалила омразата му.

4

УБИЙСТВОТО

Джак Тарлинг се излежаваше преспокойно на твърдото си легло с дълго цигаре между зъбите и с книга за китайската метафизика, подпряна на гърдите. Беше осем часът същия ден, когато Сам Стей излезе от затвора.

Отминалият ден се оказа тежък за Тарлинг, той се бе занимавал с банков обир, който щеше да му глътне цялото време, ако детективът си нямаше и лична работа. Тя нямаше да му донесе никакви пари, но любопитството му беше събудено.

Остави книгата върху гърдите си: вратата тихо щракна, отвори се и се появи прислужникът му. Невъзмутимият Лин Чу влезе безшумно в стаята; носеше поднос, който остави на ниската масичка до леглото на господаря си. Беше облечен в синя копринена китайска дреха — факт, който Тарлинг отбеляза.

— Значи няма да излизаш повече тази вечер, Ли Чу?

— Не, Ли Жън — отвърна китаецът.

Двамата говореха на мекия шипящ език на Средното царство.

— Ходи ли при Човека с коварното лице?

Вместо отговор другият извади от вътрешния си джоб плик и го подаде. Тарлинг погледна адреса.

— Значи тук живее младата дама. „Госпожица Одет Райдър, Каримор 27, Еджуеър Роуд“.

— Къщата трябва да е на голям род, в нея живеят много хора — поясни Лин Чу. — Отидох лично, както ме помоли, и видях, че там непрекъснато излизат и влизат различни хора.

— На английски това се нарича жилищен блок, Лин — рече леко усмихнат Тарлинг. — Какво каза Човека с коварното лице, след като прочете писмото ми?

— Нищо не каза, господарю. Чете, чете, а сетне направи такава гримаса. — Лин изимитира усмивката на господин Милбърг. — И тогава написа това, което виждаш.

Тарлинг кимна. Известно време гледа в празното пространство, а после се обърна, подпрян на лакът, и вдигна чашата чай, която слугата беше донесъл.

— А Човека с бледото, безволево лице, Лин? — попита той. — Него видя ли?

— Да, господарю — отвърна сериозно китаецът. — За него няма небе.

Тарлинг пак кимна. Китайците използват думата „небе“ вместо „господ“ и той сметна, че Лин много точно е схванал липсата на духовни качества у господин Торнтън Лайн.

Изпи си чая и пусна крака от леглото.

— Лин — рече той. — Тук е много скучно и тъжно. Едва ли ще остана.

— В Шанхай ли ще се върне господарят? — попита другият безстрастно.

— Май да — кимна Тарлинг. — Във всеки случай тук е прекалено скучно. Само дребно изнудвачество или съпружески изневери. Повдига ми се.

— Това са дреболии — отсъди Лин философски. — Но Господарят — този път той имаше предвид Великия господар Конфуций — е казал, че величието се корени в дребното: може пък някой дребен човечец да отсече главата на някой голям човек и тогава ще те повикат да намериш убиеца.

Тарлинг се засмя.

— Ти си оптимист, Лин. Не, едва ли ще ме повикат за убийство. В тази страна не викат частни детективи за такива неща.

Лин поклати глава.

— Но господарят трябва да открива убийци, инак ще престане да бъде Ли Жън, Ловеца на хора.

— Кръвожадно същество си, Лин — заяви Тарлинг този път на английски, който китаецът не разбираше особено добре въпреки упоритите усилия на прочути мисионерски училища. — Сега ще изляза — отсече той с внезапна решителност. — Ще отида при дребната жена, която Бледоликия желае.

— Мога ли да дойда с теб? — попита Лин.

Тарлинг се поколеба.

— Да, можеш, но ще трябва да ме следваш.

Каримор Маншънс представляваше голям квартал, притиснат между два по-аристократични и скъпи жилищни района на Еджуеър Роуд. Приземният етаж бе зает от магазинчета, от които сградата евтинееше, ала пак беше доста скъпа и както предположи Тарлинг, наемите бяха прекалено високи за касиерка в магазин, ако тя не живееше със семейството си. Обяснението, както установи той, беше, че в сутерена жилищата бяха доста окаяни и затова се предлагаха поевтино.

Озова се пред вратата от полиран махагон на едно такова жилище и се зачуди как ли да оправдае пред момичето късното си посещение. А че то ще иска такова обяснение, стана ясно от нескритото подозрение, което се изписа по лицето му, когато отвори вратата.

— Да, аз съм госпожица Райдър.

— Мога ли да ви видя за мъничко?

— Съжалявам — поклати глава младата жена, — но съм сама и не мога да ви поканя вътре.

Началото беше лошо.

— А не е ли възможно да излезете вие? — попита настойчиво той и момичето неволно се усмихна.

— Невъзможно е да изляза с непознат — отсече то. По погледа му пролича, че донякъде се забавлява.

— Тъй си е — засмя се Тарлинг. — Ето картичката ми. Не съм особено прочут в страната, едва ли знаете името ми.

Тя я взе, прочете написаното и попита с тревога в гласа:

— Частен детектив ли? Кой ви изпраща? Сигурно не господин...

— Не господин Лайн — успокои я той.

Младата жена се поколеба за миг, сетне отвори вратата по-широко.

— Влезте. Можем да говорим и тук, в преддверието. Значи не ви е изпратил господин Лайн.

— На господин Лайн много му се щеше да дойда — отвърна Тарлинг. — Ще издам нещо, което ми е доверил, но не смятам, че той заслужава моята лоялност. Не зная защо ви безпокоя, но имам чувството, че трябва да ви предупредя да се пазите.

— От какво? — попита момичето.

— От машинациите на един господин, с когото сте се държали...
— Тук той се поколеба каква дума да употреби.

— Много обидно — довърши тя вместо него.

— Не зная колко обидно — засмя се Тарлинг, — но явно сте ядосали с нещо господин Лайн и той е решен да ви го върне. Не искам да ми се доверите, давам си сметка, че едва ли ще седнете да ми се изповядвате. Но държа да знаете, че господин Лайн скалъпва срещу вас обвинение в кражба.

— В кражба ли? — викна тя изненадана и възмутена. — Срещу мен! Не е възможно да е толкова зъл!

— Защо да е невъзможно някой да е зъл! — Лицето на Тарлинг оставаше невъзмутимо, но очите му се смееха. — Зная само, че убеди господин Милбърг да заяви, че се е оплаквал от кражби във вашата секция.

— Не може да бъде! — викна категорично тя. — Господин Милбърг не би направил такова нещо. Направо невъзможно!

— Трябва да призная, че господин Милбърг отказваше да го стори — рече Тарлинг бавно, а сетне предаде разговора, без да споменава пряко или косвено за подозрението, което падаше върху Милбърг. — Както виждате — заяви в заключение мъжът, — трябва да се пазите. Не е зле да се срещнете с адвокат и той да се нагърби с тази работа. Не се налага да предприемате нищо срещу господин Лайн, но ще сте много по-неуязвима, ако сте изложили замисъла му пред компетентен човек.

— Благодаря ви, много ви благодаря, господин Тарлинг — каза топло тя и го погледна с такава сладка, трогателна и безпомощна усмивка, че спечели сърцето му.

— А ако не желаете адвокат — продължи той, — можете да разчитате на мен. Ще ви помогна, ако възникне някаква неприятност.

— Не можете да си представите колко съм ви благодарна, господин Тарлинг. Не ви посрещнах особено любезно!

— Ще си позволя да кажа, че само глупачка би ме посрещнала по друг начин.

Тя протегна двете си ръце, той ги пое насълзен. Момичето се овладя и го поведе към малката гостна.

— Е, да, загубих си работата — засмя се то, — но вече имам няколко предложения и смятам да приема едното. Ще си дам седмица

почивка.

Тарлинг я спря с жест. Имаше свръхчувствителен слух.

— Очаквате ли някого? — попита я тихо.

— Не — отговори изненадано момичето.

— В апартамента живее ли друг човек?

— Имам прислужница, която спи тук, но тази вечер я няма.

— Тя има ли ключ?

Момичето поклати глава.

Тарлинг стана и Одет се почуди как такъв висок човек може да се движи толкова бързо и безшумно по незастлания коридор. Стигна при вратата, завъртя топката на секретната брава и внезапно я отвори. На изтривалката стаеше човек, който отскочи при неочакваната поява на Тарлинг. Непознатият носеше нов костюм, очевидно конфекция; беше мъртвешки блед, с онзи странен жълтеникав цвят на лицето, по който веднага ще познаеш наскоро освободен затворник.

— Извинете — запелтечи той, — това номер 87 ли е?

Тарлинг внезапно се пресегна, сграбчи го за реверите и го придърпа навътре.

— Я да видим какво се опитваш да направиш. Какво носиш?

Той изтръгна от ръката на посетителя нещо, не ключ, а плосък инструмент със странна форма.

— Излизай! — заповяда Тарлинг и дръпна пленника си в антрето.

С бързо движение му смъкна самото до лактите, за да му обездвижи ръцете, сетне мълчаливо се залови да го пребърква. От два джоба измъкна десетина пръстена със скъпоценни камъни, на всеки висеше етикетче на универсалния магазин „Лайн“.

— Я виж! — възкликна Тарлинг присмехулно. — Тези пръстени да не са любовен дар от господин Лайн за госпожица Райдър?

Мъжът беше онемял от гняв. Ако погледите можеха да убиват, Тарлинг отдавна щеше да е мъртъв.

— Евтини номерца — каза детективът, поклащайки тъжно глава. — А сега върви при господаря си — господин Торнтън Лайн, и му предай, че е позорно за един учен да прилага такива нескопосани хватки.

И отпрати с един ритник Сам Стей навън в тъмното.

Момичето, което бе наблюдавало сцената, погледна умолително и попита:

— Какво означава това? Направо тръпки ме побиват! Какво искаше този човек?

— Хич не му се плашете на този, пък и на другите! — отсече Тарлинг. — Съжалявам, че се стреснахте.

Успя да я успокои до идването на прислужницата, а сетне се сбогува.

— Не забравяйте, че съм ви дал телефонния си номер, ако имате неприятности, ми се обадете. Особено — добави той — ако утре възникне нещо.

На другия ден не се случи нищо неприятно и все пак в три следобед Одет звънна, за да му каже:

— Заминавам за провинцията. Снощи се уплаших.

— Когато се върнете, елате при мен — покани я Тарлинг, установил, че трудно ще забрави момичето. — Утре ще отида при Лайн. Между другото, онзи, снощният, е протеже на господин Лайн, човек, който му е безрезервно предан, ще трябва да ви пазим тъкмо от него. Дявол го взел! Животът започва да става интересен!

Дочу тихия смях на момичето.

— Трябва ли да ме заколят, за да се зарадва един детектив? — заяде го тя и той се усмихна с разбиране.

— Във всеки случай утре ще ида при Лайн — увери я Тарлинг.

Както бе обещал, на следващата сутрин се отправи към огромната сграда на универсалния магазин „Лайн“. Мина по Оксфорд Стрийт, където между другото забеляза, че вестникопродавците въртят необикновено оживена търговия. После погледът му се спря на заглавие, набрано с едър черен шрифт:

УБИЙСТВОТО С НАРЦИСИТЕ

„Убийство с нарциси ли?“ — повтори той наум и си купи вестник.

Набраното с едри букви съобщение беше кратко. Някакъв работник, който минавал рано сутринта за по-пряко през Хайд Парк, открил труп на мъж, проснат край алеята за превозни средства. Бил с дрехите, липсвали само сако и жилетката. Около тялото му била навита окървавена копринена нощница. Ръцете били скръстени на гърдите, а върху тях имало жълти нарциси. Тарлинг прочете още веднъж краткото съобщение, сетне обърна колоната, където поместваха телеграфно последните вести. Новината заемаше само два реда, но бе сензационна:

УБИЙСТВОТО С НАРЦИСИТЕ

Тялото е идентифицирано — убит е господин Торнтън Лайн, прочут милионер.

НАМЕРЕНОТО В ДЖОБА НА ЛАЙН

„Лондонската полиция е изправена пред нова загадка, и то толкова необичайна, че няма да е пресилено, ако назовем престъплението най-загадъчното убийство на века. Днес призори в Хайд Парк бе намерен мъртъв при обстоятелства, които сочат, че е убит по най-жесток начин, господин Торнтън Лайн, известен светски лъв, собственик на голяма търговска фирма, поет от значителен мащаб и прочут с благотворителността си милионер.

В пет и половина Томас Савидж, нает от Кюбит Таун Констръкшън Къмпани, минавал през Хайд Парк на път за работа. Пресякъл централната алея за превозни средства, която върви успоредно с Бейсуотър Роуд, и вниманието му било привлечено от проснато на тревата тяло. Савидж се отправил към мястото и видял мъж, който очевидно бил мъртъв от няколко часа. Бил без сако и жилетка, около гърдите, върху които били скръстени двете му ръце, била омотана копринена дреха, явно за да се спре кръвотечението от раната вляво, над сърцето.

Необикновеното в случая е, че убиецът не само е кръстосал ръцете, но и е положил върху гърдите жълти нарциси. Незабавно повикали полицията и тя вдигнала трупа. Според полицаите престъплението не е извършено в Хайд Парк, злощастният мъж е убит другаде и тялото му е пренесено в парка със собствения му автомобил, изоставен на стотина метра от мястото, където е открит трупът. Доколкото разбрахме, полицията е попаднала на много важна улика и предстои арест.“

Странно умислен, господин Дж. О. Тарлинг, работил навремето в Шанхайската детективска служба, прочете подробното описание във вечерния вестник.

Лайн убит! Какво необикновено съвпадение — беше се запознал с младия мъж броени дни преди това!

Макар да му се падеше далечен роднина, Тарлинг не знаеше нищо за личния живот на Лайн. В Китай беше прекалено зает, за да се занимава с приумиците на някакъв турист, пък бил той негов братовчед, но смътно си спомняше за скандал, свързан с името му, и се помъчи да се сети за всички обстоятелства около него.

Остави вестника с лека гримаса, която подсказваше съжаление. Ето такъв случай му трябваше, за да се разгърне, стига да работеше в Скотланд Ярд! Загадката обещавахе да е необикновено интересна.

Тарлинг се сети за момичето — Одет Райдър. Какво ли ще си помисли тя? „Ще се стъписа — рече си той, — ще се ужаси.“ Заболя го при мисълта, че макар и косвено Одет вероятно ще бъде замесена в такъв шумен скандал, и с внезапна тревога осъзна: никак не бе изключено да се разтръби, че се е скарала с покойния.

— Пфу! — промърмори той, отхвърли възможността като абсурдна и тръгна към вратата, за да повика слугата си.

Лин Чу се появи, без да продума.

— Лин Чу! — обърна се към него Тарлинг. — Бледоликия е мъртъв!

Китаецът вдигна невъзмутимо очи към лицето на господаря си и спокойно заяви:

— Всеки умира рано или късно. Този е умрял бързо. Пак е по-добре, отколкото да умре бавно.

Тарлинг го изгледа проникателно.

— Откъде знаеш, че е умрял бързо? — поиска да знае той.

— Така приказват — отвърна без колебание Лин Чу.

— Но не и на китайски — възрази му Тарлинг, — а ти, Лин Чу, не говориш английски.

— Говоря малко, господарю — каза Лин Чу, — и го чух на улицата.

Тарлинг замълча, а китаецът зачака.

— Лин Чу — поде след малко детективът, — този човек идва в Шанхай, докато бяхме там, и имаше неприятности. Веднъж го изхвърлиха от чайната на Уин Фу, където пушил опиум. А имаше и други главоболия — спомняш ли си?

Китаецът го погледна право в очите и заяви:

— Забравям. Бледоликия беше лош човек. Радвам се, че е мъртъв.

— Хм! — изсумтя Тарлинг и отпрати слугата.

Лин Чу беше най-способният от всичките му агенти, човек, който, веднъж надушил следа, не мирясваше, докато не открие нещо, а също и най-верният от местните детективи. Но Тарлинг никога не си беше въобразявал, че разбира как се движи мисълта му, нито че би могъл да проникне зад завесата, която китаецът спускаше между себе си и любопитния чужденец. Дори тамошните престъпници не смогваха да проумеят разсъжденията на Лин Чу и мнозина отиваха на ешафода, блъскайки си главата, която скоро щеше да бъде отделена от тялото им, как той е разкрил престъплението.

Тарлинг се върна при писалището и взе вестника, но още не беше започнал да чете, когато телефонът иззвъня. Вдигна слушалката и за свое учудване чу гласа на Кресуел, заместник-началника на полицията, който го бе убедил да се върне в Англия.

— Тарлинг, би ли могъл да отскочиш за пет минутки до Скотланд Ярд? — попита го той. — Искам да поговорим за това убийство.

— Разбира се — отговори Тарлинг. — До десет минути ще бъда при вас.

След пет минути влезе в Скотланд Ярд, където го въведоха в кабинета на Кресуел. Беловласият мъж, който стана да го посрещне с радостна усмивка в очите, му разкри защо го е повикал.

— Смятам да те привлека в разследването на случая, Тарлинг. За някои негови страни нашите хора нямат опит. И преди се е случвало Скотланд Ярд да потърси помощ отвън — обясни той, като покани с ръка другия да седне, — особено когато има работа с престъпление от такъв характер. Фактите са ти известни — продължи Кресуел, като отвори тъмна папка. Тук са рапортите, които можеш да прочетеш на спокойствие. Торнтън Лайн е бил, меко казано, особняк. Животът му не се е отличавал с особена благопристойност, имал е много съмнителни познати, между които и един престъпник — бивш затворник, излежал присъдата си само преди няколко дни.

— Доста странно — отбеляза Тарлинг и вдигна вежди. — Какво общо е имал с престъпника?

Кресуел сви рамене.

— Мен ако питаш, с това познанство Лайн просто се е перчел. Обичаше да говорят за него. И то му е създавало славата на чешит сред приятелите.

— Кой е престъпникът? — попита Тарлинг.

— Някой си Стей, джебчия, но според мен е много по-опасен, отколкото смята полицията.

— Той... — започна Тарлинг, но Кресуел поклати глава.

— Мисля, че можем да го изключим от списъка на заподозрените в това убийство. Сам Стей не е най-достойният измежду хората, но дума да няма, бил е предан до гроб на Лайн. Когато временно натовареният със случая детектив отишъл да го разпита, го намерил на легло, смазан от скръб, до него бил вестникът, съдържащ подробностите за убийството. Не бил на себе си от мъка и заплашвал да „види сметката“ на убиеца. Можеш да говориш с него по-късно. Едва ли ще измъкнеш нещо повече, говори несвързано. В неговите очи Лайн е бил нещо повече от човек и мен ако питаш, единственото нормално чувство, което Стей е изпитвал през живота си, е тази обич към мъжа, държал се добре с него, независимо дали е бил искрен в своята благотворителност. Но има няколко факта, които не са огласени.

Кресуел се намести на стола и започна да ги изброява и да ги отмята на пръсти.

— Знаеш ли, че около гърдите на Лайн са намерили копринена нощница. Под нощницата е имало две носни кърпи, сложени явно за да спрат кръвотечението. Били са старателно сгънати, сякаш някой ги е извадил от дрешник. Освен това са били дамски, което ни навежда на мисълта, че в убийството е замесена жена.

Тарлинг кимна отново.

— И още нещо странно, което за щастие е пропуснато от хората, видели тялото първи и дали подробности на вестниците — макар и напълно облечен, Лайн е бил по дебели плъстени пантофи. Както установихме, самият той снощи ги е взел от магазина си. Повикал е един от служителите в кабинета си и му е наредил да му намери чифт пантофи с меки подметки. И, трето, обувката на Лайн бяха намерени в изоставената кола, спряна на пътя на стотина метра от мястото, където е лежало тялото. И четвърто — това обяснява защо те натоварвам със случая, в колата бяха намерени окървавеното му сако и жилетка. В десния джоб на жилетката — каза бавно Кресуел — е намерено това.

Той извади от чекмеджето тъмночервено листче с размери около пет на пет сантиметра и го подаде без коментар на детектива.

Тарлинг го взе и зяпна. С плътно черно мастило на него бяха написани четири китайски йероглифа: „Дзъ чао фан нао — сам си го просеше.“

6

МАЙКАТА НА ОДЕТ РАЙДЪР

Двамата мъже се спогледаха мълчаливо.

— Е? — попита най-сетне Кресуел.

Тарлинг поклати глава.

— Направо смайващо — отговори той и пак погледна хартийката, която държеше между палеца и показалеца си.

— Сега разбираш защо те привличам по този случай — рече полицаят. — Ако в това престъпление са замесени китайци, едва ли друг ще се справи по-добре от теб. Накарах да ми преведат написаното на листчето. Означава: „Сам си го просеше.“

— Буквално преведено: „Сам си търси белята“ — поясни Тарлинг. — Но има нещо, което може да не сте забелязали. Ако се вгледате в листчето, ще видите, че думите не са написани, а отпечатани.

Подаде малкото червено квадратче през писалището и Кресуел го разгледа.

— Наистина — възкликна той. — Не бях забелязал. Виждал ли си такива листчета?

Тарлинг кимна:

— Преди няколко години в Шанхай имаше взрив от престъпления, повечето организирани от прочут престъпник, когото помогнах да обезглавят. Веше водач на банда, наречена Веселящите — знаете какви невероятни имена си измислят китайските банди. Имаха обичая да оставят на местопрестъплението хон, знака на бандата. Думите бяха същите, само че написани. Тези „визитни картички“ на Веселящите се изкупуваха срещу луди пари, докато някакъв предприемчив китаец не започна да ги печата и сега можете да ги намерите почти във всяка шанхайска книжарница наред с илюстрираните пощенски картички.

Кресуел кимна.

— И тази е от тях.

— Да. Един Господ знае как се е озовала тук. Тя положително е най-забележителната находка.

Кресуел отиде до един шкаф, отключи го, извади от него куфар, сложи го на масата и го отвори.

— А сега виж това, Тарлинг.

„Това“ беше изцапана дреха, Тарлинг лесно разпозна, че е нощница. Извади я и я разгледа. Ако не се смятат извезаните на двата ръкава стръкчета незабравки, беше съвсем проста, без дантели или бродерии.

— Намерена е омотана около трупа, а това са кърпичките.

Кресуел посочи две ленени квадратчета, толкова обезцветени, че почти не личеше какво са.

Тарлинг вдигна прозрачната дреха, по която личеше за какво ужасно нещо е била използвана, и я отнесе на светло.

— Личи ли да е носена?

— Не — отвърна полицаят.

— И кърпичките ли?

— Също не.

— Принадлежат на момиче, което живее само — отсъди Тарлинг.

— Не е много заможно, ала е изключително спретнато, обича хубавите, но не и твърде скъпи неща, нали?

— Откъде знаеш? — попита изненадан Кресуел.

— Това, че по нощницата не личи да е носена на пералня, показва, че момичето пере копринените си дрехи, вероятно и кърпичките за нос у дома, тоест, че не е облагодетелствано с прекалено много земни блага. Фактът, че нощницата е от коприна, при това от качествена, издава, че става дума за жена, която доста се грижи за облеклото си, не можем да очакваме да има прекалено много дрехи. Имате ли някакви други улики?

— Никакви — отвърна Кресуел. — Открихме, че господин Торнтън Лайн е имал доста сериозна кавга с една своя служителка, някоя си госпожица Одет Райдър...

Тарлинг притаи дъх. Беше нелепо да проявява толкова силен интерес към жена, с която е разговарял десетина минути и само седмица преди това изобщо не е познавал. Но по някакъв начин момичето му беше направило по-дълбоко впечатление, отколкото бе очаквал. На този мъж, прекарал живота си в разследването на

престъпления и в изучаването на престъпниците, не му беше оставало много време да се интересува от жени, затова Одет Райдър се оказа откровение за него.

— Случайно зная за тази кавга. Зная и причината — заговори Тарлинг и накратко изложи при какви обстоятелства се е запознал с Торнтън Лайн. После попита с безразличие, каквото не чувстваше: — Какви улики имате срещу нея?

— Нищо определено — сподели полицаят. — Обвинява я онзи Стей. Но не пряко, само намекна, че по някакъв начин, който не изясни, тя била виновна за смъртта на Торнтън Лайн. Стори ми се странно, че знае нещо за момичето, но съм склонен да мисля, че Торнтън Лайн му се е доверил.

— А самият той? — поиска да знае Тарлинг. — Може ли да опише какво е правил миналата нощ и рано тази сутрин?

— Заяви, че се видял с господин Лайн в жилището му в девет часа — отговори полицаят — и той му дал пет лири в присъствието на иконома си. Тръгнал си, прибрал се в квартирата си в Ламбет и легнал много рано. Всички сведения, които успяхме да съберем, потвърждават показанията му. Разпитахме иконома на Лайн и неговите показания съвпадат с тези на Стей. Стей си е тръгнал в девет и пет, а в десет без двайсет и пет, или точно половин час по-късно, Лайн излязъл с двуместната си кола. Бил сам и казал на иконома, че отива в своя клуб.

— Как е бил облечен? — попита Тарлинг.

— Това е доста важно — кимна Кресуел. — Защото до девет часа — докато Стей не си тръгнал — бил с официално облекло, а после се преоблякъл така, както са го намерили мъртъв.

Тарлинг сви устни.

— Едва ли си е съблякъл официалните дрехи и си е сложил всекидневните за клуба — каза той.

Малко след това си тръгна от Скотланд Ярд дълбоко озадачен. Първо отиде на Еджуеър Роуд, където се намираше жилището на Одет Райдър. Нямахме я у дома и портиерът му съобщи, че отсъствала от предния следобед. Трябвало да ѝ препращат писмата в Хартфорд. Дала му била адреса си — Хилингтън Гроув, Хартфорд.

Тарлинг бе разтревожен. Казваше си, че всъщност няма причини, но без съмнение бе разтревожен. А също и разочарован. Ако беше срещнал момичето и бе поговорил няколко минути с него, щеше да

разсее всички подозрения. Всъщност добре знаеше: нея я нямаше, беше „изчезнала“ от жилището си в навечерието на убийството и това бе достатъчно полицията да се втурне по следите ѝ. Тарлинг попита портиера:

— Знаете ли дали госпожица Райдър има приятели в Хартфорд?

— О, да, господине — кимна човекът. — Там живее майка ѝ.

Тарлинг понечи да си тръгне, но портиерът каза нещо, което върна детектива към убийството и го изпълни с безнадеждно отчаяние.

— Наистина се радвам, че госпожица Райдър не си е била у дома снощи — рече той. — Някои наематели от горните етажи се оплакаха.

— От какво? — попита детективът и портиерът се поколеба.

— Предполагам, сте приятел на младата дама.

Тарлинг отново кимна.

— Е, това идва да покаже — продължи портиерът доверително — колко често обвиняват хората за нещо, което не са направили. Наемателят на съседното жилище е малко капризен, музикант е и недочува. Ако не беше глух, не би казал, че се е събудил заради госпожица Райдър. Предполагам, нещо е станало навън.

— Какво е чул? — побърза да попита Тарлинг и портиерът се засмя.

— Втълпил си е, сър, че е чул изстрел и нещо като женски писък. Това го събудило. Щях да си помисля, че е сънувал, ако друг наемател, който също живее в сутерена, не е чул същия звук и което е най-странното, според двамата той е дошъл от жилището на госпожица Райдър.

— По кое време?

— Твърдят, че около полунощ, сър — съобщи портиерът, — но е невъзможно, нали госпожица Райдър отсъства и апартаментът е бил празен.

Ето каква смущаваща вест трябваше да отнесе със себе си Тарлинг, когато взе влака за Хартфорд. Изпълваше го решимост да види и да предупреди момичето, не го смущаваше, че едва ли му влиза в работата да предупреждава заподозрян в престъпление и че се държи, меко казано, нередно.

Купи си билет и тъкмо се упъти към перона, когато видя, че от току-що пристигналия влак идва позната фигура; човекът очевидно бе

забелязал Тарлинг още преди той да го е познал, свърна внезапно и щеше да изчезне в тълпата, ако детективът не го беше настигнал.

— Здравейте, господин Милбърг! — поздрави той. — Казвате се Милбърг, нали не греша?

Управителят на универсалния магазин „Лайн“ се обърна и потри ръце с обичайната си усмивка.

— Ама наистина — отвърна сърдечно той. — Вие сте господин Тарлинг, детективът. Каква тъжна вест, господин Тарлинг! Колко ужасно за всички, свързани по един или друг начин.

— Това ужасно събитие сигурно е донесло покруса в магазина.

— О, да, сър — потвърди Милбърг потресен. — Разбира се, затворихме магазина този ден. Това е ужасно — най-ужасното нещо, което съм преживявал. — После любопитства: — Има ли заподозрян, господине?

В отговор Тарлинг поклати глава.

— Обстоятелствата са крайно загадъчни, господин Милбърг. — А сетне попита: — Имахте ли някаква уговорка в случай на внезапна смърт на господин Лайн как да продължи работата в магазина?

Господин Милбърг отново се поколеба, сякаш не изпитваше желание да отговори, после каза:

— Разбира се, ръководя го както по времето, когато господин Лайн предприе околосветското си пътешествие. Освен това адвокатите му ме упълномощиха да продължавам да управлявам фирмата, докато съдът назначи попечител.

Тарлинг го изгледа и без заобикалки попита:

— Какви последици има за вас това убийство? Укрепва или отслабва позициите ви?

Милбърг отговори усмихнато:

— За съжаление позицията ми укрепва, защото получавам по-голяма власт и по-голяма отговорност. Предпочитам да не се беше стигало до това, господин Тарлинг.

— Убеден съм — отсече сухо Тарлинг, беше се сетил за обвиненията срещу Милбърг.

След като си размениха баналности, те се разделиха.

Милбърг! Докато пътуваше за Хартфорд, Тарлинг се замисли за този вежлив мъж и установи, че му липсват някои съществени качества, които притежава всеки заслужаващ доверие човек.

В Хартфорд скочи в един кабриолет и даде адреса.

— Хилингтън Гроув ли, сър? Намира се на около три километра извън града — каза кочияшът. — При госпожа Райдър ли отивате?

Тарлинг кимна.

— Май не идвате с младата дама, която тя очакваше — продължи с въпросите си човекът.

— Не — отговори изненадан Тарлинг.

— Казаха ми да си отварям очите за една млада дама — обясни неопределено кочияшът.

Детективът се натъкна на нова изненада. Очакваше Хилингтън Гроув да е малка извънградска къща с претенциозно име. Изуми се, когато свърнаха през внушителна порта и подкараха по широка дълга алея, а накрая излязоха на покрито с камъчета пространство пред огромна сграда. Не си бе представял, че майката на касиерка в универсалния магазин „Лайн“ живее в подобна къща, а удивлението му нарасна още повече, когато му отвори прислужник.

Той го въведе в красиво и артистично обзаведена гостна. Тарлинг започна да си мисли, че е станала грешка, и тъкмо се зае да съчинява извинение за господарката на къщата, когато вратата се отвори и влезе една жена.

Беше някъде около четирийсет, но все още бе красива и се държеше със самочувствието на грандама. Обърна се изключително любезно към посетителя, ала Тарлинг остана с впечатлението, че долавя нотка на тревога както в израза, така и в гласа ѝ.

— Боя се, че има някаква грешка — започна той. — По всяка вероятност съм попаднал на друга госпожа Райдър — исках да видя Одет Райдър.

Дамата кимна.

— Това е дъщеря ми — каза тя. — Знаете ли нещо за нея? Доста съм разтревожена.

— Разтревожена ли? — бързо попита Тарлинг. — Защо, какво се е случило? Няма ли я тук?

— Тук ли? — възкликна с широко разтворени очи госпожа Райдър. — Разбира се, че я няма.

— Но не е ли идвала? — настоя Тарлинг. — Не пристигна ли преди две вечери?

В отговор госпожа Райдър поклати глава.

— Дъщеря ми не е била тук. Обеща да дойде и да прекара няколко дни с мен, но снощи получих телеграма — почакайте за момент, ще ви я дам да я видите.

Излезе и бързо се върна с малка бланка, която подаде на детектива. Той я погледна и прочете:

„Няма да дойда. Не пиши на адреса. Ще се свържа с теб, когато пристигна там, закъдето съм тръгнала.“

Телеграмата беше подадена в Централната поща в Лондон и на нея беше отбелязан часът — девет вечерта, — три часа, преди да бъде извършено убийството.

ЖЕНАТА, ЗАМЕСЕНА В УБИЙСТВОТО

— Мога ли да задържа телеграмата? — попита Тарлинг.

Жената кимна утвърдително. Детективът забеляза, че тя е нервна, чувства се неловко и е разтревожена.

— Не проумявам защо Одет не дойде — рече домакинята. — Има ли някаква причина?

— Не мога да кажа — отговори Тарлинг. — Но, моля ви, не се безпокойте, госпожо Райдър. Вероятно в последния момент е променила намеренията си и е останала при приятели в града.

— Значи не сте я виждали? — разтревожи се още повече госпожа Райдър.

— Не съм я виждал от няколко дни.

— Нещо лошо ли се е случило? — Гласът на жената трепна за момент, но тя се овладя. — Виждате ли — домакинята направи опит да се усмихне, — в къщата съм от два-три дни и не съм виждала нито Одет, нито... когото и да било — побърза да добави тя.

„Кого е очаквала да види — почуди се Тарлинг — и защо се въздържа да произнесе името му? Възможно ли е да не е чула за убийството?“ Реши да я изпита и изказа предположението си, като внимателно я наблюдаваше.

— Дъщеря ви вероятно се е задържала в града поради смъртта на господин Лайн.

Жената трепна, пребледня и запелтечи:

— Смъртта на господин Лайн ли? Че той умрял ли е? А беше толкова млад!

— Вчера сутринта е намерен убит в Хайд Парк — поясни Тарлинг.

Домакинята се олюля и се строполи на един стол.

— Убит! Убит! — прошепна тя. — О, Господи! Не това, само не това!

Достолепната жена, влязла така спокойно в гостната само преди няколко минути, сега беше пепеляво-бяла и цялата се тресеше. Покри лицето си с длани и тихо заплака. Тарлинг изчака малко и попита:

— Познавахте ли господин Лайн?

Тя поклати глава.

— Чували ли сте нещо за него?

Жената вдигна поглед и отговори апатично:

— Нищо, освен че... не бил много свестен. Простете, че ви питам, но не се ли интересувате твърде много...

Тарлинг се поколеба, а домакинята вдигна глава.

Детективът знаеше как да формулира въпроса си. Беше учуден, че дъщерята на тази очевидно заможна жена заема относително дребна длъжност в универсалния магазин „Лайн“. Искаше да разбере дали домакинята знае, че момичето е уволнено, и дали това я вълнува. Пък и след разговора с Одет Райдър не бе останал с впечатлението, че тя би могла да си позволи да остане без работа. Бе споменала, че ще си търси друго място, и това не подсказваше, че майка ѝ има добро положение.

— Необходимо ли е дъщеря ви да работи, за да си изкарва прехраната? — попита Тарлинг без заобикалки и жената наведе очи.

— Прави го по свое желание — отвърна тихо тя и побърза да добави: — Не се разбира добре с... хората тук.

Настъпи кратко мълчание, после Тарлинг стана и ѝ подаде ръка.

— Искрено се надявам, че не съм ви разтревожил с въпросите си. Вероятно се питате защо съм дошъл. Ще ви отговоря честно, че ми е възложено да разследвам убийството, и се надявах дъщеря ви наред с останалите, които са били в досег с господин Лайн, да ме на сочи към следа, която да ме отведе към по-важни неща.

— Детектив ли сте? — попита жената; Тарлинг можеше да се закълне, че е прочел ужас в очите ѝ.

— Нещо като детектив — засмя се той, — но, надявам се, не съм страшен, госпожо Райдър.

Тя го изпрати до вратата и гледа след него, докато детективът не изчезна по алеята, сетне бавно се върна в стаята, облегна се на мраморната полица над камината, положи глава върху ръцете си и се разрида.

Джак Тарлинг напусна Хартфорд по-объркан от всякога. Беше помолил кочияша да го чака с кабриолета при портата и се зае да го разпитва.

Госпожа Райдър живеела от четири години в Хартфорд и се радвала на голямо уважение. Познава ли кочияшът дъщерята? О, да, виждал е младата дама веднъж-дваж, но обясни:

— Не идва много често. Всички казват, че не се разбирала с баща си.

— С баща си ли? Не знаех, че има и баща — ахна учуден Тарлинг.

Да, имала и баща. Не идвал често, обикновено пристигал от Лондон с късния влак и го откарвали до къщата със собствената му карета. Кочияшът не го бил срещал — всъщност го били виждали малцина, но всички го смятали за добър човек с големи връзки в Сити.

Тарлинг беше телеграфирал на инспектор Уайтсайд, помощника, който му бяха дали от Скотланд Ярд, и той го чакаше на гарата.

— Някакви новини?

— Да, господине, попаднахме на много важна улика — отговори Уайтсайд. — Дошъл съм с кола, ще поговорим за това на път за Скотланд Ярд.

— За какво става дума? — попита Тарлинг.

— Научихме го от слугата на господин Лайн — поясни инспекторът. — Както изглежда, действайки по указание на полицията, икономът е прегледал нещата на господин Лайн и на ъгъла на писалището му е намерил телеграма. Ще ви я покажа, когато стигнем в Скотланд Ярд. Има много важно отношение към случая и според мен може да ни отведе при убиеца.

При думата „телеграма“ Тарлинг неволно затърси в джобовете си телеграмата, която госпожа Райдър беше получила от дъщеря си. Извади я и отново я прочете. Беше изпратена от Централна поща точно в девет часа.

— Невероятно, господине.

Инспектор Уайтсайд, който седеше до него, бе прочел телеграмата.

— Какво му е невероятното? — попита изненадан Тарлинг.

— Видях подписа на телеграмата — Одет, нали? — поинтересува се човекът от Скотланд Ярд.

— Да — кимна Тарлинг. — Защо? Какво невероятно има в това?

— Ами, сър — каза Уайтсайд, — наистина е съвпадение, че телеграмата, която намериха на писалището на господин Лайн и в която му определят среща в някакво жилище на Еджуеър Роуд, също е подписана от „Одет“ и... — Той се наведе да види телеграмата, която все още беше в ръката на изненадания Тарлинг, и победоносно заяви: — И е подадена точно по същото време като тази!

Щом разгледа телеграмата в Скотланд Ярд, детективът се увери, че Уайтсайд му е казал истината. Спешно направи искане до Централна поща и след два часа пред него лежаха оригиналите на подадените телеграми. И двете бяха написани с един и същи почерк. Първата беше до майката на Одет, момичето ѝ съобщаваше, че не може да отиде, а втората — до Лайн — гласеше:

„Бихте ли дошли в жилището ми довечера единайсет часа. Одет Райдър“

Сърцето на Тарлинг се сви. Неочакваната вест го стъписа. „Невъзможно е момичето да е убило Лайн — повтаряше си непрекъснато той. — Ами ако го е убило? Къде са се срещнали? Дали не са излезли заедно с колата и тя го е застреляла, докато са обикаляли парка? Но защо е бил по пантофи? Защо е бил без сако, а около тялото му е била омотана нощница?“

Не можеше да се начуди, но колкото повече мислеше, толкова по-озадачен оставаше. Много потиснат, получи разрешение за обиск.

Въоръжен със заповедта и придружен от Уайтсайд, той се отправи към жилището на Еджуеър Роуд. Показа заповедта на портиера, който беше и пазач на сградата, и получи от него ключа. Докато го обръщаше в ключалката и влизаше в антрето, Тарлинг си спомни последния път, когато бе идвал в жилището, и изпита дълбоко съжаление към момичето. Посегна и запали лампата.

В антрето нямаше нищо необичайно. Само дето ги лъхна мирис на застояло — нещо характерно за всички помещения, останали необитаеми макар и за няколко дни.

Но имаше и друго.

Тарлинг подуши, подуши и Уайтсайд. Усетиха дъх на изгоряло, остра миризма на „опърлено“, в който Тарлинг разпозна вонята на барут. Влязоха в мъничката трепезария — вътре беше подредено, нямаше нищо разместено.

— Интересно — посочи Уайтсайд към бюфета и Тарлинг видя стъклената ваза, в която имаше няколко нарциса.

Две-три от цветята бяха паднали или измъкнати и лежаха спаружени и увехнали върху полираната повърхност.

— Хм! — учуди се Тарлинг. — Това не ми харесва особено.

Обърна се, отиде обратно в антрето и отвори друга врата, която бе откритата. И отново светна. Намираше се в спалнята на момичето. Закова се на място и бавно я огледа. Ако не се броят чекмеджетата на скрина, в стаята нямаше нищо необичайно. На пода пред отворения дрешник беше нахвърляно дамско бельо. Личеше, че момичето е бързало. И още нещо — на леглото се виждаше куфарче, което бе пълно наполовина и явно в бързината също бе изоставено.

Тарлинг влезе в стаята; дори да недовиждаше, пак нямаше да пропусне последното и най-съкрушително доказателство. Стаята бе застлана от край до край с кремав килим. Срещу огнището личеше голямо, тъмночервено, неправилно по форма петно.

Лицето на Тарлинг се опъна.

— Ето къде е застрелян Лайн — каза той.

— Вижте там! — посочи възбудено към скрина Уайтсайд.

Тарлинг бързо пресече стаята и измъкна една дреха, която висеше от чекмеджето — нощница, копринена нощница с незабравки, извезани върху ръкавите. Беше същата като намерената около тялото на Лайн. И още нещо. Щом Тарлинг извади дрехата от чекмеджето, под нея върху белия емайл на шкафа се показва кървав отпечатък от палец!

Детективът се обърна към помощника си със сковано в неумолима маска лице.

— Уайтсайд — рече тихо Тарлинг, — подгответе заповед за арестуването на Одет Райдър по обвинение в предумишлено убийство. Изпратете телеграма до всички полицейски участъци и ми съобщете резултата.

Без дума повече се обърна, излезе от стаята и се отправи пеша към квартирата.

8

КАК САМ СТЕЙ МЛЪКНА

Един лондонски престъпник беше следен денем и нощем. За Сам Стей не беше нещо ново да усеща как зад него небрежно върви детектив, но за първи път в живота си крадецът не се смущаваше, нито се тревожеше от това внимание.

Смъртта на Торнтън Лайн беше най-трагичният удар, който някога бе понасял. И да го арестуваха, чудо голямо! Окаяният престъпник с дългото тъжно лице, толкова сбръчкано и съсухрено, че го състаряваше неимоверно, бе обичал Торнтън Лайн както никого друго в своя безплоден див живот. Смяташе го за божество с дарби и качества, каквито никой друг не би открил в него. Според Сам Лайн не бе в състояние да извърши зло — той олицетворяваше всичко хубаво у човека.

Торнтън Лайн беше мъртъв! Мъртъв, мъртъв, мъртъв! Тази ужасяваща, невероятна дума отекваше в съзнанието му при всяка крачка. Сам не можеше да почувства друго — всяка друга болка беше притъпена от огромното му страдание.

И кой бе виновен за всичко това? Чия измяна прекъсна този чуден живот? Сам изскърца със зъби. Одет Райдър! Помнеше името. Помнеше всички оскърбления, които тя беше нанесла на този мъж, на неговия благодетел. Помнеше и дългия разговор, който двамата с Лайн водиха сутринта, след като го пуснаха от затвора, и плановете, които бяха кроили.

Сам нямаше откъде да знае, че неговият герой го е лъгал и подтикван от нараненото си самолюбие и суета, е измислил безпочвени обвинения, говорил му е за простъпки, които никога не са извършвани. Престъпникът знаеше само, че този голям човек е починал заради омразата си, която според него бе оправдана.

Вървеше безцелно в западна посока, без да усеща, а и без да го е грижа, че го следи детектив, и тъкмо стигна до края на Пикадили,

когато някой го хвана лекичко за ръката. Обърна се, видя познато лице и дебелите му устни се разтеглиха грозно.

— Няма страшно, Сам! — каза ухилен цивилният полицаи. — Нищо лошо няма да ти се случи. Само искам да ти задам няколко въпроса.

— Откак... откак се случи това, непрекъснато ми задавате въпроси — изръмжа Сам.

И все пак се остави да го отведат на една пейка в парка.

— Виж, Сам, ще бъда откровен — каза полицаият. — В Скотланд Ярд нямаме никакви улики срещу теб, но смятаме, че би могъл да ни помогнеш. Познавал си господин Лайн, а той се е отнасял много добре с теб.

— Слушай, я млъкни — озъби се Сам. — Не желая да говоря за това. Не желая да мисля за това! Чу ли? Господин Лайн беше най-благородният човек на този свят, по-благороден от него не е имало, лека му пръст! О, Господи! — разрида се Сам и за смайване на детектива този закоравял престъпник зарови лице в ръцете си.

— Успокой се, Сам! Зная, че е бил свестен човек. Имаше ли някакви врагове — може да е казал нещо на човек като теб, което не би доверил на приятелите си?

Сам вдигна изпълнените си с подозрение зачервени очи и попита:

— Да не си навлека беда, ако проговоря?

— В никакъв случай, Сам — побърза да го успокои полицаият. — Хайде, помогни ни, пък ако някога изпаднеш в беда, може и да кажем добра дума за теб. Нали разбираш? Някой мразеше ли го?

Сам кимна.

— Жена ли? — попита детективът уж безразлично.

— Жена я! — отговори другият и изпсува. — Проклетата да е! Жена беше! Той, господин Лайн де, се отнесъл добре с нея. Била без пукната пара, гладувала. Измъкнал я от калта и я настанил на работа, а тя тръгнала да го обвинява и черни!

Сам избълва порой от най-гнусните псувни, които детективът бе чувал някога.

— Ето такова било това момиче, Слейд — продължи той, обръщайки се към полицаия свойски на фамилно име, както правят престъпниците. — Тя не заслужава да ходи по тази земя...

Гласът му пресекна.

— Мога ли да те попитам как се казва? — поинтересува се Слейд.

Сам отново се огледа подозрително.

— Виж какво — рече той, — остави ме да се оправя с нея. Не се безпокой, ще ѝ натрия носа.

— Ще си навлечеш неприятности, Сам — каза замислено Слейд.
— Ти само ни дай името. Дали не започва с „Р“?

— Откъде, по дяволите, да зная? — изръмжа престъпникът. — Не мога да чета. Казва се Одет.

— Райдър ли? — попита го нетърпеливо другият.

— Да. Била е касиерка в универсалния магазин „Лайн“.

— А сега се успокой и ми разкажи всичко, което ти е рекъл Лайн за нея, хайде, момчето ми!

Сам Стей се вторачи в него, после върху лицето му се мярна коварство.

— А ако е била тя? — промълви той. — Ех, да ми падне в ръчичките! Ще я пратя на топло!

Едва ли друго би могло да илюстрира по-добре манталитета на Сам от това, че дотогава не му беше хрумвало да „накисне“ момичето. Каква идея, каква великолепна идея! Той отново се озъби и изглежда детектива със странна усмивчица.

— Добре, сър — рече Сам. — Ще кажа на началството. Но не и на теб.

— Така и трябва, Сам — съгласи се благо детективът. — Можеш да кажеш на господин Тарлинг или на господин Уайтсайд, а те ще ти се отплатят.

Той взе такси и се отправиха със Сам, но не към Скотланд Ярд, а към малката кантора на Тарлинг на Бонд Стрийт. Тъкмо там бе детективското бюро на човека от Шанхай, там заедно с флегматичния Уайтсайд той очакваше да се върне детективът, когото беше изпратил да поеме Сам Стей от полиция, който го следеше.

Престъпникът влезе, тътрейки крака, в стаята, изглежда сърдито първо единия, после другия, кимна и на двамата, но отказа да седне на стола, който бутнаха към него. Главата му бучеше както никога преди това. Странно, забеляза го едва след като влезе в тихата стая, където

срещна сериозния поглед на човек, чието сурово лице не си спомняше да е виждал.

— Хайде, Стей — подкани го Уайтсайд, когото престъпникът все пак позна, — искаме да чуем какво знаеш за това убийство.

Стей стисна устни и не отговори.

— Седни — рече Тарлинг и този път човекът се подчини. — Доколкото разбрах, момчето ми — продължи детективът, а когато бе настроен да убеждава, гласът му бе мазен-мазен, — си бил приятел на господин Лайн.

Сам кимна.

— Бил е добър с теб, нали?

— Добър ли? — Сам пое дълбоко въздух. — Бих дал сърцето и душата си, за да му спестя и минутка болка. Наистина, сър! Казвам ви честно и да пукна на място, ако лъжа! Той беше ангел, слязъл на земята... Боже, ако пипна някога тази жена, ще я удуша. Ще я очистя! Няма да я оставя, докато не я направя на парчета. — Гласът му се извиси, на устните му се появи пяна, цялото му лице се преобрази, обхванато от екстаза на омразата. — Тя го е грабила, грабила го е в продължение на години — изкрещя Сам. — Той се е грижил за нея и я е покровителствал, а тя, моля ви се, тръгнала да говори за него лъжи! Капан му заложила!

Гласът му изтъня до писък и той се наведе към бюрото, ръцете му бяха стиснати в юмрук така, че кокалчетата на пръстите бяха побелели. Тарлинг скочи, защото разпозна признаците. Без дума повече човекът се строполи безжизнен, сякаш мъртъв, на пода.

В миг Тарлинг заобиколи масата, обърна загубилия свяст човек по гръб и вдигна единия му клепач, за да разгледа зеницата.

— Епилепсия или нещо по-лошо — отсъди той. — Измъчвало е съзнанието на клетника... звъннете, моля ви, за линейка, Уайтсайд!

— Да му дам ли вода?

Тарлинг поклати глава.

— Ще минат часове, преди да дойде на себе си. Има вероятност, ако Сам Стей наистина знае нещо във вреда на Одет Райдър, да го отнесе в гроба си.

ОТКЪДЕ СА ДОШЛИ ЦВЕТЯТА

Къде потъна Одет Райдър? Ето този проблем трябваше да се реши. Изчезна така, сякаш земята се отвори и я погълна. Предупредиха всички полицейски участъци в страната, държаха под око всички заминаващи кораби, дискретно разпитаха всички, които имаше вероятност да я зебележат, наблюдаваха къщата в Хартфорд денем и нощем.

Тарлинг уреди да се отложи предварителното съдебно дирене, защото независимо от чувството си към Одет Райдър държеше да изпълни дълга си към държавата и не биваше някой похотлив досаден магистрат да задълбава в причините и обстоятелствата, довели до смъртта на Торнтън Лайн, и заподозряната престъпница да усети, че са я взели на мушка.

Придружен от инспектор Уайтсайд, отново разгледа жилището, където от изцапания с кръв килим неоспоримо личеше къде е било извършено убийството. Направиха снимка на кървавите отпечатыци от палец по шкафа, за да ги сравнят с тези на момичето, щом го задържат.

Каримор Маншънс, където живееше Одет Райдър, беше, както вече го описахме, жилищен блок с хубави апартаменти, а на приземния етаж имаше магазини. Входът към жилищата се намираше между два от тях, а една стълба водеше към сутерена. В него имаше шест жилища с прозорци към тясно пространство, заето от две също така тесни улички, минаващи отстрани на сградата, която се намираше върху отделен парцел.

В средата на сутерена имаше бетонен склад, заобиколен с мазета, където наемателите прибираха ненужния багаж и мебели. Тарлинг откри, че е възможно да се отиде от коридора на сутеренния апартамент в склада и оттам през задната врата да се излезе в малкия двор отвън. Към улицата водеше относително голяма врата, поставена там за удобство на наемателите, които внасяха през нея въглища и потезки покупки. На улицата зад жилищния блок се намираха

някогашни конюшни, наети сега от компания за таксиметрови автомобили, която ги използваше за гаражи.

Ако убийството е извършено в жилището, тялото сигурно е изнесено оттук при конюшните, а и там колата не би привлякла вниманието. Когато разпитваха шофьорите от таксиметровата компания, някои от които живееха в стаичките над гаража, наяве излезе важната информация, че в нощта на убийството са видели там колата — факт, който, както изглежда, не е бил отбелязан при предварителното полицейско разследване.

Ставаше дума за двуместен даймлер с жълто купе и гюрук. Описанието съвпаднаше точно с колата на Торнтън Лайн, открита близо до мястото, където било намерено тялото му. Когато я забелязали между десет и единайсет часа в нощта на убийството, гюрукът бил вдигнат. Но макар че разпитваше най-старателно, Тарлинг не успя да открие свидетел, видял Лайн или забелязал колата да пристига или заминава.

Когато го разпитаха, портиерът на сградата съвсем категорично заяви, че никой не е влизал през главния вход от десет до десет и половина. Той призна, че е възможно да са влезли между десет и половина и единайсет без четвърт, защото тогава отишъл в „канцеларията“ си — задушно малко помещение под стълбището, — за да си свали униформата и да си облече дрехите, преди да си тръгне. Имал навик да заключва главния вход в единайсет часа. Наемателите разполагали с ключове и той не знаел какво се е случило след единайсет часа. Призна, че онази вечер може да си е тръгнал малко порано, но не бил съвсем сигурен.

— Всъщност — установи по-късно Уайтсайд — показанията му не водят доникъде. Той признава, че не е бил на мястото си точно по времето, когато някой явно е идвал в апартамента — между десет и половина и единайсет без четвърт.

Тарлинг кимна. Беше огледал грижливо пода на коридора, но не бе открил следи от кръв. Не че очакваше да намери такива следи: в случай че убийството е било извършено в апартамента, а нощницата на Одет Райдър е била омотана около тялото на мъртвеца, нямаше как да е текла кръв.

— В едно съм сигурен — заяви той. — Ако Одет Райдър е убийцата, тя е имала съучастник. Иначе не би могла да изнесе или

дотътри такъв едър мъж при колата и да го качи в нея, а сетне да го извади и да го сложи на тревата.

— Озадачават ме жълтите нарциси — призна Уайтсайд. — Защо са го намерили с жълти нарциси на гърдите? И защо, ако е убит тук, Одет Райдър си е направила труда да изрази своята почит по този начин?

Тарлинг поклати глава. Намираше се по-близо до решението на последната загадка, отколкото и двамата предполагаха.

След като претърси жилището, той се отправи с кола към Хайд Парк и с помощта на Уайтсайд отиде на мястото, където бяха открили трупа. Оказа се, че са го положили на застлан с чакъл тротоар, по-близо до тревната площ, отколкото до уличното платно. Уайтсайд описа положението на тялото. Тарлинг се огледа и сочейки към една леха, внезапно възкликна:

— А дали...

Уайтсайд се вторачи, а сетне се разсмя.

— Интересно, при това убийство сякаш срещаме само нарциси и нищо друго.

Голямата леха, към която се отправи Тарлинг, беше засадена с едри нарциси, които танцуваха и се полюшваха от леките повеи на пролетния вятрец.

— Хм! — продума той. — Разбирате ли нещо от нарциси, Уайтсайд?

Уайтсайд поклати глава и се засмя.

— За мен всички нарциси са еднакви. Има ли някаква разлика между тях? Вероятно да.

Тарлинг кимна.

— Тези са известни като „Златни шпори“, много разпространена в Англия разновидност. Нарцисите в жилището на госпожица Райдър са от вида „Император“.

— Е? — попита Уайтсайд.

— Е... — забави отговора си събеседникът му. — Нарцисите върху трупа на Лайн, които видях тази сутрин, бяха „Златни шпори“.

Той коленичи до лехата и започна да размества стеблата и да изучава внимателно пръстта.

— Ето на — каза детективът и посочи десетина стебла с откъснати цветове. — Ето откъде са взети нарцисите. Готов съм да се

закълна. Вижте, всичките са откъснати наведнъж. Някой се е навел и е откъснал китка цветя.

Уайтсайд се усъмни.

— Понякога го правят немирни хлапетии.

— Те късат само отделни стебла — отвърна Тарлинг, — а крадците на цветя гледат да берат от различни места, за да не забележат градинарите от парка.

— Искате да кажете...

— Искам да кажа, че по причини, известни само на него или на нея, човекът, убил Торнтън Лайн, е сметнал за необходимо да окичи трупа му с цветя и ги е взел оттук.

— А не от жилището на момичето, така ли?

— Убеден съм в това — заяви категорично Тарлинг. — Всъщност знаех го още тази сутрин, щом видях нарцисите, които сте занесли в Скотланд Ярд.

Уайтсайд се почеса озадачен по носа и рече:

— Колкото повече навлизаме в този случай, толкова повече се обърквам. Един мъж, един богат мъж, който привидно няма злостни врагове, е намерен мъртъв в Хайд Парк с навита около гърдите копринена нощница, с плъстени пантофи на краката и бележка на китайски в джоба... а освен това, за да се обърка съвсем полицията, и с жълти нарциси върху гърдите. Това е работа на жена, господин Тарлинг — заключи внезапно той.

Тарлинг се сепна.

— Какво искате да кажете?

— Че само жена ще сложи цветя върху трупа — отвърна спокойно Уайтсайд. — Тези нарциси ми говорят за жалост, съчувствие, а може би и за разкаяние.

По лицето на Тарлинг бавно се разля усмивка.

— Драги ми Уайтсайд, започвате да ставате сантиментален! А насам — вдигайки поглед, добави той, — привлечен от местопрестъплението, идва един господин, когото непрекъснато срещам, ако не се лъжа, господин Милбърг.

При вида на детектива Милбърг беше спрял, отдалеч личеше, че дава мило и драго, само и само да се изпари и да стане невидим. Но Тарлинг го съзря и Милбърг пристъпи със странната си, леко тътреща

се походка, със сковано в усмивка лице, със същия разтревожен поглед, който детективът вече беше виждал веднъж.

— Добро утро, господа — поздрави той и със замах свали цилиндъра си. — Предполагам, господин Тарлинг, че не е открито нищо.

— Във всеки случай не очаквах да открия вас тук тази сутрин! — усмихна се Тарлинг. — Смятах, че сте зает в магазина.

Милбърг пристъпи смутено.

— Мястото ме привлича — рече той пресипнало. — Аз... не мога да се откъсна от него. — Сведе очи пред изпитателния поглед на Тарлинг и повтори въпроса си. — Има ли нещо ново?

— Би трябвало да питам вас — отговори спокойно Тарлинг.

Милбърг вдигна поглед.

— Имате предвид госпожица Райдър ли? Не, господине, не се намери нищо в нейна вреда и макар да правя най-старателни проучвания, не мога да открия сегашния ѝ адрес. Много неприятно наистина.

В гласа му се долавяше нова нотка. Тарлинг си спомни, че преди, когато Лайн бе втълпявал на Милбърг, че момичето е извършило кражба, Милбърг начаса го бе отрекъл. Сега отношението му към Одет беше враждебно — не открито, но Тарлинг го забеляза.

— Смятате ли, че госпожица Райдър е имала причини да бяга? — поинтересува се детективът.

Милбър сви рамене.

— На този свят — мазно заяви той — непрекъснато ни се случва да ни мамят хора, на които сме вярвали.

— С други думи, подозирате, че госпожица Райдър е краля от фирмата, така ли?

Господин Милбър вдигна пълни ръце.

— Не бих казал. Не бих обвинил една млада жена в такова предателство спрямо работодателите поне докато ревизорите не си свършат работата. Няма съмнение — добави предпазливо управителят, — че госпожица Райдър е боравила с големи суми и че точно тя измежду служителите във фирмата и по-специално в касовия отдел е имала възможност да краде, без да усетим ние с клетия господин Лайн. Това, разбира се, е поверително.

Той сложи умолително длан върху ръката на Тарлинг, който кимна.

— Имате ли представа къде би могла да е тя?

Милбърг отново поклати глава.

— Единствено... — поколеба се той и погледна Тарлинг в очите.

— Е? — подкани го нетърпеливо детективът.

— Не е изключено да е заминала в чужбина. Не че го твърдя, но знаей, че тя говори много добре френски и е ходила в Европа и преди това.

Тарлинг потърка замислено брадичката си.

— В Европа значи? Е, в такъв случай ще претърся континента, защото съм решен да намеря Одет Райдър — каза тихо той, даде знак на спътника си и се завъртя на пета, като остави сервилния господин Милбърг да гледа вторачено след него.

10

ЖЕНАТА В АШФОРД

Този следобед Тарлинг се прибра в квартирата си озадачен и объркан. Неговият безстрастен слуга китаец беше виждал същите признаци на объркване и преди, но сега имаше нещо ново в поведението на господаря му — някакво особено раздразнение, тревога, каквато Ловеца на хора не беше проявявал дотогава.

Китаецът мълчаливо се зае да приготвя чая на господаря си и не отвори дума за трагедията или подробностите около нея. Беше сложил масичката до леглото на Тарлинг и вече се измъкваше с котешката си походка, когато детективът го спря.

— Лин Чу — рече му той на разговорен китайски, — спомняш ли си, че в Шанхай, когато извършваха престъпление, Веселящите оставяха на местопрестъплението своя хон?

— Да, господарю, много добре си спомням — отвърна спокойно Лин Чу. — Някакви думи на червена хартия, а сетне човек можеше да си ги купи от магазините, защото хората искаха да имат тези знаци, за да ги показват на приятелите си.

— Много хора ги носеха — продължи бавно Тарлинг, — а в джоба на убития са намерили знак на Веселящите.

Лин Чу срещна погледа му с несломимо спокойствие.

— Господарю — рече той, — да не би Бледоликия, който сега е мъртъв, да е донесъл такова нещо? Той е ходил в Китай като турист, а туристите купуват такива глупави сувенири.

Тарлинг кимна.

— Възможно е. Вече ми мина през ума. Но защо ще носи знака на Веселящите в джоба си през нощта, когато са го убили?

— Господарю — попита китаецът, — защо са го убили?

Устните на Тарлинг се свиха в полуусмивка.

— Май искаш да кажеш, че на този въпрос е трудно да се отговори, както и на другия. Добре, Лин Чу, достатъчно.

В момента основната му грижа бе не тази или някоя друга улика, а как да открие къде се крие Одет Райдър. Отново и отново се мъчеше да се досети. Защо Одет Райдър е приела такава дребна длъжност в универсалния магазин „Лайн“, след като майка ѝ живее в охолство в Хартфорд? Кой е баща ѝ — онзи тайнствен баща, който се появява и изчезва от Хартфорд, и каква роля е играл той в престъплението? А ако тя е невинна, защо потъна вдън земя, и то при такива странни обстоятелства? Какво знаеше Сам Стей? Омразата, която този човек изпитваше към момичето, бе неестествена, Само при споменаване на името ѝ той избълва истински отровен гейзер и Тарлинг долови колко невероятно дълбока е ненавистта му, а също колко безпределно обича мъртвия.

Детективът се обърна нервно в леглото и посегна към чая тъкмо когато на вратата се почука тихо и в стаята се вмъкна Лин Чу.

— Дошъл е Умника — съобщи китаецът и с тези думи въведе Уайтсайд.

Гостът внесе в стаята нещо от своята будна свежа личност, заради която Лин Чу му бе дал този прякор.

— Е, господин Тарлинг — започна инспекторът, като извади малък бележник. — Боя се, че не съм постигнал много в проследяването на госпожица Райдър, но поразпитах на касата на Чаринг Крос и разбрах, че последните дни за континента са заминали няколко млади дами без придружител.

— И не сте разпознали в някоя от тях госпожица Райдър, така ли? — В тона на Тарлинг имаше разочарование.

Детективът поклати глава. Въпреки явния си провал той беше направил някакво откритие, което го радваше, защото признанието му за неуспеха съвсем не прозвуча тъжно.

— И все пак сте открили нещо — нетърпеливо му подсказа Тарлинг и Уайтсайд кимна.

— Да — призна той. — Имах голям късмет и се добрах до много интересна история. Разпитах на входа на перона^[1] няколко кондуктори с надеждата да намеря човек, който е видял момичето — имам нейна снимка, направена заедно с други служители в магазина, и поръчах да я увеличат, защото може да ни свърши работа.

Тарлинг кимна одобрително.

— Тъкмо разговарях с един, когато дойде някакъв кондуктор и разказа необикновена история за Ашфорд. През нощта на убийството имало нещастен случай с експреса за Европа.

— Спомням си, че четох нещо — потвърди Тарлинг, — но мислите ми бяха заети с убийството. Какво е станало?

— Една количка с багаж паднала между два вагона и единият дерайлирал — обясни Уайтсайд. — Пострадала само една пътничка, някоя си госпожица Стивънс. Очевидно става дума за обикновено сътресение на мозъка, но когато влакът спрял, я откарали в болницата „Котидж“, където тя е и досега. Доколкото разбрах, дъщерята на кондуктора е сестра в болницата и казала на баща си, че преди да дойде на себе си, тази госпожица Стивънс няколко пъти споменала за някакъв „господин Лайн“ и някакъв „господин Милбърг“.

Тарлинг вече седеше в леглото и наблюдаваше събеседника си с присвити очи.

— Продължавайте — нареди тихо той.

— Не можах да измъкна кой знае какво от кондуктора, разбрах само, че дъщеря му останала с впечатление: Жената имала зъб на господин Лайн, а още повече на Милбърг.

Преди Уайтсайд да е прибрал бележника, Тарлинг се изправи и свали копринения си халат. Удари с юмрук един гонг и когато Лин Чу се появи, нареди нещо на китайски, което Уайтсайд не разбра.

— В Ашфорд ли отивате? Така си и знаех — заключи Уайтсайд. — Искате ли да дойда с вас?

— Не, благодаря — отвърна Тарлинг. — Ще ида сам. Имам чувството, че тази госпожица Стивънс е може би липсващият свидетел по делото и ще хвърли повече светлина върху случилото се по-предишната нощ от всеки друг, с когото сме разговаряли.

Установи, че трябва да чака цял час влака за Ашфорд, и закрачи нетърпеливо по широкия перон. Ето ти още едно усложнение! Коя беше госпожица Стивънс и защо е тръгнала към Дувър в нощта на убийството?

Стигна Ашфорд и едва намери файтон — валеше като из ведро, а той беше тръгнал без чадър или дъждобран.

Главната сестра го успокои за едно.

— О, да, госпожица Стивънс още е в болницата — заяви тя и Тарлинг облекчено въздъхна.

Все пак имаше вероятност да е изписана и отново да им се наложи да я търсят под дърво и камък.

Главната сестра го преведе по дълъг коридор, в края на който имаше голяма болнична стая. Вдясно от нея имаше по-малка врата.

— Сложихме я в самостоятелна стая, защото смятахме, че може да се наложи да я оперираме — поясни главната сестра и отвори вратата.

Тарлинг влезе вътре. Срещу него имаше легло, на което лежеше момиче — очите му срещнаха неговите. Той се закова на мястото си, сякаш ударен от гръм.

Защото „госпожица Стивънс“ беше Одет Райдър!

[1] В Англия билетите обикновено се показват на входа на перона при заминаване и на изхода при пристигане. — Б.пр. ↑

11

ТОРНТЪН ЛАЙН Е МЪРТЪВ

Известно време никой не проговори. Тарлинг тръгна бавно напред, дръпна до леглото стол и седна, без да отделя очи от момичето.

Одет Райдър! Жената, която цялата английска полиция издирваше, за която бе издадена заповед за арестуване по обвинение в предумишлено убийство, лежеше тук, в малката провинциална болница. За момент, само за момент, Тарлинг се усъмни.

Ако не се бе заел с делото и го следеше като страничен наблюдател, ако момичето не бе навлязло в живота му, внасяйки едно ново и смущаващо въздействие, от което преценките му вече не бяха така безпристрастни, той щеше да каже, че Одет се крие и е избрала тази болница като сигурно убежище. И името, с което се представяше, беше измислено — само по себе си вече подозрително обстоятелство.

Очите на момичето не се отделяха от неговите. В дълбините им се прокрадна ужас и сърцето на Тарлинг се сви. Едва сега той осъзна, че главната му цел в това разследване е не да открие убиеца на Торнтън Лайн, а да докаже, че момичето е невинно.

— Господин Тарлинг — рече Одет с леко странно запъване. — Аз... не очаквах да ви видя.

Бе започнала неубедително, още повече, че много внимателно бе репетирала онова, което смяташе да каже. След катастрофата, дойдеше ли на себе си, неизменно си мислеше за този мъж със сурово лице, какво ще каже той и какво ще направи при определени обстоятелства.

— Сигурно не — каза мило Тарлинг. — Със съжаление научих, че имате сътресение, госпожице Райдър.

Тя кимна и в ъгълчетата на устата ѝ заигра лека усмивка.

— Не беше чак толкова страшно. Разбира се, отначало ми се видя много ужасно и... но какво искате?

Изрече на един дъх последните думи, защото не можеше да поддържа този уж любезен разговор.

За миг замълчаха, сетне Тарлинг заговори:

— Исках да ви намеря — рече той бавно и отново долови страха ѝ.

— Е — поколеба се момичето и продължи отчаяно и малко предизвикателно: — Намерихте ме!

Тарлинг кимна.

— А сега, след като ме намерихте — додаде бързо Одет, — какво искате?

Беше се облегнала на лакът, напрегнатото ѝ лице беше обърнато към него, леко присвитите ѝ очи го следяха с напрежение, което издаваше възбудата ѝ.

— Искам да ви задам няколко въпроса — започна Тарлинг и извади от джоба си малък бележник, който подпря на коляно.

За негов ужас момичето поклати глава.

— Едва ли съм готова да отговарям на въпросите ви — заяви спокойно то, — но няма причини да не ги зададете.

Тарлинг не бе очаквал, че Одет ще се държи така. Щеше да я разбере, ако тя се бе паникьосала. Ако беше избухнала в плач, ако в ужаса си говореше несвързано, ако се възмутеше или засрамеше — така щеше да потвърди, че е невинна или, не дай си Боже, виновна.

— Най-напред — попита я той без заобикалки — защо сте тук под името „Стивънс“?

Тя помисли за момент, после поклати глава.

— Засега няма да настоявам — заяви Тарлинг, — защото съзнавам, че въпросът е свързан с някои ваши странни действия, госпожице Райдър.

Момичето се изчерви и сведе очи.

— Защо напуснахте Лондон тайно, без да споменете пред приятели или пред майка си какво смятате да правите? — продължи Тарлинг.

— Срещали сте се с мама? — попита тихо Одет и отново в очите ѝ пролича тревога.

— Да, видях се с нея — потвърди детективът. — Видях и телеграмата, която сте ѝ изпратили. Хайде, госпожице Райдър, няма ли да ми позволите да ви помогна? Повярвайте, от отговорите ви зависи нещо много по-съществено от това да задоволите любопитството ми. Трябва да осъзнаете колко сериозно е положението ви.

Тя стисна устни, поклати глава и продума с пресеклив глас:

— Нямам какво да кажа. Ако... ако смятате, че съм...

Внезапно замълча.

— Довършете изречението — настоя строго Тарлинг. — Ако смятам, че сте извършили това престъпление, така ли?

Тя кимна.

Детективът прибра бележника, преди отново да заговори, и като се наведе над леглото, взе ръката ѝ.

— Госпожице Райдър, искам да ви помогна — заяви убедено той — и ще успея, ако сте откровена с мен. Казвам ви, не вярвам, че сте извършили това престъпление. Казвам ви, макар всички обстоятелства да сочат вас като виновна, аз съм напълно убеден, че можете да опровергавате обвинението.

За момент очите и се напълниха със сълзи, но тя прехапа устни и храбро му се усмихна.

— Много мило от ваша страна, господин Тарлинг, наистина оценявам добротата ви. Но не мога да ви кажа каквото и да било... не мога, не мога! — Одет стисна силно китката му и той си помисли, че момичето ще се предаде, но отново със страшно усилие на волята, което събуди тайното му възхищение, то се овладя. — Сигурно ще си помислите нещо лошо за мен — продума Одет, — а това не ми е приятно, господин Тарлинг... просто не можете да си представите колко ми е неприятно. Искам да ме смятате за невинна, но няма да направя никакво усилие да докажа, че не съм виновна.

— Вие сте луда! — прекъсна я грубо той. — Направо луда, просто не знаете какво говорите! Трябва да направите нещо, чувате ли? Трябва да направите нещо.

Тя поклати глава и с малката си длан, която бе сложила върху неговата, хвана леко два от пръстите му.

— Не мога — каза простичко Одет. — Наистина.

Тарлинг избути назад стола. Идеше му да изпъшка — толкова безнадеждно бе положението ѝ. Да беше му дала някаква нишка, която да го отведе до друга улика, или поне да бе заявила, че е невинна! Сърцето му се сви, Тарлинг само поклати отчаяно глава.

— Да предположим — рече той с пресъхнало гърло, — че бъдете подвеждана под отговорност за това... престъпление. Нима няма да предявите доказателства, които ще потвърдят вашата невинност, нима няма да направите опит да се защитите?

Момичето кимна.

— Да, няма да предприема нищо.

— Боже мой! Вие не знаете какво говорите — викна стреснато Тарлинг. — Вие сте луда, Одет, направо луда!

Само за частица от секундата тя се усмихна, като чу малкото си име, което детективът неволно бе употребил, и заяви:

— Изобщо не съм луда. Съвсем съм си нормална. — Изглежда го замислено, после изведнъж сякаш се сви и се дръпна назад, а лицето ѝ още повече преbledня. — Вие... имате заповед за арестуването ми!

Той кимна.

— И ще ме арестувате ли?

Тарлинг поклати глава.

— Не. Ще оставя това на друг. Повдига ми се от разследването и ще се откажа от него.

— Той ви е пратил тук — бавно рече Одет.

— Кой той?

— Да, спомням си. Вие работехте за него или май той искаше да работите за него.

— За кого говорите? — бързо попита Тарлинг.

— За Торнтън Лайн.

Тарлинг скочи на крака, вторачи се в нея и попита:

— Торнтън Лайн ли? Та вие не знаете ли?

— Какво да зная? — намръщи се момичето.

— Торнтън Лайн е мъртъв — отговори Тарлинг — и заповедта за задържането ви е издадена заради неговото убийство.

За миг тя вторачи в него широко разтворените си очи.

— Мъртъв ли! — простена Одет. — Мъртъв! Торнтън Лайн мъртъв! Сигурно не е вярно, сигурно не е вярно! — вкопчи се тя в ръката му. — Кажете ми, че не е вярно. Той не го е направил, не би посмял да го направи!

Олюля се напред и припадна, а Тарлинг коленичи до леглото и я хвана.

БОЛНИЧНИЯТ ЖУРНАЛ

Докато сестрата се занимаваше с момичето, Тарлинг отиде да поговори с главния лекар, който му обясни:

— Не смятам, че ѝ има нещо. Всъщност още преди два-три дни можехме да я изпишем и я оставихме само по нейно настояване. Доколкото разбирам, я търсите във връзка с убийството с нарцисите?

— Като свидетелка — заяви нагло Тарлинг.

Съзнаваше, че казва нещо абсурдно, местните власти сто на сто знаеха, че има заповед за арестуването на Одет Райдър. Описанието ѝ, разпратено навсякъде, би трябвало да е стигнало до главните лекари на болницата, както и до другите обществени институции. Думите на доктора потвърдиха, че е запознат със случая.

— Като свидетелка, а? — рече сухо той. — Е, не искам да си пъхам носа в тайните ви, по-скоро в тайните на Скотланд Ярд, но тя е в състояние да пътува когато пожелаете.

На вратата се почука и в кабинета влезе главната сестра.

— Госпожица Райдър иска да ви види, сър — съобщи тя, обръщайки се към Тарлинг, който спокойно си взе шапката и се върна в малката болнична стая.

Момичето вече се беше поуспокоило, но все още изглеждаше смъртнобледо. Беше станало от леглото и завито в халат, седеше в голямо кресло. Направи знак на детектива зад сестрата и едва тогава заговори.

— Глупаво беше да припадам, господин Тарлинг, но вестта бе толкова ужасна и неочаквана. Разкажете ми какво се е случило. Виждате ли, откакто съм в болницата, не съм чела вестници. Чух една от сестрите да говори за някакво убийство с нарциси — за него ли става...

Одет се поколеба и Тарлинг кимна. Бе му олекнало. За него не съществуваше никакво съмнение, че момичето е невинно, и животът започна да му се струва по-розов.

— Торнтън Лайн — започна той — е убит през нощта срещу четиринайсети. За последен път е видян жив от камериера си около девет и половина вечерта. Тялото му е открито рано на следващата сутрин в Хайд Парк. Някой го е застрелял и се е опитал да спре кръвотечението, намотал е около раната копринена нощница. На гърдите му имаше жълти нарциси.

— Жълти нарциси ли? — повтори озадачено момичето. — А как...

— Колата му е намерена на стотина метра от мястото — продължи Тарлинг, — ясно е, че е бил убит другаде, пренесли са го в парка в собствената му кола и са го сложили на тротоара. Намерен е без сако и жилетка, а на краката си имал плъстени пантофи.

— Но аз не разбирам — рече объркано момичето. Какво означава това? Кой е... — Одет замълча внезапно и детективът я видя, че стиска устни сякаш за да спре някакви думи. После внезапно покри лицето с длани и прошепна: — О, колко ужасно, колко ужасно! Никога не съм мислила, никога не съм и сънувала... о, колко ужасно!

Тарлинг сложи нежно ръка на рамото ѝ и я попита:

— Госпожице Райдър, вие подозирате някого в това престъпление. Няма ли да ми кажете кого?

Тя поклати глава и проговори, без да вдига поглед:

— Нищо няма да кажа.

— Но не разбирате ли, че можете да бъдете заподозряна? — настоя Тарлинг. — Сред нещата му е намерена телеграма, с която го каните същата тази вечер в апартамента си.

Момичето вдигна рязко очи.

— Телеграма от мен ли? Не съм изпращала никаква телеграма.

— Слава Богу! — викна разгорещено Тарлинг.

— Но аз не разбирам, господин Тарлинг. На господин Лайн е изпратена телеграма с покана да дойде в апартамента ми. А той дошъл ли е?

Тарлинг кимна.

— Имам основание да вярвам, че е бил там — каза мрачно той. — Убийството е извършено във вашето жилище.

— Господи! — прошепна момичето. — Не може да бъде! О, не, не, не е възможно!

Тарлинг накратко ѝ разказа, за всичките си открития. Знаеше, че от гледна точка на полицейската етика постъпва нередно и нелоялно. Даваше ѝ всички данни, тоест възможността да обори и отхвърли събраните срещу нея улики. Каза ѝ за петната по пода и описа нощницата, намерена около тялото на Торнтън Лайн.

— Нощницата е моя — рече простичко и без колебание момичето. — Продължавайте, моля ви, господин Тарлинг.

Детективът ѝ спомена за кървавите отпечатьци от палец по скрина и продължи:

— На леглото намерих куфара ви с дрехи в него.

Младата жена се олюля напред, посегна слепешком и изплака:

— О, каква злонамереност, каква злонамереност! Той го е направил, той го е направил!

— Кой? — поиска да знае Тарлинг. Хвана момичето за рамото и грубо го разтърси. — Кой е този човек? Трябва да ми кажете. От това зависи животът ви. Одет, толкова ли не разбирате, че искам да ви помогна? Искам да очистя името ви от това ужасно обвинение. Вие подозирате някого. Трябва да знам името му.

Момичето поклати глава и обърна към него жалното си лице.

— Не мога да ви кажа. Не мога да ви кажа нищо повече. Не знаех нищо за убийството, докато не ми съобщихте. Нямах представа... мразех Торнтън Лайн, мразех го, но не бих му навредила... това е ужасно, ужасно! — След малко се поуспокои и рече: — Трябва веднага да ида в Лондон. Ще бъдете ли така добър да ме откарате там? — Забеляза смущението му и бързо схвана на какво се дължи то. — Вие... вие носите заповедта за арестуването ми, нали?

Тарлинг кимна. Известно време Одет го гледа.

— До половин час ще бъда готова.

Детективът безмълвно напусна стаята. Отправи се към кабинета на главния лекар, който го очакваше с нетърпение.

— Вижте какво, хич не ми разправяйте, че търсите момичето за свидетелка. Усъмних се и погледнах съобщението на Скотланд Ярд, което получих преди няколко дни. Това е Одет Райдър и вие я издирвате по обвинение в убийство.

— Познахте от първи път — отговори Тарлинг и се отпусна уморено на един стол. — Ще имате ли нещо против, ако запала?

— Ни най-малко — разреши весело лекарят. — Сигурно ще я отведете.

Тарлинг потвърди с кимване.

— Не мога да си представя такова момиче да убие някого — рече доктор Сондърс. — Струва ми се, че няма физиката, за да извърши подобно престъпление. Четох подробностите във вестник „Морнинг Глоуб“. Убиецът на Торнтън Лайн е трябвало да го пренесе от колата и да го положи на тревата или там, където са го намерили, а момичето не би могло да вдигне и по-тежко бебе.

Тарлинг кимна в знак на съгласие.

— Освен това — продължи доктор Сондърс — то няма лицето на убиец. Не искам да кажа, че е хубава и затова не може да извърши престъпление, но има хубост, която се корени в духовната красота, а хубостта на госпожица Стивънс, или Райдър, както вероятно трябва да я наричам, е тъкмо такава.

— Съгласен съм с вас — рече Тарлинг. — За себе си съм сигурен, че не е извършила престъплението, но всички улики са против нея.

Телефонът звънна, докторът вдигна слушалката, каза няколко думи, а после се обърна към Тарлинг:

— Разговорът е междуградски.

Отново заговори в слушалката, а после я подаде през масата на детектива.

— За вас е, май от Скотланд Ярд.

Тарлинг пое слушалката.

— Обажда се Уайтсайд — казаха отсреща. — Вие ли сте, господин Тарлинг? Намерихме револвера.

— Къде? — попита бързо детективът.

— В жилището на момичето — поясни Уайтсайд.

Тарлинг оклюма. Но в края на краищата това можеше да се очаква. Нито за миг не се съмняваше, че убийството е извършено в жилището на Одет Райдър, и веднъж приел тази теория, подробностите нямаха значение, тъй като не съществуваше причина pistolетът да не бъде намерен на местопрестъплението. Всъщност щеше да е чудно, ако оръжието не се окажеше там.

— Къде беше? — попита той.

— В кошницата с ръкоделието — отговори Уайтсайд. — Набутан на дъното и покрит с много прежда и най-различни ширити.

— Какъв е? — попита след кратка пауза Тарлинг.

— Автоматичен колт — поясни другият. — В барабана имаше шест патрона, а в затвора — един. Очевидно е стреляно с него, защото в цевта има нагар. Освен това намерихме празната гилза в камината. Открихте ли вашата госпожица Стивънс?

— Да — продума тихо Тарлинг. — Госпожица Стивънс е Одет Райдър.

Чу как събеседникът му подсвирва от изненада.

— Арестувахте ли я?

— Не още — отговори Тарлинг. — Ще посрещнете ли следващия влак от Ашфорд? Тръгвам след половин час.

Детективът закачи слушалката и се обърна към доктора.

— Доколкото разбирам, са намерили оръжието — подсказа с интерес лекарят.

— Да — потвърди Тарлинг, — намерили са го.

— Хм! — промърмори лекарят, като потриваше брадичката си. — Лоша работа. — Погледна любопитно детектива и го попита: — Що за човек е бил Торнтън Лайн?

Тарлинг сви рамене и отговори:

— Не е от най-свестните, но и най-лошите хора са под защитата на закона и наказанието, което очаква убиеца...

— Или убийцата — усмихна се докторът.

— Убиецът — отсече Тарлинг. — Наказанието няма да се повлияе от репутацията на покойника.

Доктор Сондърс пуфкаше равномерно с лулата си.

— Странна работа, такова момиче да е замесено в подобно престъпление! — продума той. — Повече от странно.

На вратата леко се почука и се появи главната сестра.

— Госпожица Стивънс е готова — съобщи тя и Тарлинг се изправи.

Доктор Сондърс се надигна заедно с него и след като отиде до един шкаф, извади от него голям тефтер, постави го на писалището, отвори го и взе перодръжка.

— Трябва да отбележа изписването ѝ — каза той и започна да отгръща листовите, като следеше с пръст по страниците. — Ето я... госпожица Стивънс, сътресение на мозъка и шок. — Погледна

написаното под ръката си, сетне вдигна очи към детектива. — Кога е било извършено убийството?

— През нощта срещу четиринайсети.

— През нощта срещу четиринайсети ли? — повтори докторът замислено. — По кое време?

— Не знаем със сигурност — отговори Тарлинг, който нямаше търпение да приключи разговора с лекаря клюкар.

— Някъде след единайсет — промърмори докторът. — Не може да е извършено преди това. Кога е видян за последен път този човек?

— В девет и половина — каза Тарлинг леко усмихнат. — Да не смятате да се заемете с криминалистика, докторе?

— А, не — усмихна се Сондърс. — Но, естествено, се радвам, че съм в състояние да докажа невинността на момичето.

— Да докажете нейната невинност ли? Какво имате предвид? — нетърпеливо попита Тарлинг.

— Убийството не може да е извършено преди единайсет часа. За последен път покойният е видян жив в девет и половина.

— Е? — настоя Тарлинг.

— В девет часа влакът, който прави връзка с кораба, е напуснал гара Чаринг Крос, а в десет и половина госпожица Райдър е била приета в болницата с шок и сътресение на мозъка.

За момент Тарлинг онемя, не можеше да продума. Стоеше като вкаменен и гледаше лекаря с отворена уста. Сетне се наведе, грабна ръката на смаяния Сондърс и силно я стисна.

— Това е най-добрата вест, която съм чувал в живота си — рече пресипнало той.

ДВА ИЗСТРЕЛА В НОЩТА

Пътуването обратно до Лондон се вряза до най-дребните подробности в съзнанието на Тарлинг до края на живота му. Момичето не говореше много, а и той самият бе доволен, че може да прехвърля в главата си загадъчните обстоятелства около бягството на Одет Райдър.

Дори мълчанието между репликите беше изпълнено с дружелюбност и топлина, неразбираеми за момичето. Дали той не беше влюбен в Одет? Стъписваше се пред възможността да го е сполетяла такава катастрофа. Любовта не беше идвала в живота му. За Тарлинг тя представляваше хипотетично състояние, нещо, което е твърде далеч от него. Познаваше влюбени мъже, както познаваше и мъже, страдащи от малария или жълта треска, без да си представя, че може да го сполети същото. Всъщност беше свенлив и затворен човек, зад суровата му маска се криеше плахост, за която не подозираха и най-близките му приятели.

Ето защо възможността да е влюбен в Одет Райдър го смущаваше, липсваше му достатъчно самочувствие да повярва, че подобна страст не е само едно безнадеждно изживяване. Не си представяше, че някоя жена може да го обикне. А сега самото ѝ присъствие, дъхавата ѝ близост едновременно го успокояваха и тревожеха. Уж бе детектив, на когото е поверена жена, заподозряна в убийство, а той се страхуваше от нея! Знаеше, че заповедта в джоба му няма да бъде приведена в действие и Скотланд Ярд няма да поддържа обвинението си, защото макар там понякога да правеха груби грешки, не обичаха те да стават обществено достояние.

Пътуването се оказа прекалено кратко и едва когато влакът навлезе в рехавата мъгла, спуснала се над Лондон, Тарлинг се върна, и то с усилие, към убийството.

— Ще ви заведа да преспите в хотел — продума той, — а на сутринта ще ви помоля да дойдете с мен в Скотланд Ярд, за да разговаряте с началника.

— Значи не съм арестувана? — усмихна се момичето.

— Не, не сте — усмихна се в отговор Тарлинг. — Но се боя, че ще ви бъдат зададени въпроси, които могат да се окажат неприятни. Разберете, госпожице Райдър, че поведението ви е много подозрително. Заминавате за Европа под измислено име и без съмнение убийството е извършено във вашия апартамент.

Тя потръпна и тихо помоли:

— Моля ви, моля ви да не говорим за това!

Тарлинг усети, че е попрекалил, но Одет щеше да бъде разпитвана от хора, които нямаше да я щадят.

— Бих искал да сте откровена с мен — настоя той. — Сигурен съм, че съм в състояние да ви измъкна без особен труд от всички неприятности.

— Господин Лайн ме мразеше — рече тя. — Смятам, че го засегнах, бедничкия, на най-слабото му място — самолюбието. Знаете, че изпрати онзи престъпник в апартамента ми, за да подхвърли улики против мен.

Детективът кимна.

— Срещали ли сте се със Стей преди това? — поиска да знае той.

Момичето поклати глава.

— Май съм чувала за него. Знаех, че господин Лайн се интересува от един престъпник и че той го обожаваше. Веднъж го доведе в магазина и искаше да го назначи на работа, но човекът не прие. А друг път ми каза, че Сам е готов да направи за него всичко на този свят.

— Сам Стей смята, че вие сте извършили убийството — съобщи й без заобикалки Тарлинг. — Очевидно Лайн му е наговорил разни небивалици за вас и за вашата омраза към него и всъщност тоя негодник Стей е много по-опасен, отколкото полицията, но за късмет откачи.

Одет го изгледа изненадана.

— Полудя ли? — попита тя. — Горкият човечец! Да не би тази работа да го е...

Тарлинг кимна.

— Сутринта го отведоха в приюта „Мидълсекс Каунти“. Получи припадък в кантората ми, а когато дошъл на себе си, сякаш напълно превъртял. Сега, госпожице Райдър, ще бъдете откровена с мен, нали?

Момичето отново го погледна, тъжно се усмихна и рече:

— Опасявам се, че няма да стана по-откровена отпреди, господин Тарлинг. Ако искате да ви кажа защо приех името Стивънс и избягах от Лондон... — Одет направи пауза. — Може би оттук нататък ще имам по-голямо основание да изчезна...

Понечи да каже „отново“, но замълча. Тарлинг сложи ръка върху нейната.

— Когато ви съобщих за това убийство — продължи най-сериозно той, — разбрах от вашата изненада и възбуда, че сте невинна. След това докторът ви осигури непоклонимо алиби. Но, госпожице Райдър, когато ви изненадах, вие говорехте така, сякаш знаете кой е извършил престъплението. Говорехте за някакъв мъж и аз искам да знам името му.

Тя поклати глава и рече простишко:

— Никога няма да ви го кажа.

— Толкова ли не разбирате, че могат да ви обвинят в съучастничество? — упорстваше Тарлинг. — Не проумявате ли какво означава това за вас и майка ви?

При споменаването на майка ѝ Одет притвори очи, сякаш за да отпъди видението на някаква неприятна възможност.

— Не говорете за това, не говорете за това! — прошепна тя. — Моля ви, господин Тарлинг! Правете каквото пожелаете, нека полицията ме арестува, нека ме съдят или обесят... но не ме питайте повече, защото аз няма, няма...

Тарлинг се отпусна на меката седалка, объркан и озадачен, и с това разговорът приключи.

Уайтсайд чакаше влака, придружен от двама мъже, на които отдалеч им личеше, че са от Скотланд Ярд. Тарлинг го дръпна настрана и му обясни с няколко думи положението.

— При тези обстоятелства — каза той — няма да приведа в изпълнение заповедта.

Уайтсайд бе съгласен с него.

— Изключено е да е извършила убийството — рече той. — Нали показанията на доктора са неопровержими?

— Абсолютно — каза Тарлинг — и се потвърждават от началника на гарата в Ашфорд, който е отбелязъл в дневника си кога е станала катастрофата и е помогнал да изнесат момичето от влака.

— А защо се е представяла за госпожица Стивънс? — попита Уайтсайд. — И какво я е накарало да напусне Лондон така набързо?

Тарлинг махна отчаяно с ръка.

— И аз бих искал да зная, но госпожица Райдър отказа да ми обясни. Ще я настаня в хотел — продължи той. — Утре ще я доведе в Скотланд Ярд, но се боя, че шефът едва ли ще намери начин да я накара да проговори.

— Изненада ли се, когато ѝ казахте за убийството? Спомена ли нечие име? — попита Уайтсайд.

Тарлинг се поколеба, сетне направи нещо, което беше правил много рядко — излъга.

— Не, само се разстрои... никого не спомена...

Той закара момичето с такси в малкия тих хотел, който бе избрал — едно пътуване, изпълнено с напрежение, защото мъглата се беше сгъстила, — и се погрижи да настанят Одет.

— Не зная как да ви благодаря за вашата любезност, господин Тарлинг — каза на раздяла тя, — и ако можех да улесня задачата ви... щях да го направя.

Детективът видя как лицето ѝ се сгърчи от болка.

— Още не мога да го проумея, изглежда ми като лош сън — добави тя сякаш на себе си. — Не ми се ще да го проумявам... искам да забравя, искам да забравя!

— Какво искате да забравите? — попита Тарлинг.

Одет поклати глава и рече:

— Не ме питайте! Моля ви, не ме питайте!

Той слезе по широкото стълбище силно разтревожен. Беше казал на шофьора да го чака. За своя изненада видя, че таксито го няма, и се обърна към портиера.

— Какво се е случило с таксито? Не съм платил.

— Таксито ли, господине? — откликна портиерът — Не съм видял кога си е тръгнало. Ще попитам някое от момичетата.

Едно пиколо, което било на улицата, разказа изненадваща история. От мъглата се появил някакъв господин, платил на шофьора и той заминал. Свидетелят на станалото не видял лицето на човека. Само знаел, че тайнственият благодетел тръгнал в посока, обратна на тази, в която потеглила колата, и изчезнал в нощта.

Тарлинг се намръщи.

— Интересно — каза той. — Повикайте ми друго такси.

Портиерът поклати глава.

— Боя се, че ще срещнете трудности, господине. Виждате каква мъгла е тук, винаги е толкова гъста, а е твърде късно за такива мъгли...

Тарлинг прекъсна лекцията му по метеорология, закопча си палтото и тръгна към най-близката станция на подземната железница.

Хотелът, в който бе завел момичето, се намираше в тих квартал и по това вечерно време улицата беше безлюдна, а мъглата я правеше още по-пуста.

Тарлинг не познаваше особено добре Лондон, но се ориентираше отлично. Мъглата беше гъста. Ала ореолът на уличните лампи се виждаше и детективът се намираше между две от тях, когато чу зад себе си тихи стъпки.

Шумът беше едва доловим, сякаш някой влачеше крак, но Тарлинг бързо се обърна. Инстинктивно вдигна ръце и се дръпна встрани. Нещо профуча край главата му и тупна на паважа.

„Торбичка с пясък“ — отбеляза мислено детективът и се хвърли срещу нападателя си.

Непознатият отскочи също така бързо назад. Чу се оглушителен гръм. Тарлинг усети, че глезените му са опърлени от изгорял барут, и за момент отпусна примката на ръцете си, с които бе сграбчил противника за врата.

По-скоро почувства, отколкото видя, че пистолетът се вдига отново, и се просна светкавично на земята, както го бяха учили японските инструктори по жиу-жицу. Направи кълбо през глава точно когато пистолетът гръмна за втори път. Хватката беше хитра и завършваше с това, че човек ритваше с пълна сила противника по коляното. Но тайнственият непознат се оказа прекалено бърз и когато Тарлинг скочи на крака, него вече го нямаше.

Ала той беше видял лицето му — едро, бяло и озлобено. Зърна го само за миг, а за останалото се досещаше, но беше убеден, че е познал мъжа.

Затича в посоката, накъдето според него бе поел мъжът, опитал се да го убие, мъглата обаче се стелеше на валма и Тарлинг се обърка. Чу шум от забързани стъпки и се втурна нататък, но установи, че това е полицай, привлечен от изстрелите.

Полицаят не беше видял никого.

— Трябва да е поел в обратна посока — каза Тарлинг и хукна пак, но не успя да настигне своя нападател.

Бавно се върна на мястото, където бе оставил полицаия да търси по паважа улики, по които да установят самоличността на нощния нападател.

Полицаят се взираше на светлината на електрическо фенерче, което бе извадил от джоба си.

— Тук няма нищо, сър — докладва той. — Освен тази червена хартийка.

Тарлинг пое от човека квадратното листче и го разгледа на светлината на лампата — на червеното квадратче бяха написани четири думи на китайски: „Сам си го просеше.“ Същият надпис, какъвто бяха намерили, внимателно сгънат, в джоба на жилетката на Торнтън Лайн сутринта, когато го откриха убит.

ОБИСКЪТ В КЪЩАТА НА МИЛБЪРГ

Милбърг живееше в малка къща на една от индустриалните улици в Камдън Таун. Повечето стени на нея бяха слети, ако не се броят големите портали, през които човек можеше да зърне неприветливи фабрики и одимени комини.

С изключение на домовете на пазачите и управителите, къщата беше единствената жилищна сграда на улицата и всички, които познаваха мъничкия имот, бяха еднородни, че господин Милбърг има добър хазаин.

Къщата бе разположена в средата на парцел от около два декара. Беше едноетажна постройка и заемаше място, където би могло да бъде разширена някоя фабрична сграда. И двете фабрики — отляво и отдясно — бяха правили щедри предложения за парцела, но хазаинът на господин Милбърг бе непреклонен. Някои хора подхвърляха, че хазаин на Милбърг е самият Милбърг. Но това едва ли беше възможно. Заплатата му възлизаше на някакви си триста лири годишно, докато парцелът с къщата струваха най-малко четири хиляди.

Канви Котидж, както наричаха постройката, беше разположен по-навътре от улицата, пред него се простираше морава без цветя, защитена от неканени посетители с висока метална ограда, за която хазаинът на господин Милбърг бе хвърлил луди пари. За да стигне до къщата, човек трябваше да мине през желязна порта и по постаната с каменни плочи пътека.

Нощта, когато Тарлинг от Скотланд Ярд бе нападен и срещу него бе извършено покушение, господин Милбърг отключи портата и я заключи два пъти. Беше сам и по навик си подсвиркваше тъжен рефрен без начало и край. Мина бавно по плочника, отключи входната врата на къщата и постоя малко на площадката, втренчен във все по-непрогледната тъмнина, преди да затвори, да пусне резето и да запали електрическата лампа.

Намираше се в антрето, обзаведено просто, но хубаво.

Единственият намек за разкош бяха графиките на Зон по стената, господин Милбърг се спря и ги огледа одобрително. Закачи палтото и шапката си, свали галошите (носеше ги заради влагата) и през една врата в коридора влезе в дневната. И тук цареше същата простота в обзавеждането. Мебелите бяха качествени, килимът под краката му — дебел и скъп. Милбърг щракна друг ключ и в камината засия светлината от електрическото отопление. Седна на голямото бюро, което измежду мебелите биеше най-много на очи. Беше отрупано с купчинки хартия, повечето от които пристегнати с ластичета. Милбърг не направи опит да ги докосне или чете, само се вторачи унило и разсеяно в подложката с попивателна хартия.

След малко се надигна с пъшкане, пресече стаята и отвори много обикновен старомоден шкаф, чийто горен плот служеше за бюфет. Извади десетина тетрадки и ги отнесе на бюрото. Бяха с еднаква големина и всяка беше надписана с цифри, отбелязващи година. Бяха дневници, но не на господин Милбърг. Веднъж той влезе в кабинета на Торнтън Лайн в магазина и видя тетрадките, наредени на стоманения рафт в личния му сейф. Кабинетът гледаше към партера на магазина, Торнтън Лайн бе в обсега на зрение на Милбърг, така че не можеше да го изненада, затова Милбърг извади една тетрадка и прочете, силно заинтригуван, доста откровения и подробен дневник на работодателя си.

Оня път прочете само няколко страници, но по-късно имаше възможност да прелисти от край до край тетрадката за една година и в нея откри информация, която би могла да му послужи в бъдеще, ако Торнтън Лайн не беше намерил преждевременно своя край от ръката на неизвестен убиец.

В деня, когато откриха тялото на Торнтън Лайн в Хайд Парк с намотана около простреляните му гърди нощница, Милбърг на бърза ръка извади дубликат от ключа за сейфа на Лайн и ги премести на по-сигурно място. Те съдържаха много неприятни за него неща, особено томът за тази година, защото Торнтън Лайн беше отбелязал не само преживелиците си, но и онова, което му се бе случвало през деня, мислите си, поетични и други, и бе изложил много точно и откровено подозренията си към своя управител.

Дневникът осигуряваше на Милбърг твърде интересно четиво, той обърна на страницата, на която бе спрял предишната вечер, и

продължи да чете. Намери я без труд, беше пхнал между листовете тънък плик чуждестранна изработка, в който имаше някакви листчета, а когато извади импровизирания разделител, го осени някаква мисъл и той забърка в джоба си. Не откри онова, което търсеше, с усмивка сложи грижливо плика на масата и продължи от мястото, докъдето беше стигнал.

„Обядвах в хотел «Лондон» и следобед подремнах. Времето е ужасно горещо. Бях уредил да се видя с далечен братовчед — казва се Тарлинг и работи в Шанхайската полиция, но ми се видя прекалено изтощително. Прекарах вечерта в танцувалната зала на Чу Хън. Сприятелих се с хубавичка, млада китайка, която говореше техния странен английски. Ще я видя утре при Лин Фу. Викат й Нарцисчето. Аз я нарекох моето жълто нарцисче...”

Милбърг спря да чете. „Жълто нарцисче!“, повтори той, сетне погледна към тавана и присви дебелиите си устни. „Малко жълто нарцисче!“, каза отново и по лицето му се разля широка усмивка.

Беше все така потънал в четенето, когато звънецът в антрето издрънча. Милбърг се изправи и се заслуша, звънецът отново прокънтя. Той угаси лампата, дръпна дебелото перде, което закриваше прозореца, и надникна навън през мъглата. На светлината на уличната лампа едвам различи двама-трима мъже, застанали на вратата. Дръпна пак пердето, светна лампата, взе тетрадките и изчезна с тях в коридора. Спалнята му се намираще отзад, той влезе в нея, без да отговаря цели пет минути на настойчивото звънене. Най-накрая се появи отново, но вече облечен с пижамата си, над която се бе заметнал с дебел халат. Отключи входната врата и се затътри по пантофи до портата в оградата.

— Кой е? — попита Милбърг.

— Тарлинг. Познавате ме — отговори мъжът отвън.

— Господин Тарлинг! — възкликна изненадан Милбърг. — Това е наистина неочаквано удоволствие.

— Отворете вратата — напомни му Тарлинг.

— Извинете, но трябва да взема ключа — каза Милбърг. — Не очаквах посетители толкова късно.

Влезе в къщата, огледа внимателно стаята си и отново се появи, като извади ключа от джоба на халата. Ключът през цялото време беше там, но Милбърг бе предпазлив човек и не поемаше често рискове.

Заедно с Тарлинг бяха инспектор Уайтсайд и един друг човек, за когото Милбърг правилно предположи, че е детектив. Само Тарлинг и инспекторът приеха поканата му да влязат, а третият мъж остана да пази при вратата.

Милбърг ги въведе в уютната си дневна.

— Съжалявам, че се забавих толкова, но от няколко часа съм си легнал.

— Радиаторът ви е още топъл — рече тихо Тарлинг, като се наведе и пипна малкия отоплителен уред.

Милбърг се засмя.

— Колко сте умен! Как открихте? — В гласа му се четеше възхищение. — Всъщност толкова ми се спеше, когато преди няколко часа си лягах, че съм забравил да го изключа, и едва когато слязох да видя кой звъни, открих, че съм проявил такова безразсъдство. Човек не бива да прахосва в тези времена тока, господин Тарлинг — продължи той. — Електричеството е енергия и въглища и в последна сметка национални ресурси.

Тарлинг се наведе и вдигна от огнището угарката от пура. Все още гореше.

— Сигурно пушите насън, господин Милбърг — отбеляза сухо детективът.

— О, не, не — заяви безгрижно Милбърг. — Пуших я, докато слизах да ви отворя. Слагам пурата в устата си в мига, щом се събудя сутрин. Отвратителен навик и всъщност един от пороците ми — призна си той. — Хвърлих я, когато изключих радиатора.

Тарлинг се усмихна.

— Няма ли да седнете? — попита Милбърг и се настани на най-неудобния стол. — Видите ли — извини се с усмивка той, сочейки с ръка бюрото, — след смъртта на господин Лайн работата се увеличи ужасно много. Принуден съм да нося вкъщи и мога да ви уверя, господин Тарлинг, че понякога работя по цели нощи, до разсъмване, за да приготвя документите за ревизорите.

— А не излизате ли да се пораздвижите? — невинно се поинтересува Тарлинг. — Малки нощни разходки в мъглата за здраве?

Лицето на Милбърг се сви от учудване.

— Раздвижване ли, господин Тарлинг? — попита той, уж озадачен. — Не ви разбирам. Естествено, не бива да излизам в такава

нощ. Мъглата е неочаквано гъста за това време на годината.

— Познавате ли Падингтън?

— Не — заяви Милбърг, — зная само, че там има гара, която понякога използвам. Но може би все пак ще ми обясните какво означава това ваше посещение?

— Означава — отсече Тарлинг, — че тази вечер бях нападнат от човек с вашата фигура и вашия ръст, който стреля два пъти по мен отблизо. Имам заповед за обиск.

Очите на господин Милбърг се присвиха.

— Какво ще търсите? — попита той.

— Револвер или автоматичен пистолет, или каквото намеря.

Милбърг стана.

— Можете да претърсите къщата от край до край — заяви той. — За щастие тя е малка, тъй като заплатата ми не позволява да имам по-скъпо жилище:

— Сам ли живеете тук? — осведоми се Тарлинг.

— Съвсем сам — отговори Милбърг. — В осем сутринта идва една жена да ми приготви закуска и да разтреби, но спя сам. Много съм засегнат — продължи той.

— Още повече ще се засегнете — отвърна Тарлинг и се зае с обиска.

Но остана разочарован — не откри и следа от оръжие, а камо ли от малките червени листчета, които очакваше да намери у Милбърг. Защото не търсеше човека, който го бе нападнал, а убиеца на Торнтън Лайн.

Върна се в малката дневна, където бяха останали Милбърг и инспекторът, без да издава смущението от неуспеха си.

— А сега, господин Милбърг — попита рязко той, — ми отговорете: виждали ли сте такова листче хартия?

Взе от джоба си листчето и го разтвори на масата. Милбърг се вторачи в китайските йероглифи върху тъмночервеното квадратче и кимна утвърдително.

— Да? — изненада се Тарлинг.

— Да, сър — заяви самодоволно господин Милбърг. — Щях да ви излъжа, ако кажех, че не съм виждал. За мен няма нищо по-отвратително от това да мам някого.

— Мога да си представя — рече Тарлинг.

— Съжалявам за сарказма ви, господин Тарлинг — укори го Милбърг, — но ви уверявам, че мразя и презирам лъжата.

— Къде сте виждали такива хартийки?

— На бюрото на господин Лайн — беше неочакваният отговор.

— На бюрото на Лайн ли?

Милбърг кимна.

— Покойният господин Торнтън Лайн се върна от Изтока с много сувенири и сред тях имаше няколко листчета с китайски знаци като тези. Не разбирам китайски, защото не съм имал случай да ходя в Китай. Йероглифите може да са различни, но за несвикналото ми око всички изглеждат еднакви.

— Виждали сте тези листчета на бюрото на Лайн, така ли? — повтори Тарлинг. — А защо не сте казали на полицията? Знаете, че отдава голямо значение на картончето, намерено в джоба на покойния.

Милбърг кимна.

— Съвършено вярно е, че не съм споменавал за това на полицията — заяви той, — но сигурно разбирате, господин Тарлинг, че печалното събитие много ме разстрои и пропъди всички останали мисли от съзнанието ми. Не е изключено да намерите един-два от тези странни надписи в къщата. — Домакинът се усмихна в лицето на детектива. — Господин Лайн много обичаше да раздава на приятелите си сувенирите, които донесе от Изтока — продължи Милбърг. — Даде ми ей онзи кинжал, дето го виждате на стената, купил го е кой знае къде по време на пътешествието си. Може да ми е дал и някое от тези листчета. Върти ми се, че разказваше някаква история, свързана с тях, но в момента не мога да си я спомня.

Щеше да продължи да споделя спомени за покойния си работодател, но Тарлинг го прекъсна, сбогува се набързо и си отиде. Милбърг го придружи до портата и я заключи, а после се върна в дневната, подсмиввайки се беззвучно.

— Сигурен съм, че беше Милбърг — заяви Тарлинг. — Сигурен съм толкова, колкото, че стоя пред вас.

— Имате ли някаква представа защо е искал да ви очисти? — попита Уайтсайд.

— Никаква — отговори Тарлинг. — Очевидно нападателят ме е наблюдавал и ни е проследил с момичето до хотела с такси. Когато съм влязъл вътре, е освободил своето, после се е погрижил да освободи и

моето, което едва ли е било трудно, след като е платил. Шофьорът надали се е усъмнил в нещо. После ме е изчакал в мъглата, проследил ме е до безлюдно място на улицата, където отначало се опита да ме удари с торба пясък, а сетне да ме застреля.

— Но защо? — настоя Уайтсайд. — Да предположим, че Милбърг знае нещо за убийството — което е много съмнително, — каква полза би имал да ви отстрани?

— Ако бях в състояние да отговоря на този въпрос — отвърна мрачно Тарлинг, — щях да ви кажа кой е убил Торнтън Лайн.

СОБСТВЕНИКЪТ НА РЕВОЛВЕРА

Когато сутринта погледна през прозореца на спалнята, Тарлинг не видя и следа от снощната мъгла. Улиците бяха окъпани в слънчева светлина и във въздуха витаеше нещо, от което страните на търпеливия лондончанин придобиваха цвят и очите му грейваха.

Тарлинг се протегна и се прозя, преизпълнен с радостта, че живее, после свали копринения си халат и седна на приготвената от Лин Чу маса да закуси.

Китаецът, облечен в синя блуза, стоеше зад стола на господаря си; най-напред му наля чай, сетне постави вестника от едната страна на чинията, а от другата — писмата. Тарлинг изяде закуската си мълчаливо и бутна настрана чинията.

— Лин Чу — обърна се той към прислужника си на разговорния език на Долен Китай, — ще загубя прозвището си Ловеца на хора, защото този случай ме озадачава повече от всеки друг.

— Господарю — отвърна китаецът на същия език, — при всички случаи настъпва момент, когато ловецът има чувството, че трябва да спре и да заплаче. Аз изпитах същото, когато преследвах Ву Фън, Удушвача от Ханкоу. Но въпреки това — добави философски той — един ден го намерих и сега той спи на Терасата на нощта.

Бе използвал красивия китайски израз за смъртта.

— Вчера намерих малката млада жена — поде Тарлинг след кратка пауза. Под това странно определение имаше предвид Одет Райдър.

— Намерил си малката млада жена, но не и убиеца — отбеляза Лин Чу, застанал край масата с почтително скрити в ръкавите на дрехата ръце. — Защото малката млада жена не е убила Бледоликия.

— Откъде знаеш? — попита Тарлинг, а китаецът поклати глава.

— Малката млада жена няма такава сила, господарю — гласеше отговорът му. — А освен това не е известно тя да умее да управлява бързата каруца.

— Искаш да кажеш автомобил ли? — уточни Тарлинг и Лин Чу кимна.

— Дявол да го вземе! Въобще не се сетих — възкликна детективът. — Разбира се, който е убил Торнтън Лайн, е сложил трупа му в колата и го е откарал до парка. Но откъде знаеш, че тя не може да шофира?

— Ами попитах — обясни протичко китаецът. — Много хора от големия магазин, където живееше Бледоликия, познават малката млада жена и всички твърдят, че тя не може да кара бързата каруца.

Тарлинг се замисли за момент.

— Да, истината казваш — съгласи се той. — Малката млада жена не е убила Бледоликия, защото, когато е извършено убийството, се е намирала на много километри от местопрестъплението. Това ни е известно. Въпросът е кой го е извършил.

— Ловеца на хора ще открие — заяви Лин Чу.

— Не съм сигурен — рече Тарлинг.

Облече се и отиде в Скотланд Ярд. Имаше среща с Уайтсайд, а след това искаше да придружи Одет Райдър на разпита й при заместник-началника. Уайтсайд го беше изпреварил и когато Тарлинг влезе в стаята, разглеждаше с любопитство един предмет, който лежеше на бюрото пред него върху лист хартия. Беше автоматичен револвер с къса цев.

— Охо! — възкликна заинтересуван Тарлинг. — Това ли е револверът, с който е убит Торнтън Лайн?

— Да — отвърна весело Уайтсайд. — Грозно малко чудовище, нали?

— Къде казахте, че сте го намерили?

— На дъното на кошницата, с ръкоделието на момичето. Ето и гилзата от изстреляния патрон.

Взе от поставката на мастилницата си малък месингов цилиндър и го подаде на Тарлинг.

— Това нещо ми изглежда познато — рече детективът, като вдигна пистолета от бюрото. — Между другото, има ли в барабана още патрони?

Уайтсайд поклати глава.

— Не, извадих ги — отвърна той.

— Предполагам, изпратили сте описанието и серийния номер на всички магазини за оръжие?

Уайтсайд потвърди с кимване.

— Не че има голяма вероятност да ни донесе нещо — каза той.
— Революерът е произведен в Америка и вероятността някога да открием кой е собственикът му е много малка, освен ако не е купен в Англия.

Тарлинг въртеше оръжието в ръцете си и го разглеждаше. Изведнъж погледът му попадна върху дръжката и той възкликна. Уайтсайд също видя две дълбоки бразди, които минаваха напречно по дръжката.

— Какво е това? — попита той.

— Изглежда, преди няколко години срещу човека, държал революера, са изстреляни два куршума, които не са го улучили, но са поразили дръжката.

Уайтсайд се засмя.

— Това едно от вашите дедуктивни заключения ли е, господин Тарлинг? — попита той.

— Не — отвърна събеседникът му, — просто факт. Този революер е мой.

НАСЛЕДНИКЪТ

— Ваш ли? — не можа да повярва Уайтсайд. — Но, човече божи, да не сте полудели? Как така ще е ваш?

— И все пак е мой — каза тихо Тарлинг. — Познах го в мига, в който го видях на бюрото ви, но реших, че има някаква грешка. Тези бразди доказват, че грешка няма. Той е сред най-верните ми приятели и съм го носил в Китай в продължение на шест години.

Уайтсайд се задави.

— И да не искате да кажете — допълни детективът, — че Торнтън Лайн е убит с вашия пистолет?

Тарлинг кимна.

— Удивителен, смайващ факт — потвърди той, — но револверът без съмнение е мой, а е намерен в стаята на госпожица Райдър в Каримор Маншънс; за мен не съществува и най-малкото съмнение, че Торнтън Лайн е загубил живота си от куршум, изстрелян от това оръжие.

Настъпи дъго мълчание.

— Не мога да го проумея — рече Уайтсайд и сложи оръжието на бюрото си. — На всяка крачка се натъкваме на нова загадка. Това е второто сътресение, което преживявам днес.

— Второто ли?

Тарлинг зададе въпроса си машинално, съзнанието му беше погълнато от тази нова и изключително важна за него страна на престъплението. Торнтън Лайн убит с неговия пистолет! Това беше най-смайващото обстоятелство, излязло на бял свят, откакто той бе поел случая.

— Да — потвърди Уайтсайд. — Това е втората ни несполука.

С усилие Тарлинг отклони мислите си от едната загадка към другата.

— Помните ли това? — продължи Уайтсайд.

Той отвори касата си и извади голям плик, в който имаше телеграма. Тарлинг я взе и кимна.

— Да, това е телеграмата, която уж е изпратила Одет Райдър, за да покани Лайн в апартамента си. Намерена е сред нещата на покойника, когато са претърсвали къщата.

— Нека да сме точни — поправи го Уайтсайд. — Намерена е от камериера на Лайн — някой си Коул. Изглежда много честен човек, срещу когото не би трябвало да има каквито и да е подозрения. Пратих да го повикат рано тази сутрин, за да го разпитам какво е правил Лайн вечерта преди убийството. Между другото, той е в съседната стая, ще го доведат.

Натисна един звънец и даде указания на влезлия униформен полицаи. След малко вратата се отвори отново и полицаят въведе почтен на вид мъж на средна възраст, на чието чело сякаш пишеше „слуга“.

— Просто кажете на господин Тарлинг онова, което съобщихте на мен — обърна се към него Уайтсайд.

— За телеграмата ли, сър? — попита Коул. — Точно така, боя се, че направих малка грешка, но бях много объркан от тази ужасна история и сигурно съм си загубил ума.

— Какво се е случило? — поиска да знае Тарлинг.

— Ами, сър, донесох телеграмата на господин Уайтсайд на следващия ден — искам да кажа в деня след убийството. — Тарлинг кимна окуражително. — И когато я донесох, дадох погрешни показания. Такова нещо не съм правил в живота си, но ви казвам, че се уплаших от всички тези въпроси, които задаваха полицаите.

— Какви неверни показания? — прояви нетърпение Тарлинг.

— Ами, сър — подхвана пак слугата, като въртеше нервно шашката в ръцете си, — казах, че я е отворил господин Лайн. Всъщност телеграмата пристигна едва четвърт час след като господин Лайн излезе от къщи. Аз бях този, който я отвори, когато чух за убийството. Сетне си рекох, че си пъхам носа в работата на полицията и ще си докарам някоя беля, та казах на господин Уайтсайд, че я е отворил господин Лайн.

— Той не е получил телеграмата, така ли? — настоя Тарлинг.

— Не, господине.

Двамата детективи се спогледаха.

— Е, какво ще кажете, Уайтсайд?

— Да пукна, ако зная какво да кажа — заяви Уайтсайд, чешейки се по главата. — Разчитахме на телеграмата, за да уличим момичето. Това пречупва голяма брънка във веригата срещу него.

— Която и без това е скъсана — рече едва ли не агресивно Тарлинг.

— И ни лишава от единственото възможно обяснение защо Лайн е ходил в апартамента в нощта, когато са го убили. Напълно ли сте сигурен, Коул, че телеграмата не е стигнала до господин Лайн?

— Напълно, сър — потвърди категорично Коул. — Аз я получих. След като господин Лайн потегли е колата, отидох при вратата на къщата да подишам чист въздух и бях на най-горното стъпало, когато се получи. Ако сте забелязали, сър, на нея е отбелязано „получена в 9 часа и 20 минути“, времето когато е пристигнала в районната пощенска станция, а тя се намира на около три километра от нашата къща. Просто не е имало как да стигне до нас преди излизането на господин Лайн и аз се изплаших до смърт, че такива умни господа като вас ще го забележат.

— Толкова съм бил умен, че не съм го забелязал — призна с усмивка Тарлинг. — Благодаря ви, господин Коул, нямам повече въпроси.

Когато слугата си отиде, той седна на стола срещу Уайтсайд и с рязък жест напъха ръце в джобовете си, изразявайки своята безпомощност.

— Е, объркан съм — заяви Тарлинг. — Нека изложа случая, Уайтсайд. Става все по-заплетен и започвам да забравям и най-простите му детайли. През нощта срещу четиринайсети Торнтън Лайн е убит от едно или от няколко неизвестни лица, по всяка вероятност в жилището на Одет Райдър, бивша негова касиерка, която живее в Каримор Маншънс. На пода са намерени петна от кръв, а има и други улики като пистолета и изстреляната гилза, които идват да потвърдят, че заключението е правилно. Никой не е видял Лайн да влиза в апартамента или да излиза от него. Той е открит в Хайд Парк на следващата сутрин без сако и жилетка, около гърдите му е омотана копринена нощница, за която е установено, че принадлежи на Одет Райдър. Върху тялото има букет жълти нарциси, а колата му, в която са

сакото, жилетката, и обувките му, е изоставена на около стотина метра от мястото. Дотук така ли е?

Уайтсайд кимна.

— Друго може и да не ви е в ред — усмихна се той, — но паметта ви е безукорна.

— При обиска на спалнята, в която е извършено престъплението, е намерен кървав отпечатък от палец върху белия шкаф, а на леглото има наполовина пълен куфар, за който е установено, че принадлежи на Одет Райдър. По-късно в кошницата с ръкоделието ѝ, под конците, е открит пистолет, който е мой. Първото предположение е, че убийца е госпожица Райдър. То е опровергано от факта, че когато е извършено убийството, тя се е намирала в Ашфорд и е била в несвяст в резултат на железопътна катастрофа; вторият момент в нейна полза е, че убитият не е получил телеграмата, открита от камериера и подписана от момичето, с която то кани Лайн в апартамента си в определен час. — Тарлинг се изправи. — Хайде да вървим при Кресуел. Този случай ще ме прати в лудницата.

Заместник-началникът изслуша разказа на двамата мъже и дори нещо да го изненада, не се издаде.

— Случаят започва да се очертава като убийството на века — рече той. — Разбира се, не можете да предприемете нищо повече срещу госпожица Райдър и сте постъпили добре, че не сте я арестували. Тя обаче трябва да бъде държана под наблюдение, защото очевидно знае или смята, че знае, кой е извършил убийството. Трябва да бъде наблюдавана денем и нощем и рано или късно ще ни отведе при човека, върху когото падат подозренията ѝ. По-добре е с нея да се срещне Уайтсайд — продължи Кресуел, обръщайки се към Тарлинг. — Може би ще схване другояче как гледа на нещата тя. Не смятам, че ще има голяма полза да я водите тук. И между другото, Тарлинг, почти всички счетоводни документи на универсалния магазин „Лайн“ са връчени на фирма способни експерт-счетоводители — „Дашуд и Соломон“ на Сейнт Мери Акс. Ако подозирате, че е имало злоупотреби от служители на Лайн, и ако те са станали причина за убийството, вероятно ще научим нещо, което ще ни наведе на следа.

Тарлинг кимна.

— Колко време ще трае ревизията?

— Според тях една седмица. Отчетите са пренесени тази сутрин, което ми напомня, че вашият приятел господин Милбърг — доколкото си спомням, така се казваше — е оказал пълно съдействие на полицията да получи точно счетоводно извлечение за финансовото състояние на фирмата. — Кресуел изглежда Тарлинг, почеса се по носа и попита: — Значи е извършено с твоя пистолет, а, Тарлинг? Това не е добре.

— Звучи налудничаво — засмя се Тарлинг. — Връщам се веднага у дома да разбера какво е станало с пистолета ми и как се е озовал в онази стая. Зная, че си беше на мястото, защото преди половин месец го носих да го смажат.

— Къде го държите?

— В шкафа при колониалния си екип — отвърна Тарлинг. — Никой няма достъп до моята стая освен Лин Чу, който е винаги там, когато ме няма.

— Лин Чу е вашият слуга китаец, нали?

— Не точно слуга — усмихна се Тарлинг, — той е един от най-добрите детективи, които съм срещал в Китай. Изключително честен е, готов съм да му поверя живота си.

— Убит с твоя пистолет, а? — повтори Кресуел. Настъпи кратка пауза, сетне продължи: — Предполагам, че наследството на Лайн ще премине в полза на държавата. Той няма роднини и наследници.

— Тук грешите — каза спокойно Тарлинг.

Полицаят вдигна изненадано поглед.

— Има ли наследник? — попита той.

— Има братовчед — отвърна с лека усмивка Тарлинг, — който за нещастие му е достатъчно близък роднина, за да наследи милионите на Лайн.

— Защо за нещастие? — поиска да знае Кресуел.

— Защото по една случайност наследникът съм аз — каза Тарлинг.

ЛИПСВАЩИЯТ РЕВОЛВЕР

Тарлинг излезе от Скотланд Ярд на слънчевия крайречен булевард, по лицето му се четеше тревога. Казваше си, че не може да проумее какво става, че го тревожат само случаят и начинът, по който се развиват нещата. Особеното изражение, пробягало по лицето на полицейския началник, когато той научи, че наследник на богатството на убития Торнтън Лайн е детективът, разследващ престъплението, и че пистолетът на Тарлинг е намерен в стаята, където е извършено убийството, предизвикваше у него само веселие.

Казваше си, че има нещо справедливо в това да попадне под подозрение — и той бе подозирал толкова много невинни или отчасти невинни хора.

Качи се по стълбите в стаята си и завари Лин Чу да лъска малкото сребърни предмети, които притежаваше господарят му. Лин Чу, ловецът на крадци и големият детектив, беше поел върху себе си грижата за личното удобство на Тарлинг. Без да казва дума, Тарлинг отиде право при шкафа, където държеше колониалния си екип. На една полица бяха внимателно сгънати и грижливо подредени тънките бели дрехи с къси ръкави и крачоли, които носеше в тропиците. На закачалката висеше колониалният му шлем, а на срещуположната страна — кобурът на револвера, увиснал на каишка. Тарлинг го вдигна — беше празен. Не се беше и съмнявал, че кобурът ще е празен, и затвори вратичката на шкафа, свил загрижено вежди.

— Лин Чу — поде той.

— На мен ли говориш, Ли Жън? — обади се китаецът, след като остави лъжиците и гумата, с която работеше.

— Къде ми е пистолетът?

— Няма го, Ли Жън — отговори спокойно Лин Чу.

— Откога го няма?

— Не го виждам от четири дни — заяви спокойно Лин Чу.

— Кой го е взел? — настоя Тарлинг.

— Не го виждам от четири дни — повтори китаецът.

Настъпи мълчание и след малко Тарлинг кимна бавно и рече:

— Много добре, Лин Чу, повече няма какво да се каже.

Но въпреки външното си спокойствие бе смутен.

Възможно ли бе някой да се е вмъкнал в стаята в отсъствието на Лин Чу — спомняше си само един случай, когато са били заедно навън, а това стана през нощта, когато отиде в жилището на момичето и Лин Чу вървеше по петите му.

Ами ако Лин Чу...

Отхвърли мисълта като очевидно абсурдна. Какъв интерес би имал Лин Чу от смъртта на Лайн, бе го виждал само веднъж, в деня, когато Лайн извика Тарлинг да се съветва с него в магазина.

Мисълта бе направо невероятна, но въпреки усилията да я пропъди тя не му излизаше от главата, така че накрая Тарлинг изпрати слугата си с писмо до Скотланд Ярд, решен да я подложи на колкото се може по-грижлива и безпристрастна преценка.

Жилището се състоеше от четири стаи и кухня. Спалнята на Тарлинг бе свързана с помещението, което служеше за гостна и трапезария. В една свободна стая държеше сандъците и куфарите си — точно в нея бе револверът, а имаше и една стаичка, в която се бе настанил Лин Чу. Тарлинг изчака китаецът да излезе от къщата и да измине голяма част от пътя, после стана от дълбокото кресло, където прехвърляше обърканите си мисли, и започна огледа.

Стаята на Лин Чу беше малка и светеше от чистота. Ако не се смятат леглото и простият, боядисан в черно сандък под него, нямаше други мебели. На добре измитите дъски бе просната китайска рогозка, а единствената украса представляваше мъничка червена лакирана ваза върху полицата над камината.

Тарлинг се върна при външната врата и я заключи, преди да продължи издирването. Ако съществуваше някакъв ключ към загадката с откраднатия пистолет, би трябвало да го търси в черния сандък.

Всеки китаец държи онова, което притежава, „между шест стени“ и наистина сандъкът бе заключен. Минаха десетина минути, докато Тарлинг намери ключ и преодолее двете ключалки.

Вътре нямаше много неща. Гардеробът на Лин Чун не беше голям и запълваше едва половината сандък. Много внимателно Тарлинг вдигна костюма, копринените ризи, чехлите и разните

подробности от китайската носия и бързо стигна до по-долния ред. Там намери две лакирани кутии, и двете бяха заключени или закопчани.

Първата съдържаше материали за шев, втората — малък пакет, завит в китайска хартия и внимателно вързан с панделка. Тарлинг развърза панделката, отвори пакета и за своя изненада откри купчинка изрезки от вестници. Общо взето, бяха от китайски вестници, отпечатани с йероглифи, но имаше и една-две, очевидно изрязани от вестник на английски, излизащ в Шанхай.

Отначало Тарлинг ги сметна за материали, свързани с престъпления, които е разследвал Лин Чу, и макар да остана изненадан, че китаецът си е направил труда да ги събира — особено изрезките на английски, — не си представяше, че те могат да имат отношение към случая. Той търсеше някаква следа — сам не знаеше каква, — с която да си обясни загадката с отмъкнатия револвер.

Зачете първата изрезка без интерес, но малко след това широко отвори очи.

„Снощи в чайната на Хо Хан е имало скандал, очевидно предизвикан от англичанин, ухажвал прекалено настойчиво танцьорката Нарцисчето, или както е известна на английските посетители на заведението, Жълтото нарцисче...“

Тарлинг ахна. Жълтото нарцисче! Пусна изрезката на коленете си и смръщи вежди, напрягайки се да си спомни. Познаваше добре Шанхай. Познаваше неговия загадъчен престъпен свят и имаше доста добра представа от чайната на Хо Хан, защото тя всъщност служеше за прикритие на вертеп, в който се пушеше опиум, и точно преди да напусне Китай, той беше допринесъл за ликвидирането ѝ, така че ясно си спомняше Жълтото нарцисче. Не беше имал служебни взаимоотношения с нея, защото, ако му се случеше да иде в чайната на Хо Хан, обикновено преследваше дивеч, по-едър от грациозната малка танцьорка.

Всичко това се върна отведнъж в паметта му. Бе чувал мъжете в клуба да говорят за грацията на Жълтото нарцисче и танците ѝ бяха станали много модни сред младите англичани, прокудени в Шанхай, които непрекъснато ходеха да я гледат.

Следващата изрезка, също на английски, гласеше:

„Тази сутрин е станало нещастие с млада китайка — сестра на инспектор Лин Чу от местната полиция. Тя е била намерена издъхваща в двора зад чайната на Хо Хан. Въпреки нежеланието на брат си момичето работело като танцьорка в чайната и се замесило в една крайно неприятна история, за която разказахме миналата седмица. Предполага се, че трагичният акт е от онези самоубийства за спасяване на честта, които са доста разпространени сред местните жени!“

Тарлинг подсвирна с разбиране.

Жълтото нарцисче! И сестрата на Лин Чу! Познаваше донякъде китайците, невероятното им търпение, непримиримата им природа. Убитият е оскърбил не само малката танцьорка, но и цялото ѝ семейство. В Китай, обезчестиш ли се, опозоряваш цялото си семейство. Тя, съзнавайки срама, който е донесла на брат си с лошата си слава, е намерила единствения за едно китайско момиче изход.

Но с какво ли се е опозорила? Тарлинг разгледа китайските изрезки и откри няколко цветисти описания, които силно се разминаваха освен в едно — че някакъв англичанин, турист, пред очите на всички ухажвал момичето — не особено голяма обида от гледна точка на западняка, после се намесил китаец и двамата се „сбили“.

Тарлинг прочете изрезките от начало до край, сетне внимателно ги върна в завитото пакетче и го прибра в лакираната кутия на дъното на сандъка. Също така внимателно върна на място всички извадени дрехи, заключи отново капака и бутна сандъка под желязното легло. Бързо прехвърли в главата си всички обстоятелства. Лин Чу е видял Торнтън Лайн и е решил да си отмъсти. Не е било трудно да извади пистолета на Тарлинг — но защо, ако той е убил Лайн, е оставил уличаващото оръжие там? Лин Чу не би го направил — така би постъпил един новак.

Ала как е подмамил Торнтън Лайн в апартамента? И как е знаел — тук на Тарлинг му хрумна нещо.

Три нощи преди убийството, когато обсъждаха разговора в универсалния магазин „Лайн“, Лин Чу правилно прецени положението. Той знаеше, че Торнтън Лайн е влюбен в момичето и го желае, нямаше нищо чудно, ако е използвал сведенията за свои цели.

Но телеграмата, предназначена да примамва Лайн в жилището, беше на английски, а Лин Чу не признаваше, че знае този език.

Тарлинг отново стигна до задънена улица. Макар да беше готов да повери живота си на китаеца, той бе напълно убеден, че този човек не би разкрил всичко, което знае, и не бе изключено да говори английски не по-зле от майчиния си език и четирите диалекта в Китай.

— Предавам се — рече Тарлинг полугласно.

Чудеше се дали да изчака китаецът да се върне от Скотланд Ярд и да го разобличи в престъплението, или да остави нещата за ден-два и да изпълни намерението си да посети Одет Райдър. Реши все пак да отиде при момичето; остави бележка на китаеца и след четвърт час слезе от таксито пред хотел „Уест Съмърсет“.

Одет Райдър бе вкъщи (Тарлинг го знаеше) и го чакаше. Бе пребледняла, гледаше уморено, сякаш не бе мигвала предната нощ, но го посрещна радушно с едва загатнатата си усмивка.

— Дошъл съм да ви кажа, че ще ви се размине изпитанието да срещнете инквизиторите от Скотланд Ярд — поздравя я засмяно той и в очите ѝ прочете облекчение. А после невинно я попита: — Не сте ли излизали в тази прекрасна утрин?

Този път тя се засмя и отговори:

— Какъв лицемер сте, господин Тарлинг! Много добре знаете, че не съм излизала, а също и че трима души от Скотланд Ярд наблюдават хотела и ще ме придружат, ако реша да се разходя.

— Откъде знаете? — попита детективът, без да отрича обвинението.

— Защото излизах — наивно отговори тя и отново се засмя. — Оказа се, че не сте чак толкова хитър, колкото предполагах — закачи го Одет. — Когато казах, че не съм излизала, очаквах да чуя от вас точно къде съм била, колко далеч съм ходила и точно какво съм купила.

— Малко зелен копринен конец, шест кърпички за нос и четка за зъби — изреди веднага Тарлинг и момичето впери очи в него с престорен ужас.

— Но, разбира се, би трябвало да ви познавам по-добре — каза то. — Значи вие сте пратили хора да ме следят?

— Да ви следят и да ми казват какво са видели — потвърди весело Тарлинг. — Поприказвах си с господина във фойейето на хотела, който ми даде доста сведения. Той ли ви следеше?

Тя поклати глава и призна:

— Много внимателно гледах, но не видях никого. А сега какво ще правите с мен, господин Тарлинг?

Вместо отговор той извади от джоба си плоска елипсовидна кутийка. Момичето гледаше учудено, докато Тарлинг отваряше капакът ѝ и изваждаше от нея порцеланова плочка, покрита с тънък слой черно мастило, и две бели картончета. Ръката му трепна, когато ги сложи върху масата, и внезапно момичето разбра.

— Искате отпечатащи от пръстите ми, така ли? — попита то и детективът кимна утвърдително.

— Никак не ми е приятно — рече той, — но...

— Покажете ми как да го направя — прекъсна го Одет Райдър и Тарлинг ѝ обясни.

Имаше чувството, че ѝ е изменил и я е предал, и може би момичето усети какво си мисли, защото се засмя, докато си бършеше изцапаните пръсти.

— Дългът преди всичко — рече то. — А сега ми отговорете. През цялото време ли ще ме държите под наблюдение?

— За известно време — рече сериозно Тарлинг. — Всъщност докато получим необходимите сведения. — Той прибра кутията в джоба си, а Одет поклати глава. — Това означава ли, че няма да ми кажете нищо? — продължи детективът. — Според мен правите много голяма грешка, но в действителност не разчитам да ми кажете и дума. Разчитам изцяло на...

— На какво? — полюбопитства тя, докато детективът се колебаеше.

— На онова, което другите ще ми кажат — гласеше неговият отговор.

— Други ли? Кой са тези „други“?

Очите ѝ спокойно срещнаха неговите.

— Имало едно време политик, който казвал: „Почакайте и ще видите!“ — отговори Тарлинг. — Съвет, който ще ви помоля да следвате. А сега ще ви съобща нещо, госпожице Райдър — продължи той. — Утре ще махна хората, които ви следят, но ще ви посъветвам да останете известно време в хотела. Очевидно не можете да се върнете в жилището си.

Момичето потръпна.

— Не говорете за това — рече едва чуто то. — Но наложително ли е да стоя тук?

— Има и една друга възможност — отвърна бавно Тарлинг, като не я изпускаше от погледа си, — да отидете в къщата на майка си в Хартфорд.

— Това е невъзможно — отсече Одет.

Той мълча известно време, после я подкани.

— Защо не ми се доверите, госпожице Райдър? Няма да ви подведа. Защо не ми кажете нещо за баща си...

— Баща ми ли? — Тя го изгледа с изненада. — Баща ми ли казахте?

Той кимна.

— Но аз нямам баща — каза момичето.

— А имате ли... — Едва изричаше думите и му се стори, че тя се досеща какво ще последва. — Имате ли любовник? — най-сетне попита Тарлинг.

— Какво имате предвид? — отвърна на въпроса му с въпрос Одет, в гласа ѝ се долови нотка на надменност.

— Имам предвид едно — продължи непоколебимо Тарлинг. — Какъв ви е господин Милбърг?

Тя бързо покри устата си с ръка, погледна го с широко разтворени от смущение очи и рече с дрезгав глас:

— Никакъв! Никакъв, никакъв!

ОТПЕЧАТЪЦИТЕ ОТ ПРЪСТИ

С ръце, напъхани дълбоко в джобовете, с отпусната глава и приведени рамене, Тарлинг вървеше по широкия тротоар на Еджуеър Роуд — връщаше се от хотела на момичето в жилището си. Основателно отхвърляше немаловажния факт, че той самият също е заподозрян. Бе сравнително неизвестен детектив от Шанхай и по-старшите чиновници го подозираха поради роднинството му с Торнтън Лайн, а също и защото пистолетът му бе намерен на местопрестъплението, и едва ли щяха да отхвърлят предположението, че е замесен в престъплението само защото е натоварен с неговото разследване.

Той знаеше, че целият сложен апарат на Скотланд Ярд работи, при това на пълни обороти, за да го свърже, макар безшумно и невидимо, с трагедията. Усмихна се и се изключи от кръга на заподозрените.

Първа и най-важна измежду тях си оставаше Одет Райдър. Тарлинг изобщо не допускаше, че Торнтън Лайн я е обичал. Не беше от хората, които обичат. По-скоро е пожелавал много жени и единици от тях са му отказвали. Одет Райдър беше изключение. Тарлинг знаеше само за сцената, разиграла се между Лайн и момичето в деня, когато го повикаха — но явно бе имало и много други разговори, мъчителни за момичето и унижителни за мъртвия милионер.

„Във всеки случай — мислеше с благодарност Тарлинг — не би могло да е Одет.“ Беше свикнал да мисли за нея като за „Одет“, откритие, което му се виждаше забавно. Можеше да я изключи от списъка на вероятните убийци, защото очевидно нямаше как тя да е била на две места едновременно. Когато са открили трупа на Торнтън Лайн в Хайд Парк с нощницата на момичето около раната, Одет Райдър е лежала в болницата в Ашфорд на около осемдесет километра от Лондон.

Но какво да се каже за Милбърг, този подмилкващ се мазник? Тарлинг си спомни, че покойният му роднина го е повикал да проучи начина на живот на Милбърг и че Милбърг е бил заподозрян в злоупотреба във фирмата. Ами ако той е извършил престъплението? Но не бе логично. Смъртта на Торнтън Лайн по-скоро би ускорила разкриването на злоупотребите — след нея задължително правеха ревизия и всичко можеше да излезе наяве. Самият Милбърг съзнаваше този довод в своя полза, както скоро щеше да стане ясно.

„Но — мислеше си Тарлинг — някой би могъл да възрази, че престъпниците са печално известни с глупостите, които вършат. Те малко или въобще не се съобразяват с непосредствените последици от действията си и човек като Милбърг би могъл в пристъп на безумие, до който го е довело отчаянието, да не се сети, че неговите престъпления ще излязат наяве благодарение точно на онова, което е направил, за да ги прикрие.“

Детективът стигна края на Еджуеър Роуд и тъкмо завиваше, загледан към Марбъл Арч, когато чу името си, обърна се и видя как едно такси рязко удари спирачки по паважа.

От него изскочи инспектор Уайтсайд.

— Тъкмо идвах да ви видя — каза той. — Смятах, че разговорът ви с младата дама ще продължи повече. Почакайте за миг да платя на шофьора. Между другото, видях вашия слуга, китаеца, в Скотланд Ярд, дошъл уж да предаде нещо.

Уайтсайд погледна Тарлинг в очите и съчувствено се усмихна.

— Зная какво си мислите — продължи откровено той, — но наистина шефът го смята за най-обикновено съвпадение. Сигурно сте се поинтересували за пистолета си?

Тарлинг кимна.

— И успяхте ли да откриете как се е озовал в ръцете на... — Уайтсайд направи пауза — на убиеца на Торнтън Лайн?

— Имам версия, която наистина още не се е избистрила, но все пак е версия — отговори Тарлинг. — Всъщност става дума по-скоро за хипотеза, отколкото за версия.

Уайтсайд отново се ухили.

— Подобно педантично уточняване на логическите термини никога не ме е интересувало — сподели той, — но доколкото разбирам, интуицията ви подсказва нещо.

Без да усуква повече, Тарлинг разказа на събеседника си какво е открил в сандъка на Лин Чу — за изрезките от вестници, описващи поведението на покойния господин Лайн в Шанхай и трагичните му последици.

Уайтсайд го изслуша мълчаливо.

— В това може да има нещо — заключи той, след като Тарлинг свърши. — Чувал съм за вашия Лин Чу. Добър полицаи е, нали?

— Най-добрият в Китай — потвърди без колебание Тарлинг, — но не мога да твърдя, че разбирам начина му на мислене. Такива са фактите. Револверът беше в шкафа ми и единствено Лин Чу би могъл да се добере до него. Съществува втори, още по-важен факт, който обяснява подбудите — Лин Чу има всички основания да мрази Торнтън Лайн, мъжа, станал косвено причина за смъртта на сестра му. Сега, като премислям всичко това, си спомням, че след като видях Лайн, Лин Чу стана необикновено мълчалив. Призна, че е бил в магазина на Лайн и е разпитвал персонала. Обсъждахме дали е възможно госпожица Райдър да е извършила убийството и Лин Чу ми съобщи, че не можела да кара автомобил, а когато го попитах откъде знае, ми каза, че питал няколко души в магазина. Изобщо не подозирах, че е ходил там. Има и друг интересен факт — продължи Тарлинг. — Винаги съм смятал, че Лин Чу не знае английски, ако не се броят няколкото думи на „колониален“ английски, които китайците научават от досега си с тия негодници, чужденците. И въпреки това е разпитвал служителите в универсалния магазин „Лайн“, а мога да се обзаложа, че вероятността някое от момичетата там да говори на кантонски диалект е едно на милион!

— Да пусна ли моите хора да го следят? — предложи Уайтсайд, но Тарлинг поклати глава.

— Само ще им губите времето — рече той, — Лин Чу ще прави с тях каквото си иска. Казвам ви, че такъв като него нямаме в Скотланд Ярд, ще ги разиграва като маймуни пред очите ви. Оставете Лин Чу на мен, аз зная как да се справя с него — добави заплашително Тарлинг.

— Жълтото нарцисче! — продума замислен Уайтсайд, повтаряйки изреченото от Тарлинг. — Нали така се е казвала младата китайка? По дяволите! Едва ли е просто съвпадение, Тарлинг!

— Може да е, а може и да не е — каза детективът. — На китайски няма дума за жълт нарцис. Всъщност не съм убеден, че

жълтият нарцис въобще вирее в Китай, макар страната да е огромна. По-точно казано, ѝ викаха Нарцисчето, но както отбелязахте, едва ли е само съвпадение човекът, който я е оскърбил, да бъде убит, докато брат ѝ е в Лондон.

Както говореха, пресякоха широкото пътно платно и навлязоха в Хайд Парк. Тарлинг си помисли с ирония, че това открито пространство го привлича така, както привлича и господин Милбърг.

— За какво искахте да ме видите? — попита внезапно той, спомнил си, че когато се срещнаха, Уайтсайд се беше упътил към хотела.

— Исках да ви докладвам последните неща, които научихме за господин Милбърг.

Отново Милбърг! Всички разговори, всички мисли, всички нишки водеха към този загадъчен човек. Но онова, което имаше да му казва Уайтсайд, не бе сензационно. Милбърг беше под наблюдение денонощно — вършел съвсем прозаични неща.

Ала важните улики се раждат именно от прозаичните дреболии.

— Не зная как Милбърг очаква да приключи ревизията на „Лайн“, но очевидно се е хванал или смята да се хване с друга фирма.

— Какво ви кара да смятате така? — заинтересува се Тарлинг.

— Ами купува счетоводни книги — отвърна Уайтсайд и Тарлинг се засмя.

— Едва ли е особено осъдително — каза той добродушно. — Какви счетоводни книги?

— От онези, тежките, дето ги използват в големите канцеларии. Знаете ги, едни такива, дето човек трябва да употреби всичките си сили, за да ги вдигне. Купил три в магазина на Роубък и ги отнесъл с такси у дома си. Според моята версия, ако това приятелче е престъпник, то не е какъв да е престъпник. Може би води двойно счетоводство.

— Малко вероятно е — прекъсна го Тарлинг, — казвам го при цялото ми уважение към вашите преценки, Уайтсайд. Може ли един нищо и никакъв престъпник да запамети сметките на такава огромна фирма като тази на Лайн! Така че първата ви версия е много вероятна, тоест Милбърг има намерение да отиде в друга фирма или да открие своя. Второто е по-възможно. Във всеки случай не е

престъпление да притежаваш счетоводна книга, та дори и три. Между другото, кога ги е купил?

— Вчера — отговори Уайтсайд. — Рано сутринта, преди да отворят универсалния магазин. Как мина разговорът ви с госпожицата?

Тарлинг сви рамене. Чувстваше странно желание да разговаря за момичето с полицаия и съзнаваше какъв глупак е бил, че се е оставил чарът на Одет да го омае.

— Убеден съм, че може и да подозира някого, но нищо не знае за убийството — сподели накратко той.

— В такъв случай тя наистина подозира някого.

Тарлинг кимна.

— Кого?

Тарлинг отново се поколеба, после каза:

— Смятам, че Милбърг.

Бръкна във вътрешния джоб на самото си, измъкна оттам овална кутийка, отвори я и извади двете картончета с отпечатъци от пръстите на Одет Райдър. За да го стори, му се наложи доста да се насили, макар и да му бе трудно да обясни какви шеги си правят с него чувствата му.

— Ето отпечатъците, които искахте — рече Тарлинг. — Ще ги вземете ли?

Уайтсайд пое картончетата и заразглежда петте мастилени петна, а през цялото време Тарлинг бе като на тръни, защото инспекторът се славеше като най-големия капацитет в Скотланд Ярд по отпечатъците от пръсти и тяхната характеристика.

Огледът продължи дълго.

Години след това Тарлинг си спомняше този момент: огряната от слънцето пътека, лениво разхождащите се безделници, бебешките колички, които спокойно се движеха из алеите, и изправената по военному фигура на Уайтсайд, който стоеше едва ли не „мирно“, втренчил остър поглед в малкото картонче, което държеше с върховете на пръстите си.

— Интересно — проговори той. — Виждате, двата отпечатъка са почти еднакви — а това е твърде необикновено. Много интересно.

— Е? — попита Тарлинг нетърпеливо, едва ли не яростно.

— Интересно — повтори Уайтсайд, — но нито един от тях не съответства на отпечатъците по шкафа.

— Слава Богу! — възкликна разпалено Тарлинг. — Слава Богу!

ЛИН ЧУ КАЗВА ИСТИНАТА

„Дашуд и Соломон“ се помещаваше в сграда с тясна фасада в сърцето на лондонското Сити. Фирмата се славеше като една от най-добрите и сред клиентите ѝ бяха някои от най-големите компании във Великобритания. И двамата съдружници бяха титуловани — Тарлинг бе приет в личния кабинет на сър Феликс Соломон.

Сър Феликс беше висок, хубав, вече застаряващ мъж с доста резки обноски, но въпреки това бе любезен. Когато детективът влезе, той надникна над очилата.

— Скотланд Ярд, а? — погледна сър Феликс визитната картичка. — Мога да ви отделя точно пет минути, господин Тарлинг. Сигурно идвате във връзка с ревизията на „Лайн“.

Детективът кимна.

— Още не сме се заели със сметките — съобщи сър Феликс, — но се надяваме да го сторим утре. В момента сме страшно претрупани и трябваше да наемем допълнителен персонал, за да свършим новата работа, която ни възложиха. Между другото, сигурно знаете, че не ние водим счетоводството на „Лайн“. С него работят господата Пърбрейк и Стор, но се заехме с ревизията по молба на господин Пърбрейк, който, съвсем естествено, държи експертизата да е независима, нали се поставя въпросът, че един от служителите е злоупотребявал. Заради това, както и заради трагичната смърт на господин Лайн е още по-наложително ревизията на счетоводните книги да бъде възложена на външна фирма.

— Това ми е ясно — съгласи се Тарлинг — и, разбира се, нашият началник си дава сметка за трудната задача, пред която сте поставени. Дошъл съм по-скоро да получа информация за себе си, тъй като съм двойно заинтересован.

Сър Феликс вдигна очи с внезапен интерес.

— Господин Тарлинг? — повтори той, поглеждайки отново визитната картичка. — Ами да! Доколкото разбирам, на вас ще бъдат

прехвърлени правата върху имота.

— Предполагам — отговори спокойно Тарлинг. — Но засега се интересувам от фирмата не като частно лице. Неин управител е господин Милбърг.

Сър Феликс кимна.

— Той се оказа много полезен и с готовност ни помогна. Ако слуховете, че Милбърг е заподозрян в ограбване на фирмата, имат някаква основа, то той със сигурност ни помага с всички сили да го уличим.

— Всички книги ли са вече у вас?

— Да — потвърди категорично сър Феликс. — Последните три, които господин Милбърг изнамери отнякъде, дойдоха едва тази сутрин. Всъщност ето ги!

Той посочи завит с кафява хартия пакет, сложен на по-малко бюро до прозореца. Пакетът беше здраво вързан и запечатан с червен восък.

Сър Феликс посегна и натисна един звънец на бюрото си. В канцеларията влезе служител.

— Сложете тези книги при другите в трезора — нареди той и когато мъжът изчезна, превит под тежестта на тефтерите, се обърна към Тарлинг и поясни: — Държим всички счетоводни книги и документи на универсалния магазин „Лайн“ в специален трезор. Стоят там запечатани и печатите ще бъдат счупени в присъствието на господин Милбърг като заинтересована страна и на представител на прокуратурата.

— Кога ще стане това? — попита Тарлинг.

— Утре следобед или може би сутринта. Ще уведомим Скотланд Ярд за точния час, сигурно искате да присъствате.

Сър Феликс стана енергично, с което сложи край на разговора.

Още една задънена улица, мислеше си Тарлинг, когато излезе на Сейнт Мери Акс и се качи на автобус в западна посока. Разследването изобилстваше с такива неразрешими задачи. Неразрешима задача номер две можеше спокойно да завърши с оправдаването на Милбърг.

Тарлинг все пак изпита облекчение, че властите са реагирали толкова бързо и са възложили за ревизия счетоводните книги на „Лайн“. Тяхната проверка можеше да подсказва името на убиеца и при

всички положения щеше да разсее подозренията, които още тегнеха над Одет Райдър.

Бе отишъл в „Дашуд и Саломон“, за да се запознае лично с тази нишка от обърканото кълбо, което бе решен да разplete, и сега, успокоен, се прибираше, за да си уреди сметките със своя помощник, китаец, върху когото падаше също толкова силно подозрение, както и върху всички останали, замесени в случая.

Беше казал самата истина, когато обяви пред инспектор Уайтсайд, че знае как да се справи с Лин Чу. С китайските престъпници — а на Тарлинг не му се искаше да вярва, че верният му слуга Лин Чу попада в тази категория — не се постъпва както със закононарушителите на Запад, а Тарлинг беше известен из цял Южен Китай като Ловеца на хора и имаше славата, че изтръгвал истината с методи, които не би одобрило никое законодателство.

Влезе в жилището си на Бонд Стрийт, заключи зад себе си вратата и сложи ключа в джоба си. Знаеше, че Лин Чу е там, защото сутринта му бе дал нареждания да го чака.

Китаецът дойде в антрето да му вземе палтото и шапката и го последва в дневната.

— Затвори вратата, Лин Чу — заповяда Тарлинг на китайски. — Искam да ти кажа нещо.

Последните думи бяха произнесени на английски и китаецът му хвърли бърз поглед. Никога преди Тарлинг не се беше обръщал към него на този език и той разбираше какво означава промяната.

— Лин Чу — започна Тарлинг, после седна на масата, хванал брадичката си, без да изпуска из очи своя събеседник, — не си ми казвал, че знаеш английски.

— Господарят никога не ме е питал — отвърна спокойно китаецът, за изненада на Тарлинг неговият английски беше без акцент, произношението му бе безукорно.

— Не е вярно — рече строго детективът. — Когато ми съобщи, че си чул за убийството, аз ти казах, че не разбираш английски, и ти не отрече.

— Кой съм аз, та да отричам думите на господаря — отговори съвсем хладнокръвно Лин Чу. — Говоря много добър английски. Учил съм в училището на йезуитите в Ханоу, но за един китаец не е много добре да говори английски в Китай или пък някой там да знае, че го

разбира. И все пак господарят би трябвало да е усетил, че говоря английски и че чета на този език, инак защо ще държа малките изрезки от вестници в кутията, която господарят е претърсвал сутринта.

Тарлинг присви очи.

— Значи си усетил? — рече той.

Китаецът се усмихна, нещо необикновено, защото Тарлинг не помнеше Лин Чу да се е усмихвал някога.

— Бях ги подредил по определен начин — едни обърнати на едната, другите на другата страна. Бяха разбъркани, след като се върнах от Скотланд Ярд. Сами не биха могли да се разбъркат, господарю, а единствен ти имаш достъп до сандъка ми.

Настъпи пауза, доста неловка за Тарлинг, който се почувства твърде глупаво: по невнимание бе допуснал Лин Чу да разбере, че е бъркал в личните му вещи.

— Смятах, че съм ги върнал на мястото им така, както ги намерих — призна Тарлинг, даваше си сметка, че няма да спечели нищо, ако отрича, че е претърсвал сандъка на Лин Чу. — А сега, Лин Чу, би ли ми казал дали публикуваното отговаря на истината?

Китаецът кимна.

— Вярно е, господарю. Нарцисчето, или както още я наричаха, Жълтото нарцисче, ми беше сестра. Стана танцьорка в чайна против волята ми след смъртта на родителите ни. Беше много добро момиче, господарю, хубаво като бадемова клонка. Китайките не са красиви според чужденците, но Жълтото нарцисче приличаше на порцеланова фигурка и носеше добродетелите на хилядолетията.

Тарлинг кимна и повтори:

— Тя беше добро момиче! — Този път го каза на китайски и използва фраза, която имаше по-тънък нюанс в значението.

— Живя добре и умря добре — добави спокойно китаецът. — Думите на англичанина са я оскърбили, той я нарекъл как ли не, защото не пожелала да му седне на коленете. И макар да я опозорил, като я прегърнал пред очите на мъже, тя остана добра и умря много почтено.

Отново настъпи мълчание.

— Разбирам — поде Тарлинг спокойно. — А когато каза, че си готов да дойдеш с мен в Англия, очакваше ли да срещнеш... лошия англичанин?

Лин Чу поклати глава.

— Бях го забравил, докато не го видях онзи ден в големия магазин. Тогава злият дух, за който смятах, че е изгорял вътре в мен, запламтя отново.

— И ти пожела да умре? — попита Тарлинг, но вместо отговор получи само кимване. — Ще ми кажеш всичко, Лин Чу — заповяда детективът.

Китаецът крачеше неспокойно из стаята и кършеше ръце.

— Душата си давах за Жълтото нарцисче — започна да разказва той. — Мислех, че скоро ще се омъжи, ще има деца и името ѝ ще бъде благословено по обичаите на нашия народ, защото Великият господар е казал: „Какво по-достойно за обожание от майката на деца?“ И когато умря, господарю, сърцето ми остана празно, защото няха друга любов на този свят. А след това убиха Хо Син, потеглих за вътрешността на страната да търся Лу Фан и това ми помогна да забравя. И бях забравил, докато не го видях отново. Тогава старата болка се разрасна в душата ми и излязох...

— Да го убиеш — каза тихо Тарлинг.

— Да го убия — повтори китаецът.

— Разкажи ми всичко — заповяда Тарлинг, поемайки дълбоко дъх.

— Стана през нощта, когато ти отиде при малката жена — започна Лин Чу. (Тарлинг знаеше, че става дума за Одет Райдър.) — Бях си наумил да изляза, но не можех да намеря извинение, защото, господарю, ти ми нареди да не напускам къщата, докато не се върнеш. Затова попитах дали мога да дойда с теб в къщата с многото домове.

— В апартамента ли? — кимна разбиращо Тарлинг. — Да, продължавай.

— Бях взел твоя бърз-бърз револвер, бях го заредил и сложил в джоба на връхната си дреха. Ти ми каза да те проследя, но след като те изпратих донякъде, те оставих и отидох в големия магазин.

— В големия магазин ли? — учуди се Тарлинг. — Но Лайн не живееше в магазина си!

— Така се оказа — рече простиичко Лин Чу. — Смятах, че щом има толкова голяма къща, сигурно си е направил в нея красива стая. В Китай много господари живеят в магазините си. Затова отидох в големия магазин да го намеря.

— И влезе ли? — попита изненадано Тарлинг и отново Лин Чу се усмихна.

— Много лесно беше — отговори той. — Господарят знае как умея да се катеря, а там имаше дълги железни тръби, водещи към покрива. По тях се качих. Магазинът гледа към големи улици от двете страни. Покрай третата минава по-тясна улица, а покрай четвъртата — една пресечка, там лампите са твърде малко. Точно по тази стена се качих. На покрива имаше безчет врати, а за човек като мен те не представляват пречка.

— Продължавай — подкани го Тарлинг.

— Слизах от етаж на етаж все в тъмното, но претърсвах внимателно всеки от тях, намерих обаче само големи бали, сандъци и плотове...

— Щандове — поправи го Тарлинг.

— Да — кимна Лин Чу, — така им казват. Накрая стигнах до етажа, където бях видял Бледоликия. — Китаецът направи пауза. — Първо отидох до голямата стая, където се срещнах с него, и тя се оказа заключена. Отворих я с ключ, но вътре беше тъмно и разбрах, че няма никой. Тогава тръгнах много внимателно по коридора, защото в другия му край светеше, и стигнах до един кабинет.

— Празен, разбира се.

— Беше празен — потвърди китаецът, — но вътре светеше лампа и бюрото стоеше отворено. Помислих, че Бледоликия сигурно е някъде наоколо, затова се вмъкнах зад бюрото, като извадих от джоба си револвера. След малко чух стъпки. Надникнах и видях човека с голямото бяло лице.

— Милбърг! — възкликна Тарлинг.

— Така му викаха — отговори китаецът. — Той седна зад бюрото на младия мъж. Знаех, че това е неговото бюро, защото отгоре имаше много снимки и цветя, каквито би имал той. Едрият мъж седеше с гръб към мен.

— Какво правеше? — попита Тарлинг.

— Ровеше из бюрото, търсеше нещо. След малко го видях, че отвори едно чекмедже и извади някакъв плик. От мястото, където се намирах, виждах чекмеджето, в него имаше много дребни нещица, каквито туристите купуват в Китай. От плика той взе хон.

Тарлинг се сепна. Познаваше хона, за който говореше китаецът. Той представляваше малко червено листче с четири йероглифа, каквото бяха намерили в джоба на Торнтън Лайн в онази паметна утрин в Хайд Парк.

— Да, да — нетърпеливо каза Тарлинг. — Какво стана после?

— Мъжът сложи плика в джоба си и излезе. Чух го да върви по коридора и тогава изпълих от скривалището си и също погледнах към бюрото. Сложих до мен пистолета, защото исках и двете ми ръце да са свободни, но не намерих нищо — само една книжка, в каквато господарят записва ден след ден какво му се случва.

„Дневник“, помисли си Тарлинг и попита на глас:

— Е, какво стана после?

— Тръгнах да търся из стаята и се спънах в една жица. Сигурно е била свързана с електрическата лампа на бюрото, защото в стаята внезапно стана тъмно, но точно в този момент чух стъпките на едрия мъж, който се връщаше, и се измъкнах навън. Това е всичко, господарю — завърши простичко Лин Чу. — Върнах се бързо на покрива, защото се страхувах да не ме открият, а това сигурно щеше да ти донесе безчестие.

Тарлинг подсвири.

— И остави револвера там? — попита той.

— Това е самата истина — отговори Лин Чу. — Аз се обезчестих в твоите очи, а в сърцето съм убиец, защото отидох там, за да убия мъжа, опозорил мен и благородната ми сестрица.

— Значи остави револвера там? — повтори Тарлинг. — И Милбърг го е намерил.

МИЛБЪРГ ДОВЕЖДА НЕЩАТА ДОКРАЙ

Тарлинг повярва веднага на разказа на Лин Чу. По-трудно би приел, че той лъже. Никой на света не може да се мери с китайците в умението им да съчиняват находчиво и с най-големи подробности. Родени разказвачи, те са в състояние да измислят съвсем правдоподобни истории. Но слугата говореше откровено и прямо, очевидно беше искрен. Изповядвайки намеренията си да убие, дори се остави във властта на Тарлинг.

Детективът беше в състояние да възстанови сцената, разиграла се, след като китаецът си е отишъл: Милбърг се е препънал в тъмното, драснал е клечка кибрит и е открил, че щепселът е изваден от контакта, включил е отново лампата и за свое изумление е открил на бюрото смъртоносното оръжие. Не бе изключено, след като е намерил револвера, да се е заблудил и да е сметнал, че не го е видял при предишното си претърсване.

Но какво се бе случило с оръжието от момента, когато Лин Чу го е оставил върху бюрото на Торнтън Лайн, до мига, в който е бил намерен в кошницата за ръкоделие на Одет Райдър в жилището ѝ в Каримор Маншънс? А какво е правел Милбърг толкова късно през нощта в магазина? И най-вече какво е вършел в личния кабинет на Торнтън Лайн? Лайн едва ли би оставил бюрото си отворено, значи Милбърг го е отключил, за да го претърсува.

Ами хонът? Онези зловещи квадратчета от червена хартия с четирите китайски йероглифа, едно от които намериха в джоба на Торнтън Лайн? Беше ясно защо са били в бюрото му. Той е правил околосветско пътешествие, събирал е сувенири и съвсем естествено, е купил и от тези листчета, които се продаваха в повечето големи китайски градове за спомен от престъпната дейност на Веселящите.

Тарлинг трябваше да докладва в Скотланд Ярд за разговора си с Лин Чу и достопочтената институция щеше да си направи заключенията сама. По всяка вероятност те щяха да са доста

неблагоприятни за Лин Чу и той незабавно щеше да попадне под подозрение.

Тарлинг обаче оставаше убеден — или по-точно би било да кажем, склонен да е убеден, — че слугата му е бил искрен. Някои неща в разказа му подлежаха на проверка и затова, без да губи време, детективът се отправи към магазина. Разположението отговаряше точно на описанието на Лин Чу. Тарлинг отиде зад големия комплекс от сгради, на тихата уличка, за която му бе споменал китаецът, и различи ламаринената водосточна тръба (една от многото), по която се бе покатерил той. Бе го направил без особено физическо усилие. Както Тарлинг добре знаеше, Лин Чу се катереше като котка и тази част от разказа му можеше да се приеме без особени резерви.

Върна се при фасадата, мина покрай високите витрини — пред тях се тълпяха купувачи, които проявяваха нов, нездрав интерес към универсалния магазин „Лайн“, и влезе през голямата летяща врата на изпълнения с народ партерен етаж.

— Господин Милбърг е в кабинета си — каза един от служителите и го поведе.

Кабинетът се оказа по-голям и не така претрупан, както този на покойния Лайн. Милбърг поздрави многословно Тарлинг, бутна към него кресло и извади кутия пури.

— Голямо объркване настъпи тук, господин Тарлинг — много сме притеснени — занарежда той с мазния си глас през скованата усмивка, която сякаш не слизаше от лицето му. — Ревизорите, или може би по-точно счетоводителите, ни прибраха всички книги и това без съмнение ми създава огромно напрежение, господин Тарлинг. Защото трябва да организираме временно осчетоводяване и вие като делови мъж сигурно си представяте какво точно значи това.

— Много ли работите, господин Милбърг? — поинтересува се Тарлинг.

— Да, господине — усмихна се Милбърг. — Винаги съм работил много.

— Работили сте много и преди да бъде убит господин Лайн, нали? — продължи с въпросите си Тарлинг.

— Да... — Милбърг се поколеба. — Мога да заявя, че е така.

— До късно ли се трудите?

Милбърг продължаваше да се усмихва, но сега в погледа, с който придружи отговора си, имаше отблясък на стомана.

— Често съм работил до късно през нощта.

— Спомняте ли си нощта срещу единайсети? — попита Тарлинг.

Милбърг потърси вдъхновение в тавана.

— Да, смятам, че да. Онази вечер работих до късно.

— Във вашия кабинет ли?

— Не — отговори с готовност Милбърг, — повечето от работата върших в кабинета на господин Лайн... по негово желание — добави той.

Смело заявление пред човек, запознат с подозренията на Лайн, че Милбърг краде от фирмата. Но на него не му липсваше смелост.

— А даде ли ви и ключа от бюрото си? — настоя сухо детективът.

— Да, сър — широко се усмихна Милбърг, — разбира се, че ми го даде. Видите ли, господин Лайн ми имаше абсолютно доверие.

Заяви го така естествено и самоуверено, че Тарлинг остана поразен. Преди да има време да реагира, събеседникът му продължи:

— Да, наистина мога да заявя, че се ползвах с доверието на господин Лайн. Той ми разказваше за себе си много повече, отколкото на когото и да било...

— Един момент — прекъсна го Тарлинг и бавно продължи: — Ще ми кажете ли, ако обичате, какво направихте с револвера, който намерихте на бюрото на господин Лайн? Става дума за автоматичен колт, при това зареден.

В очите на Милбърг проблесна изумление.

— Зареден револвер ли? — попита той, вдигайки вежди. — Но драги ми господин Тарлинг, какво говорите? Изобщо не съм намирал зареден пистолет върху бюрото на клетия господин Лайн. Също като мен той не обичаше тези смъртоносни оръжия.

Тарлинг нямаше какво да отговори, но с нищо не издаде разочарованието или изненадата си. Милбърг бърчеше чело, сякаш се опитваше да си спомни нещо, което почти е забравил.

— Дали онзи ден, когато претършувахте къщата ми — продължи той и в тона му пролича, че е смяян, — не търсехте това оръжие?

— Твърде възможно е — отговори Тарлинг — и дори е вероятно. А сега ще бъда напълно откровен с вас, господин Милбърг. Подозирам,

че знаете повече за това убийство, отколкото ни казахте, и сте имали далеч повече причини да желаете смъртта на господин Лайн, отколкото сте готов да признаете. Чакайте — възпря събеседника си той, когато Милбърг отвори уста да изрече нещо. — Казвам ви откровено, че целта на първото ми посещение в този магазин беше да разследвам случки, които говореха много зле за вас. Беше по-скоро работа за счетоводител, отколкото за детектив — продължи Тарлинг, — но господин Лайн смяташе, че ще установя кой краде от фирмата.

— И установихте ли? — попита хладнокръвно Милбърг. На лицето му все още имаше следа от усмивка, но във воднистите му очи се четеше предизвикателство.

— Не, защото, след като се съгласихте с господин Лайн, че Одет Райдър краде от фирмата, престанах да се занимавам със случая.

Човекът срещу Тарлинг пребледня и детективът се възползва от преимуществото си.

— Няма да ви разпитвам защо бяхте готов да съсипете едно невинно момиче — рече строго Тарлинг. — Нека това тежи на съвестта ви. Но ви казвам, господин Милбърг, че ако сте невинен — и за кражбите, и за убийството, — то досега аз не съм виждал виновен човек.

— Накъде биете? — повиши тон Милбърг. — Нима имате дързостта да ме обвинявате...

— Не ви обвинявам в нищо, само ви казвам — напълно убеден съм, че години наред сте крали от фирмата — отсече Тарлинг. — Убеден съм, че дори да не сте убили господин Лайн, поне знаете кой го е направил.

— Вие сте луд! — изсмя се Милбърг, но пребледня. — Дори наистина да съм грабил фирмата, защо ще убивам господин Лайн? Самата му смърт би предизвикала счетоводна ревизия.

Убедителен довод, още повече че Тарлинг също се бе сетил за него.

— Колкото до вашите смехотворни мелодраматични обвинения, че съм крал от фирмата — продължи Милбърг, — книгите са вече в ръцете на видни и много опитни експерт-счетоводители, които ще опровергават всяко ваше заявление от подобен род.

Възвърнал си донякъде своята предишна вежливост, той стоеше прав, с разкрасени крака, сякаш бе възседнал нещо, бе пъхнал палци в

ръкавните извивки на жилетката си и се усмихваше благодушно на детектива.

— Очаквам резултатите на реномираната фирма на господата Дашуд и Соломон — съвсем спокойно заяви той. — Онова, което ще открият, ще защити без всякакво съмнение честта ми. Аз ще доведа тази работа докрай!

Тарлинг го изгледа.

— Възхищавам се на наглостта ви — възкликна той и излезе от кабинета, без да каже нищо повече.

21

ПРИКРИВАНЕ НА СЛЕДИТЕ

Тарлинг поговори с помощника си Уайтсайд и за негова изненада инспекторът се съгласи със становището му по признанието на Лин Чу.

— Винаги съм смятал, че Милбърг е човек, на когото не му пука от нищо — сподели той. — Но се оказва, че е по-оперен, отколкото съм очаквал. Съвсем определено се доверявам на вашия китаец повече, отколкото на Милбърг. Между другото, младата дама се е изплъзнала на човека, който я е следял.

— Какво? — попита изненадан Тарлинг.

— Имам предвид вашата госпожица Одет Райдър... и просто не проумявам защо солиден полицаи с вашия опит трябва да се изчервява като гимназист.

— Не съм се изчервил — отрече Тарлинг. — Та какво е станало с нея?

— Както знаете, бях пратил двама души да я следят — обясни Уайтсайд — и когато излизала на разходка, те не я изпускали от очи. В съответствие с вашите указания щях да изтегля хората си утре, но днес тя отишла на Бонд Стрийт и Джаксън е проявил небрежност — следял я е тъкмо Джаксън — или младата дама е проявила хитрост. Във всеки случай той чакал половин час да излезе от един магазин и понеже не се появила, влязъл вътре, където установил, че има още един вход, през който очевидно се е измъкнала. Оттогава не се е връщала в хотела.

— Това не ми харесва — заключи Тарлинг леко разтревожен. — Държах я под наблюдение главно за да е в безопасност. Оставете в хотела човек, който да ми се обади веднага щом госпожицата се върне.

Уайтсайд кимна.

— Предвидих, че ще го поискате — рече той. — Какво ще правим оттук нататък?

— Ще ида в Хартфорд, за да се срещна с майката на госпожица Райдър, току-виж, открия там и нея, много вероятно е да се е прибрала

у дома.

Уайтсайд пак кимна в знак на съгласие.

— Какво очаквате да научите от майката? — попита той.

— Много неща — отговори Тарлинг. — Все още остава неразгадана една дребна загадка. Кой е тайнственият мъж, който идва в Хартфорд и си отива, и защо дъщеря ѝ си изкарва прехраната в универсалния магазин „Лайн“.

— От това може да излезе нещо — съгласи се Уайтсайд. — Искате ли да дойда с вас?

— Няма нужда — усмихна се Тарлинг. — И сам мога да свърша тази дребна работа.

— Да се върнем сега към Милбърг — додаде Уайтсайд.

— Винаги се връщаме към Милбърг — изпъшка Тарлинг.

— Не ми харесва неговата самоувереност — сподели Уайтсайд. — Вече ми се струва, че всичките ни надежди да намерим някаква улика при ревизията на сметките на „Лайн“ са напразни... Извинявайте за натруфения език.

— Май има нещо такова — съгласи се Тарлинг. — И на мен не ми харесва. Книгите са в ръцете на едни от най-добрите експерт-счетоводители в страната, така че, ако има някакви шашми, сто на сто ще ги уловят. И не само това, ще проследят и ще открият кой е злоупотребявал, стига наистина да има злоупотреби. Милбърг не е чак толкова глупав, та да си мисли, че няма да го хванат, щом като с тази работа са се заели ревизори, и при перспективата да бъде разкрит неговото безгрижие е най-малкото смущаващо.

Разговаряха в евтино кафене срещу Камарата на общините — кафене, чиито стени, стига да имаха уши, можеха да разкажат не една и две от най-свидните тайни на Скотланд Ярд.

Тарлинг се канеше да смени темата, но изведнъж си спомни за пакета книги, пристигнал сутринта в кантората на ревизорите.

— Твърде късно — отбеляза умислен Уайтсайд. — По дяволите. Питам се...

— Какво?

— Дали това не са трите книги, които Милбърг е купил вчера?

— Трите тефтера ли?

Уайтсайд кимна.

— Но за какво му е притрябвало да добавя три нови тефтера — те бяха нови, нали? Не виждам никакъв смисъл. И все пак... — Тарлинг скочи и от вълнение едва не обърна масата. — Бързо, Уайтсайд! Докато уредя сметката, намерете такси — нареди му той.

— Къде отивате?

— Побързайте, хванете такси — повтори Тарлинг, а когато отиде отново при спътника си и колата се понесе по крайречния булевард, съобщи: — Отивам на Сейнт Мери Акс.

— Разбрах от указанията, които дадохте на шофьора — рече Уайтсайд. — Но защо ще ходим на Сейнт Мери Акс в такъв късен час? Многоуважаваните господа Дашуд и Соломон едва ли ще ви приемат днес.

— Трябва да видя тези книги — каза Тарлинг. — Книгите, които Милбърг е изпратил на ревизорите сутринта.

— Какво очаквате да намерите?

— Ще ви кажа по-късно — гласеше отговорът на Тарлинг. — Той погледна часовника си. — Слава Богу, няма да са затворили.

Таксито трябваше да изчака на кръстовището при моста Блакфрайърс, а сетне на Куийн Виктория Стрийт се забави отново по друга причина. Внезапно се чу звън от гонгове и всички превозни средства спряха, встрани от платното, за да сторят път на профучалата пожарна. Последва я друга, а сетне трета.

— Голям пожар — заключи Уайтсайд. — Или пък малък, защото в Сити лесно се паникьосват и викат пожарната заради димящ комин.

Таксито продължи нататък и вече бе пресякло Канън Стрийт, когато отново отби заради поредната пожарна, този път снабдена със спасителна стълба.

— Хайде да слезем от таксито и да вървим пеша — предложи Тарлинг.

Скочиха от колата и Уайтсайд плати на шофьора.

— Ей оттук! — посочи Тарлинг. — Да минем направо.

Уайтсайд беше спрял и говореше с един полицаи.

— Къде е пожарът, полицаи? — поинтересува се той.

— На Сейнт Мери Акс, сър — чу в отговор. — Голямата фирма за счетоводни експерти — „Дашуд и Соломон“. Знаете ли ги, господине? Доколкото разбрах, сградата горела от основите до тавана.

Щом Тарлинг осмисли думите, лицето му се изкриви в кисела усмивка.

— И всички доказателства за вината на Милбърг са се разнесли заедно с дима, така ли? — заключи той. — Май зная какво е имало в тези книги — малък детонатор с часовников механизъм и няколко килограма термит, които да опожарят всички улики за убийството с нарцисите.

ТЕЖКАТА ЧАНТИЧКА

На мястото на някога достолепната, макар и неголяма кантора на господата Дашуд и Соломон сега стърчаха мрачните овъглени стени. Тарлинг отиде при началника на пожарната.

— Ще минат дни, преди да можем да влезем — съобщи той, — и много се съмнявам, че нещо е оцеляло в пожара. Сградата е изгоряла до основи — сам виждате, че покривът е паднал, — едва ли ще намерим нещо лесно запалимо, освен ако не са го държали в огнеупорна каса.

Тарлинг зърна енергичния сър Феликс Соломон, който гледаше развалините на кантората без видими признаци на отчаяние.

— Застраховани сме — каза сър Феликс философски, — а и не е унищожено нищо важно с изключение, разбира се, на документите и книгите на универсалния магазин „Лайн“.

— Не бяха ли в огнеупорната каса? — попита Тарлинг и сър Феликс поклати отрицателно глава.

— Не... бяха в трезор и колкото и странно да е, пожарът започна точно от този трезор. Не беше огнеупорен, а и да беше, все тая, защото огънят е тръгнал от него. За пожара ни съобщи един чиновник, който, слизайки в сутерена, забелязал, че от стоманените решетки излизат пламъци.

Тарлинг кимна с разбиране.

— Излишно е да ви питам дали книгите, които господин Милбърг е донесъл сутринта, са прибрани в този трезор — каза той и сър Феликс се изненада.

— Ами да. Сложиха ги там още докато бяхте в кантората — потвърди той. — Защо?

— Защото според мен това не са били счетоводни книги в общоприетия смисъл на думата. Освен ако не греша, в пакета е имало три слепени големи тефтера без страниците — кухото пространство е

било напълнено с термит и с часовников механизъм или електрическо устройство, което в определен момент е дало искра.

Счетоводителят се вторачи в него.

— Шегувате ли се? — рече той, ала Тарлинг поклати глава.

— Никога в живота си не съм бил по-сериозен.

— Но кой би извършил такова пъклено дело? Един от чиновниците едва не изгоря.

— Човекът, който би извършил такова пъклено дело — повтори Тарлинг, — е същият, който има всички основания да се мъчи да отклони ревизията на „Лайн“.

— Имате предвид...

— Засега няма да споменавам имена и ако неволно съм ви дал да разберете за кого говоря, надявам се да погледнете на информацията като на поверителна — заяви Тарлинг и се върна при оклюмалия си сътрудник.

— Нищо чудно, че Милбърг е бил спокоен за предстоящата ревизия — каза огорчен той. — Тоя негодник е пробутал пакета и вероятно е изчислил всичко до минута. Е, тази вечер няма какво повече да правим... С Милбърг. — Погледна си часовника. — Ще се прибера вкъщи, а след това заминавам за Хартфорд.

Нямаше определен план какво ще прави, след като стигне в Хартфорд. Досещаше се, че стига да пипа добре, ще се приближи до сърцевината на загатката. Ключа към нея можеше да му даде хубавата повехнала жена, която живееше в такъв разкош и чийто съпруг рядко се мяркаше. Все трябваше да има ключ, който да дешифрира обърквания код на убийството с нарцисите, и защо този ключ да не е в Хартфорд!

Тарлинг стигна у госпожа Райдър по тъмно, този път не взе файтон, извървя пеш дългото разстояние от гарата до къщата, за да не привлича вниманието. Имотът се намираше на главния път. Отпред имаше висок зид, дълъг над сто метра. Той продължаваше покрай една алея и в другия си край заграждаше голямото пасище за конете.

В градината се влизаше през масивна порта от ковано желязо, която му напомняше нещо. При предишното си посещение тя бе отключена и тогава Тарлинг стигна без проблеми до къщата. Сега обаче беше заключена.

Детективът освети с джобното си фенерче портата и колоните, на които беше закрепена, и откри звънец, очевидно нов, наскоро монтиран. Вместо да натисне мъничкия бял бутон, продължи да оглежда имението. На около пет-шест метра зад портата имаше малка постройка, от която струеше светлина, звънецът явно беше свързан с нея. Тарлинг чу подсвирване и бързи крачки, които идваха по пътя, и се дръпна в сянката. Някой дойде при портата и звънна, някаква врата се отвори.

Бе позвънило вестникарче, което пхна свитък вечерни издания през железните пръчки и си тръгна, Тарлинг почака, докато чу вратата на постройката да се затваря. Сетне обиколи къщата с надеждата да намери друг вход. Очевидно отзад, при алеята, имаше врата за прислугата, но тя също беше заключена. Детективът насочи нагоре светлината на фенерчето и видя, че тук върху зида няма натрошени стъкла както пред къщата, подскочи, хвана се, изтегли се нагоре и възседна оградата.

След това, без да му мисли, скочи в тъмното, от другата страна и се отправи предпазливо към къщата. Ако госпожа Райдър държеше кучета, зле му се пишеше, но кучета нямаше и Тарлинг продължи нататък необезпокояван.

Не видя светлина в прозорците и на долния, и на горния етаж, докато не заобиколи отзад. Тук имаше портал с колони, върху който беше построено нещо като оранжерия. Под портала имаше врата и покрит с решетки прозорец, ала слабата светлина се процеждаше отгоре, от оранжерията. Детективът се огледа за стълба, но без успех. Порталът обаче, както и зидът, не създаваше големи затруднения. Тарлинг стъпи на перваза, хвана се за една от колоните и стигна желязна подпора, която явно крепеше основата на надстройката. Оставаше само да се залюлее, за да стигне парапета на оранжерията. Стъкленото помещение беше с прозорци на панти, единият от които бе отворен. Тарлинг се облегна на лакти и предпазливо надникна вътре.

В помещението нямаше никой. Светлината идваше от вътрешна стая, която имаше врата към остъкления балкон. Детективът бързо се вмъкна през прозореца и се спотаи в сянката на голям олеандър. Въздухът в оранжерията беше спарен, вътре миришеше на пръст. Ако се съдеше по тръбите с топла вода, които Тарлинг напипа в тъмното, това представляваше малка зимна градина, която да радва

собствениците в мрачни и студени дни. Към вътрешната стая водеха френски прозорци, детективът надникна през пердетата и видя госпожа Райдър. Тя седеше на бюрото с перодръжка в ръка, подпряла брадичка на върховете на пръстите си. Не пишеше, а гледаше с празен поглед стената, сякаш се чудеше как да се изрази.

Светлината струеше от голяма алабастрова купа, която висеше на тридесетина сантиметра под тавана, и това позволи на детектива бързо да разгледа стаята. Беше обзаведена просто, но с безукорен вкус и, изглежда, служеше за кабинет. Имаше и няколко графики, един-два стола и диван, отчасти скрит за детектива. Той бе очаквал да види Одет Райдър при майка ѝ, но остана разочарован. Не само че госпожа Райдър беше сама в стаята, но Тарлинг остана с впечатлението, че освен нея всъщност няма никой друг.

Детективът коленичи и я наблюдава десетина минути, докато не чу шум отвън. Изпълзя бавно назад и надникна над портала тъкмо навреме, та да види фигура, която се движеше бързо по пътеката. Караше велосипед със загасен фар. Колкото и да напругаше зрението си, Тарлинг не можа да различи дали велосипедистът е мъж или жена. Спотаи се под портала и чу как човекът от алеята обляга шумно колелото на едната от колоните, как отключва ключалката и отваря някаква врата. Детективът пак изпълзя на наблюдателния си пост, откъдето се виждаше кабинетът.

Госпожа Райдър очевидно не беше чула, че долу се отваря врата, и седеше неподвижна, все още вторачена в стената пред нея. Изведнъж се стресна и се обърна към вратата. Тарлинг виждаше вратата... виждаше и електрическия ключ, който се намираше точно пред очите му. Сетне вратата бавно се отвори. Той видя как лицето на госпожа Райдър светва от радост, сетне някой попита нещо шепнешком и тя отговори — детективът можа да чуе само нейните думи.

— Не, никой.

Тарлинг стаи дъх и зачака. Внезапно светлината в стаята изгасна. Влезият беше загасил лампата. Чу тихи стъпки, които се приближаваха към прозореца, и шума от свалянето на транспарантите. После лампата в стаята светна отново, но детективът вече не чуваше и не виждаше нищо.

Кой беше тайнственият посетител на госпожа Райдър? Имаше само един начин да разбере, но той почака още малко, докато не чу как

вратата се затваря тихо — после се измъкна през прозореца и скочи на земята.

Както бе очаквал, велосипедът още бе до една от колоните. Не виждаше нищо, а и не смееше да светне с фенерчето, но опипа с чувствителни пръсти велосипеда и едва се овладя да не възкликне от изненада. Защото велосипедът беше дамски.

Изчака още малко, сетне се дръпна от вратата и се скри в храсталака покрай алеята, откъдето бе дошъл велосипедистът. Не му се наложи да чака дълго — вратата под портала се отвори и се затвори. Някой се метна на велосипеда и Тарлинг изскочи от скривалището си. Натисна копчето на електрическото си фенерче, но по някаква причина то не светна. Детективът по-скоро почувства, отколкото чу как човекът на колелото трепва от изненада.

— Трябваш ми — викна Тарлинг и протегна ръка.

Изпусна човека, който му се изплъзна в последния момент, но видя как колелото кривва и чу, че на земята тупва нещо меко. Миг по-късно колелото и човекът изчезнаха в мрака.

Тарлинг се зае с фенерчето. Разбираше, че преследването е безсмислено без него, проклинайки производителя, смени батерията и освети земята, за да види какво е изпуснал беглецът. Съгледа чантичка и се наведе да я вдигне, но му се стори, че някой зад него възкликва, и бързо се обърна. В светлината на фенерчето не се виждаше никой. „Изнервил съм се“, помисли Тарлинг и продължи да разглежда чантичката.

Беше кожена, продълговата, с ширина около двацет и височина около десет сантиметра и бе доста тежка. Детективът я вдигна, опита се да намери закопчалката, но вместо нея напипа две мънички ключалки. Погледна отново чантичката на светлината на фенерчето, ала го прекъсна въпрос, който някой му зададе отгоре.

— Кой сте вие?

Беше госпожа Райдър, а точно сега Тарлинг не искаше да ѝ се разкрие. Без да отговаря, угаси фенерчето, шмугна се в храстите и по-скоро воден от инстинкта, стигна при стената почти на същото място, където я бе прескочил.

Пътят беше безлюден, от велосипедиста нямаше и следа. Оставаше му само едно — да се върне колкото се може по-бързо в Лондон и да разгледа на спокойствие съдържанието на чантата. Беше

необикновено тежка за големината си — личеше по увисналия му джоб.

Обратният път до Хартфорд сякаш нямаше край, часовниците удариха единайсет и четвърт, когато Тарлинг влезе в гарата.

— Влак за Лондон ли, сър? — попита носачът. — За пет минути изпуснахте последния.

НОЩНИЯТ ПОСЕТИТЕЛ

Бе изправен не пред дилема, а по-скоро пред онова състояние на обърканост, в което се намира човек без определени планове. Нямаше защо да бърза да се връща в Лондон и раздразнението му, че е изпуснал последния влак, се дължеше повече на естественото му желание да спи в собственото си легло, отколкото на някаква друга причина. Стига да се налагаше, можеше да вземе кола от някой местен гараж и да се прибере с нея, но си каза, че със същия успех ще преспи в Хартфорд вместо на Бонд Стрийт.

Предпочиташе да остане в Хартфорд, защото изгаряше от нетърпение да разгледа на спокойствие съдържанието на чантичката. Ако нещо го теглеше към града, то беше тревогата за Одет Райдър — дали се е върнала в хотела, или продължава да е „в неизвестност“, както се изразяваха в полицията. При всички положения можеше да се свърже със Скотланд Ярд и да разбере какво е станало с момичето. Тръгна от гарата да търси къде да преспи. Много скоро обаче разбра, че няма да намери стая толкова лесно, както бе очаквал. Най-добрият хотел се оказа претъпкан — в градчето имаше земеделски събор. Изпратиха го в друг хотел, но там положението беше същото и накрая, след половинчасово търсене, намери стая в малка странноприемница, която за негова изненада се оказа празна.

Първото, което направи, беше да се свърже с Лондон. От Одет Райдър нямаше вест, а единствената важна новина бе, че бившият затворник Сам Стей е избягал от провинциалния приют за душевноболни, където го бяха прехвърлили.

Тарлинг се качи в просторната дневна. Съобщението за Стей не събуди особено интереса му, защото този човек го бе разочаровал. Престъпникът, който, както правилно предполагаше Тарлинг, от любов към Торнтън Лайн се бе побъркал, можеше да даде много сведения за събитията, предхождали деня на убийството, а рязката промяна в

състоянието му лиши полицията от свидетел, способен да ѝ помогне неоценимо.

Тарлинг затвори след себе си вратата на дневната, извади от джоба си чантичката и я сложи върху масата. Най-напред опита да отключи с ключовете си, но ключалките му се опънаха. Чантичката бе толкова тежка, че той изгаряше от любопитство. Извади джобното си ножче и започна да реже кожата около ключалките, ала спря и възкликна изненадан.

Ето защо чантичката е толкова тежка — тя само била покрита с кожа. Отдолу беше направена от тънка стоманена мрежа. Представляваше торбичка от стоманени халки, а ключалките бяха заварени към тях и не помръдваха. Тарлинг се засмя и хвърли чантичката обратно на масата. Трябваше да изтрае, докато се върне в Скотланд Ярд, чиито специалисти отварят за нула време и най-добре измислените ключалки. Седеше, гледеше приспособлението върху масата и гадаеше какво ли съдържа, когато чу, че някой минава покрай вратата и се качва по стълбата точно срещу дневната. Посетител, изпаднал в същата беда.

По някакъв начин това, че детективът се намираше в непозната стая и сред непозната обстановка, придаде на случая ново измерение, нещо реално: толкова нереални изглеждаха всички герои в странната драма.

Торнтън Лайн изглеждаше фантастичен, фантастичен беше и краят му. Милбърг с неизменната самодоволна усмивка, приведена стойка, широко едро лице и полуплешива глава, госпожа Райдър — бледа сянка на жена, която се мяркаше и изчезваше, без да участва и без да се меси, но и неизменно свързана с тази трагична история, невъзмутимо спокойният Лин Чу, който носеше атмосферата на Китай — страна на интриги, загадки и странни подбуди. Само Одет Райдър изглеждаше реална. Тя олицетворяваше живота — топъл, пулсиращ, чудесен.

Тарлинг се смръщи и се надигна сковано от стола. Донякъде се презираше заради тази си слабост — Одет Райдър! Една жена, върху която все още тегнеше подозрение, че е извършила убийство, жена, която, при положение че се окажеше виновна, той трябваше да прати на бесилката, а само при мисълта за нея го заливаха ту топли, ту студени вълни.

Отиде в спалнята, която беше до дневната, сложи чантичката на нощното шкафче, заключи вратата, отвори прозореца и се приготви, доколкото това беше възможно, за нощта.

В пет часа сутринта имаше влак и той беше поръчал да го събудят, за да го хване. Тарлинг си свали обувките, самото, жилетката, яката и връзката, разкопча си колана — беше от особняците, за които този плод на цивилизацията, тирантите, изглеждаше анатема — и полегна в края на леглото, като придърпа юргана върху себе си. Сънят не го споходи бързо. Детективът се въртеше ту на едната, ту на другата страна и не спираше да мисли.

„Ами ако катастрофата в Ашфорд е станала по друго време? Ами ако лекарите грешаха и Торнтън Лайн е убит по-рано? Ами ако Одет Райдър всъщност е хладнокръвна...“ При тази мисъл Тарлинг простена.

Чу черковният часовник да удря два и зачака търпеливо да отброи четвъртинката — откак си беше легнал, беше чул всяка четвъртинка. Но не чу звън. Сигурно бе потънал в неспокоен сън, защото започна да сънува. Присъни му се, че се намира отново в Китай и е попаднал в ръцете на тези негодници — Веселящите. Беше в храм, лежеше върху голяма плоча от черен камък с вързани ръце и крака, видя над себе си главатаря на бандата, който се взираше в лицето му със злокобна усмивка... и се оказа, че това е лицето на Одет Райдър! Тарлинг забеляза как ножът се вдига и се събуди, облян в пот.

Черковният часовник биеше три, после над света се спусна дълбока тишина. Но в стаята му имаше някой. Детективът го знаеше и лежеше неподвижен, като се оглеждаше с притворени клепачи. Не виждаше никого, не усещаше нищо, но шестото чувство му подсказваше, че в стаята има някой. Протегна предпазливо и тихо ръка към масичката и потърси чантичката. Нямаше я!

Тогава чу скърцане на дъска, което дойде откъм вратата на дневната. Скочи рязко от леглото и видя, че вратата се отваря и през нея се измъква някаква фигура. Начаса хукна подире ѝ. Крадецът може би щеше да избяга, но най-неочаквано нещо падна и се чу вик. Спънал се беше в един стол и преди да успее да стане, Тарлинг го бутна назад. Хвърли се към вратата, която зееше, хлопна я и превъртя ключа.

— Я да те видим — рече заплашително той и светна лампата.

Отстъпи с гръб до вратата и зяпна от учудване, защото неканеният гостенин се оказа Одет Райдър, която стоеше с откраднатата чантичка в ръка.

САМОПРИЗНАНИЕТО НА ОДЕТ РАЙДЪР

Продължи да я гледа слисан, онемял от изненада.

— Вие! — възкликна Тарлинг.

Пребледняло, момичето не изпускаше детектива от очи. Кимна.

— Да, аз съм — промълви едва чуто Одет.

— Вие! — повтори той и се приближи към нея.

Протегна ръка и тя без думи му подаде чантичката.

— Седнете — каза мило Тарлинг.

Струваше му се, че момичето ще припадне.

— Надявам се, че не съм ви причинил болка. Нямах ни най-малка представа...

Одет Райдър поклати глава.

— О, нищо ми няма — пророни тя уморено, — поне в смисъла, който влагате вие.

Момичето дръпна един стол до масата и скри лице в дланите си, а Тарлинг остана прав, смутен, едва ли не ужасен от неочакваното развитие на нещата.

— Значи вие карахте велосипеда? — проговори най-сетне той. — Не съм очаквал...

В този миг детективът внезапно осъзна, че Одет Райдър не е извършила престъпление, като е дошла в къщата на майка си с велосипед и е взела оттам чантичка, която по всяка вероятност ѝ принадлежеше. Ако въобще някой беше извършил престъпление, то това беше той — бе взел нещо, което не бе негово. При думите му Одет вдигна поглед и попита:

— Аз? На велосипед? Не, не съм била аз.

— Не сте били вие?

Тя поклати глава.

— Бях в градината — видях ви, че оглеждате с фенерчето, и стоях съвсем близо до вас, когато вдигнахте чантичката — каза апатично момичето, — но не съм карала велосипеда.

— А кой го караше? — попита Тарлинг.

Одет поклати глава.

— Мога ли да получа това обратно?

Тя протегна ръка и детективът се поколеба.

В края на краищата тази странна чантичка не му принадлежеше. Тарлинг направи компромис, като я сложи на масата, и Одет Райдър не се опита да я вземе.

— Одет — поде нежно детективът, заобиколи масата, дойде при нея и сложи ръка на рамото ѝ. — Защо не ми кажете?

— Какво да ви кажа? — попита тя, без да вдига очи.

— Да ми кажете всичко, което има за казване — рече той. — Аз мога да ви помогна. Искam да ви помогна.

Момичето вдигна поглед към него и прстичко попита:

— Защо?

За миг Тарлинг изгуби дар-слово.

— Защото ви обичам — пророни той накрая с разтреперан глас.

Имаше чувството, че говори някой друг, че думите му се изплъзват пряко неговата воля. Нямахме никакво намерение да ѝ признава, че я обича, нещо повече, нямаше представа, че наистина я обича, във всеки случай не повече, отколкото, да речем, Уайтсайд. И все пак казваше истината и някаква сила, по-голяма от неговата воля, намери точните думи и ги сложи в устата му.

Въздействието им върху момичето му се стори необичайно. Одет Райдър не се сви, не бе изненадана. Изобщо не се учуди. Само се вторачи отново в масата и възкликна: „О!“

Бе приела съвсем спокойно този факт, който Тарлинг не смееше да признае дори пред себе си, и това се оказа вторият шок за него тази нощ.

Сякаш през цялото време е знаела. Той коленичи до нея и я прегърна още преди да е осъзнал какво прави.

— Момичето ми, момичето ми! — рече нежно Тарлинг. — Няма ли да ми кажете?

Главата ѝ остана наведена, а гласът — толкова нисък, че почти не се чуваше.

— Какво да кажа? — попита Одет.

— Онова, което знаете за тази история — настоя детективът. — Не разбирате ли, че всяко ново събитие ви поставя под все по-голямо

подозрение?

— Коя история имате предвид?

Той се поколеба.

— Убийството на Торнтън Лайн ли? Не зная нищо за него.

Тя стоеше като вкаменена и не реагираше на нежната му прегръдка. Нещо в поведението ѝ го отблъсна. Тарлинг свали ръката си и се изправи. Одет вдигна поглед и видя, че лицето му е пребледняло и сковано. Той отиде до вратата и я отключи.

— Няма повече да ви питам — рече тихо Тарлинг. — Вие най-добре знаете защо сте дошли при мен тази нощ... предполагам, сте ме проследили и сте взели стая. Чух някой да се качва нагоре по стълбите малко след като се настаних.

Тя кимна утвърдително.

— Искате ли това? — посочи Одет към чантичката на масата.

— Вземете я.

Тя се изправи несигурно и се олюля към него. Тарлинг в миг се озова при нея и я прегърна. Усети не съпротива, а по-скоро отзивчивост, каквато не бе доловил преди малко. Бледото ѝ лице беше обърнато към неговото, той се наведе и я целуна.

— Одет! Одет! — прошепна Тарлинг. — Не разбирате ли, че ви обичам и бих пожертвал живота си, за да не сте нещастна? Няма ли да ми кажете всичко? Моля ви!

— Не, не, не — прошепна тя сподавено. — Моля ви, не ме питайте! Страхувам се, о, страхувам се!

Детективът я притисна до себе си, допря буза до нейната, устните му трепнаха от милувката на косите ѝ.

— Няма от какво да се страхувате, от нищо не бива да се страхувате — внушаваше ѝ той. — Ще ви спася, дори да сте много виновна! Ако прикривате някого, ще го прикривам и аз, защото ви обичам, Одет!

— Не, не! — извика тя и го отблъсна, опряла двете си малки длани в гърдите му. — Не ме питайте, не ме питайте...

— Попитайте мен!

Тарлинг рязко се обърна. На прага стоеше мъж, който затваряше вратата зад себе си.

— Милбърг! — процеди през зъби детективът.

— Милбърг! — усмихна се подигравателно другият. — Съжалявам, че прекъсвам тази трогателна сцена, но случаят не търпи отлагане и не мога да си позволя да се церемоня, господин Тарлинг.

Тарлинг отмести от себе си момичето и се вторачи в хилещия се управител. Огледа го от глава до пети, забеляза щипките на крачолите му, пръските кал по панталоните и разбра всичко.

— Значи вие сте били с велосипеда?

— Точно така — потвърди. Милбърг, — използвам го, за да се раздвижвам, нещо, към което съм пристрастен.

— Какво искате? — попита Тарлинг напрегнато и предпазливо.

— Искам от вас да изпълните обещанието си, господин Тарлинг — отговори любезно Милбърг.

Детективът впери поглед в него.

— Обещание ли — повтори той, — какво обещание?

— Да покровителствате не само злосторника, но и онези, които са се злепоставили в усилието си да прикрият неговите или нейните нечестни постъпки.

Тарлинг трепна.

— Да не искате да кажете... — рече той пресипнало. — Да не би да обвинявате...

— Не обвинявам никого — каза Милбърг и разпери ръце. — Просто ви намервам, че и госпожица Райдър, и аз си имаме големи неприятности и е във ваша власт да ни изведете невредими от тази страна в друга, където не важат законите за екстрадиране.

Тарлинг направи крачка към него, а Милбърг се сви и отстъпи.

— Нима обвинявате госпожица Райдър в съучастие в това убийство? — настоя той.

Милбърг се усмихна, но усмивката му беше неспокойна.

— Не обвинявам никого — повтори той, — а що се отнася до убийството... — Милбърг сви рамене. — Ще разберете всичко, след като прочетете онова, което се съдържа в чантичката. Опитвах се да я преместя на сигурно място.

Тарлинг вдигна чантичката от масата и я огледа.

— Утре ще проверя какво има в нея — отсеке той. — Ключалките ѝ не представляват никаква трудност...

— Можете да прочетете онова, което тя съдържа, още тази вечер — прекъсна го мазно Милбърг и извади от джоба си верижка, в края на

която висеше малка връзка ключове. — Ето ключа — каза той. — Отключете и вижте какво има вътре.

Тарлинг взе ключа, вкара го първо в едната мъничка ключалка, после в другата. Закопчалките щракнаха и той отвори капака. В този момент една ръка грабна чантичката от него, той се обърна, видя треперещото лице на момичето и прочете ужаса в очите му.

— Не, не — извика то почти не на себе си, — не, за Бога, не!

Тарлинг отстъпи. Забеляза злобната усмивчица върху лицето на Милбърг и изпита желание да го удари.

— Госпожица Райдър не желае да види какво има в чантичката — каза детективът.

— И има пълно основание — озъби се Милбърг.

— Ето!

Гласът на момичето беше изненадващо ясен и сигурен. Треперещите му пръсти държаха листа, който то беше извадило от чантичката. Подаде го на детектива.

— Има причина — каза тихо Одет. — Но не е тази, за която си мислите вие.

Милбърг беше стигнал прекалено далеч. Тарлинг видя как лицето му се издължи и прочете тревога в студените му сини очи. Сетне, без повече да се колебае, разтвори листа и зачете.

След първия ред дъхът му спря.

„САМОПРИЗНАНИЕТО НА ОДЕТ РАЙДЪР“

— Боже мой! — промърмори той и продължи.

Имаше само няколко реда, изписани с твърдия почерк на момичето.

„Аз, Одет Райдър, с настоящето признавам, че в продължение на три години съм крада от универсален магазин «Лайн», като за този период съм взела сумата 25 000 лири.“

Тарлинг пусна хартията и подхвана момичето, което припадна.

ПОСЛЕДНИЯТ БЛЪФ НА МИЛБЪРГ

Милбърг бе стигнал прекалено далеч. Надяваше се да разиграе тази малка сцена, без на бял свят да излезе самопризнанието. Нали си бе проникателен и хитър, бе осъзнал още преди Тарлинг, че детективът от Шанхай, наследник на милионите на Лайн, е завладян от хубостта на момичето, и всички негови предположения се потвърдиха от онова, на което стана свидетел, и в не по-малка степен от разговора, който бе подслушал, преди да отвори вратата.

Търсеше начин да избегне отговорността и да гарантира безопасността си. Макар Тарлинг да не го разбираше, Милбърг се бе уплашил доста и правеше последен опит да запази любимия си начин на живот, онзи лек и разкошен живот, за осигуряването на който беше рискувал толкова много.

Милбърг живееше в ужас, че Одет Райдър може да го издаде, и воден от паническият си страх, че тя е разкрила всичко на детектива, докато той я е прибирал от Ашфорд в Лондон, се претраши и се опита да го накара да млъкне — него, мъжа, на когото предполагаше, че тя се е доверила.

Изстрелите в мъгливата нощ, които за малко не сложиха край на кариерата на Джак Тарлинг, се обясняваха с ужаса на Милбърг, че ще бъде разкрит. Само един човек на този свят, само един жив човек би могъл да го изправи на подсъдимата скамейка и ако Одет го предадеше...

Тарлинг положи момичето на една кушетка. Влезе бързо в спалнята и запали лампата, за да налее чаша вода. Така даде шанс на Милбърг. В дневната гореше слаб огън. Той бързо грабна самопризнанието от пода и го пхна в джоба си.

На една масичка имаше кутия с принадлежности за писане. Милбърг взе от нея бланка на хотела, смачка я и я пхна в огъня. Когато Тарлинг се върна, тя пламтеше.

— Какво правите? — попита детективът и застана до дивана.

— Изгарям признанието на младата дама — отвърна спокойно Милбърг. — Не смятам, че е желателно...

— Почакайте — прекъсна го също така спокойно Тарлинг.

Сложи по-ниско главата на момичето, напръска лицето му с вода, то отвори очи и потръпна.

Тарлинг го остави за секунда и отиде при огъня. Листът беше изгорял, ако не се брои едно ъгълче, което той вдигна много предпазливо, огледа го, после огледа и стаята. Видя, че кутията е пипана, и се засмя. Смехът му не беше нито радостен, нито весел.

— Значи така, а? — рече детективът, отиде при вратата, затвори я и опря гръб на нея. — А сега, Милбърг, можете да ми дадете самопризнанието, което държите в джоба си.

— Изгорих го, господин Тарлинг.

— Лъжете — каза Тарлинг спокойно. — Знаете много добре, че няма да ви пусна да си отидете със самопризнанието в джоба, и се опитвате да ми хвърлите прах в очите, като изгаряте лист хартия. Дайте ми самопризнанието...

— Уверявам ви... — започна Милбърг.

— Дайте го — отсече пак детективът и с крива усмивка Милбърг бръкна в джоба си и измъкна смачкания лист. — А сега, след като толкова държите да видите как гори — продължи Тарлинг, — ще ви дам тази възможност.

Прочете декларацията отново и я сложи в огъня, изчака, докато се превърна в пепел, а сетне разрови пепелта с ръжена и заяви весело:

— Ето това е.

— Надявам се, че съзнавате какво направихте — наежи се Милбърг. — Унищожихте доказателствения материал, който, след като сте представител на закона...

— Я стига! — пресече го Тарлинг.

За втори път тази нощ отключи вратата и широко я отвори.

— Милбърг, можете да си вървите, зная къде да ви намеря, когато ми потрѣбвате — заповяда му той.

— Ще съжалявате — рече Милбърг.

— Далеч не толкова, колкото ще съжалявате вие, след като приключа с вас — отвърна му Тарлинг.

— Ще отида право в Скотланд Ярд — изсъска Милбърг, блед от ярост.

— На всяка цена го направете — отзова се хладно детективът — и бъдете така добър да ги помолите да ви задържат, докато дойда.

С тази реплика той затвори вратата след отдалечаващия се управител.

Одет седеше на ръба на дивана, с очи, вперени в човека, който я обичаше.

— Какво сте направили? — поиска да знае тя.

— Унищожих скъпоценното ви самопризнание — заяви бодро Тарлинг. — Докато бях в спалнята за вода, ми хрумна, че то може да е направено под натиск. Прав ли съм?

Одет кимна.

— А сега изчакайте да се пооправя и ще ви отведа у дома.

— Да ме отведете у дома ли? — сепна се момичето. — Не, в никакъв случай. Тя не бива да разбере.

— Напротив, трябва да разбере. Не зная какво не бива да разбира — продължи Тарлинг леко усмихнат, — но вече се събраха прекалено много загадки, а така не може да продължава.

Одет се изправи, отиде до камината, опря лакти на полицата над нея и отметна глава.

— Ще ви кажа всичко, което зная. Може и да сте прав — заяви тя. — Събраха се прекалено много загадки. Веднъж ме попитахте кой е Милбърг.

Обърна се в профил към него.

— Повече няма да ви задавам този въпрос — каза спокойно Тарлинг. — Аз зная.

— Знаете ли?

— Да, Милбърг е вторият съпруг на майка ви.

Очите ѝ широко се разтвориха.

— Как открихте?

— Досетих се — усмихна се той. — А тя сигурно е запазила името Райдър по настояване на Милбърг. Помолил я е да не разкрива факта, че се е омъжила повторно.

Одет потвърди с кимване.

— Мама се запозна с него преди около седем години. По това време живеехме в Хароугейт. Виждате ли, мама разполагаше с малко пари, а според мен господин Милбърг е смятал, че са много повече.

Беше страшно мил. Каза на мама, че има голямо предприятие в Лондон. Мама вярва, че е заможен.

Тарлинг подсвирна.

— Ясно — заключи той. — Милбърг е крал от работодателя си и е харчил парите за майка ви.

Одет поклати глава.

— Това само отчасти е вярно — каза тя. — Мама е неволен съучастник. Той купи къщата в Хартфорд и я обзаведе богато. Допреди година, докато не го убедих да се откаже от тях и да заживее по-скромно, държеше две коли. Вие, господин Тарлинг, не знаете какво означаваха за мен тези години, откакто открих колко ще затъне майка ми, щом се разкрият неговите злодеяния.

— Как ги открихте?

— Беше скоро след сватбата — обясни момичето. — Веднъж влязох в универсалния магазин „Лайн“ и една продавачка се държа грубо с мен. Не бих обърнала особено внимание, ако досадният управител на секцията не я уволни веднага, а когато го помолих да върне на работа момичето, той настоя да отида при управителя на магазина. Въведоха ме в кабинета му и когато видях там господин Милбърг, си дадох сметка, че води двойствен живот. Принуди ме да не издавам тайната му, обрисова ужасяваща картина на онова, което би се случило, и заяви, че ако отида на работа в магазина и му помогна, ще оправи всичко. Каза ми, че е направил големи капиталовложения и щял да използва тези пари да покрие злоупотребите. Затова постъпих на работа в универсалния магазин „Лайн“, но от самото начало той наруши обещанието си.

— Защо ви сложи там? — попита Тарлинг.

— Ако бе назначил друг, той би могъл да го уличи — отговори момичето. — Знаеше, че ревизията ще започне от моята секция, и искаше да има там човек, който да го предупреждава. Не ми го разкри, но се досетих какво му е хрумнало...

Момичето разказа за живота, който е водило, за униженията, които е изпитало, знаейки срамната си роля.

— От самото начало му станах съучастничка. Вярно, не съм краля, но приех работата, за да му помогна, да поправа тежката си простъпка и да спестя на майка си срама и страданията, които биха последвали, ако лъснеше истинският характер на Милбърг. —

Момичето погледна към него с тъжна усмивка. — Почти нямам усещането, че говоря на детектив — рече то. — Всичко, което преживях през тези години, е било напразно, но каквито и да са последиците, истината трябва да излезе наяве. — Одет замълча, сетне додаде: — А сега ще ви разкажа какво се случи вечерта, когато бе извършено убийството.

В СТАЯТА НА ГОСПОЖА РАЙДЪР

Настъпи дълбоко мълчание. Тарлинг почти чувстваше как сърцето му блъска в гърдите.

— След като напуснах универсалния магазин „Лайн“ — продължи момичето, — бях решила, преди да си потърся работа, да прекарам два-три дни при мама. Господин Милбърг ходеше в Хартфорд само за края на седмицата, а при онова, което знаех, не бих стояла в една къща с него. Напуснах жилището си към шест и половина същата вечер, но не съм съвсем сигурна за часа. Явно е било някъде около това време, защото смятах да хвана влака за Хартфорд в седем часа. Стигнах на гарата и си купих билет, но когато се навеждах да си взема чантата, почувствах нечия ръка върху своята, обърнах се и видях господин Милбърг. Беше много развълнуван и объркан, помоли ме да взема по-късен влак и да отида с него във Флорентинския ресторант, където бил наел сепаре. Каза ми, че има много лоши новини и аз трябва да ги науча. Оставих чантата си на гардероб, тръгнах с него и по време на вечерята — всъщност пих само чаша чай — той ми каза, че бил на ръба на катастрофата. Обясни ми, че господин Лайн повикал детектив (това сте били вие) и имал намерение да го разобличи, но ми бил толкова ядосан, че засега не му било до Милбърг. „Само ти можеш да ме спасиш“, заяви Милбърг. „Така ли? — изненадах се аз. — Как бих могла да ви спася?“ — „Поеми отговорността за кражбите върху себе си — гласеше отговорът му. — Майка ти е забъркана в тази работа.“ — „Тя знае ли?“, попитах и той кимна утвърдително. По-късно разбрах, че ме е лъгал и е злоупотребил с обичта ми към мама. Бях замаяна и ужасена при мисълта, че бедната ми мила майчица, би могла да бъде замесена в този ужасен скандал. Когато Милбърг ми предложи да напиша под негова диктовка самопризнание и докато всичко отшуми, да замина с първия влак за Европа, се съгласих с кроежите му, без да възразявам.

— Защо снощи дойдохте в Хартфорд? — попита Тарлинг.

Одет отново се усмихна и рече простишко:

— Да взема самопризнанието. Знаех, че Милбърг го държи в касата. Двамата се видяхме, когато излязох от хотела — беше ми телефонирал и ми определи среща в магазина, където се изплъзнах от детективите, и там той ми каза... — Внезапно момичето млъкна и се изчерви.

— Каза, че съм влюбен във вас — продължи Тарлинг тихо и Одет кимна.

— Заплаши, че ще се възползва от това, настоя да ви покаже самопризнанието.

— Разбирам — продума Тарлинг и въздъхна дълбоко от облекчение, после рече разпалено: — Слава Богу!

— За какво? — погледна го учудено младата жена.

— Че всичко е ясно. Утре ще арестувам убиеца на Торнтън Лайн!

— О, не, само това не — възкликна тя, сложи ръка на рамото му и вдигна разтревоженото си лице към него. — Милбърг не би могъл да го извърши. Не би могъл да е чак такъв негодник.

— Кой изпрати телеграмата до майка ви, че няма да дойдете при нея?

— Милбърг — отговори момичето.

— Две телеграми ли изпрати, спомняте ли си? — поиска да знае детективът.

Девојката се поколеба, сетне потвърди.

— Да. Но не зная до кого беше другата.

— Във всеки случай е написана със същия почерк — съобщи ѝ той.

— Но...

— Скъпа — прекъсна я Тарлинг, — няма защо повече да се тревожите. Предстоят ви изпитания, но трябва да сте храбра и заради самата себе си, и заради майка си, а и заради мен.

Въпреки нещастieto си тя леко се усмихна и установи:

— Изглежда, не ви липсва самоувереност.

— Така ли? — изненада се Тарлинг.

— Искате да кажете... — Одет пламна цялата. — Че дотолкова съм привързана към вас... та бих направила усилие заради вас?

— Така ми се струва — съгласи се Тарлинг. — Сигурно от самолюбие.

— А може би го усещате по интуиция — рече младата жена и му стисна ръката.

— Трябва да ви заведе при майка ви — отсече Тарлинг.

Преди му се беше сторило, че е минала цяла вечност, докато стигне от къщата до гарата. Сега, макар да вървяха съвсем бавно, обратният път му се видя много кратък. Едва ли някой друг е ухажвал така, както Тарлинг, всичко му се струваше нереално като сън. Момичето имаше ключ за външната порта и те влязоха през нея заедно.

— Майка ви знае ли, че сте в Хартфорд? — попита внезапно детективът.

— Да, обадих ѝ се, преди да тръгна след вас.

— Тя знае ли...

Тарлинг не намери сили да довърши изречението.

— Не — отговори момичето. — Не знае. Бедната жена, това съвсем ще сломи сърцето ѝ. Тя е... много привързана към Милбърг. А той понякога е толкова мил с нея. Мама толкова го обича, че приема безрезервно тайнствените му идвания и заминавания, всички обяснения, които ѝ дава.

Стигнаха мястото, където детективът бе намерил чантичката, над тях се издигаха тъмните очертания на колонадата с кацналата върху нея стъклена постройка. Сградата беше тъмна, никъде не светеше.

— Ще ви заведе през вратата под портала. Господин Милбърг винаги влиза оттам. Имате ли с какво да светнем?

Тарлинг носеше в джоба си фенерчето и насочи лъча му към ключалката. Одет пхна ключа и възкликна учудено, защото вратата поддаде на натиска и се отвори.

— Отключено е — каза тя. — Сигурна съм, че я затворих, когато влязох.

Тарлинг освети отново бравата и се смръщи: езикът ѝ беше заклещен, за да не излезе под действието на пружината.

— Колко време бяхте в къщата? — бързо попита той.

— Само няколко минути — отвърна момичето. — Влязох вътре колкото да се обадя на мама и веднага излязох.

— Затворихте ли вратата след себе си?

Момичето се замисли.

— Може и да не съм. Разбира се, че не — не излязох оттук, мама ме изпрати през задната врата.

Тарлинг освети антрето и на около три метра видя покритото с пътека стълбище. Досети се какво е станало. Някой е забелязал, че вратата е открената, решил е, че момичето ще се върне веднага, и както се оказа, е пхнал между езика и прореза клечка кибрит.

— Какво се е случило? — попита разтревожено момичето.

— Нищо — отговори безгрижно Тарлинг. — Сигурно го е направил непочтеният ви втори баща. Вероятно си е изгубил ключа.

— Би могъл да влезе през предната врата — възрази неспокойно Одет.

— Е, аз ще вляза пръв — предложи Тарлинг бодро, макар изобщо да не бе спокоен.

Качи се по стълбите с фенерчето в едната ръка и автоматичен пистолет в другата. Стълбището водеше към оградена с перила площадка, на която имаше две врати.

— Стаята на мама е там — посочи младата жена по-близката врата.

Потръпна от предчувствието на надвисналата беда. Тарлинг я прегърна насърчително. Отиде при вратата на стаята, натисна дръжката и я бутна. Но зад вратата имаше нещо, което пречеше да се отвори, и той трябваше да употреби всичката си сила, за да го избути и да се промуши.

На бюрото гореше настолна лампа, светлината на която не се виждаше отвън заради тежките пердета на прозорците, но Тарлинг не гледаше към прозореца, нито към бюрото.

Госпожа Райдър лежеше зад вратата, полуусмихната, под сърцето ѝ стърчеше страховитата дръжка на нож.

СМЕХЪТ В НОЩТА

Тарлинг погледна още веднъж, а после се обърна към момичето, което се мъчеше да се промъкне край него, хвана го за ръката и внимателно го избута обратно в коридора.

— Какво е станало, какво е станало? — питаше то с ужасен шепот. — О, пуснете ме при мама!

Одет се опитваше да се измъкне от ръцете му, но той я държеше здраво.

— Трябва да сте храбра заради самата себе си... заради всички — умоляваше я Тарлинг.

Както я държеше за ръка, я тласна при вратата на втората стая. Напипа в тъмното ключа на електрическото осветление.

Намираха се в помещение, което приличаше на скромно обзаведена спалня за гости, в него имаше втора врата, очевидно водеща към основната част на сградата.

— Закъде е тази врата? — попита Тарлинг, но Одет сякаш не го чу.

— Мамо, мамо! — стенеше момичето. — Какво се е случило с майка ми?

— Накъде води тази врата? — попита отново той, но вместо да му отговори, Одет пхна в джоба си треперееща ръка и извади ключ.

Детективът отключи вратата и се озова в правоъгълен коридор, разположен над антрето.

Момичето се шмугна край него, но той го хвана и го избута обратно.

— Казах ви, трябва да се овладеете, Одет — рече непреклонно Тарлинг. — Не бива да се огъвате. Всичко зависи от вашата смелост. Къде е прислугата?

Съвсем неочаквано тя се отскубна от него и се втурна обратно към крилото, което бяха оставили зад себе си. Детективът бързо тръгна след нея.

— За Бога, Одет, недейте, недейте — викаше Тарлинг, но тя се хвърли към вратата и се скри в стаята на майка си.

Момичето погледна мъртвата жена и се свлече на пода. Започна да прегръща безжизненото тяло и да целува студените устни.

Тарлинг издърпа внимателно Одет и я изведе отново в коридора, почти я носеше. По коридора към тях бързаше разрошен мъж по риза и панталони, явно икономът.

— Събудете жените в къщата — тихо нареди Тарлинг. — Госпожа Райдър е убита.

— Убита ли, господине? — стресна се човекът. — Как така? Не може да бъде!

— Бързо — прекъсна го Тарлинг, — госпожица Райдър припадна отново.

Пренесоха я във всекидневната, положиха я на един диван и Тарлинг не се отдели от момичето, докато не се увери, че две прислужници ще се грижат за него.

Сетне заедно с иконома се върна в стаята, където бе трупът на госпожа Райдър. Запали всички лампи и внимателно огледа помещението. Прозорецът към остъкления балкон, където той се бе крил преди няколко часа, бе залостен с резе.

Пердетата, които по всяка вероятност бе дръпнал Милбърг, когато бе идвал за чантичката, не бяха пипнати. От начина, по който лежеше мъртвата жена, и от спокойното ѝ лице Тарлинг отсъди, че смъртта е настъпила внезапно. Убиецът очевидно се бе промъкнал зад нея, докато тя е стояла при дивана, който детективът беше зърнал от балкона. Изглежда, докато е чакала дъщеря си, госпожа Райдър бе взела от малкия шкаф зад вратата книга, която сега лежеше между мястото, където се намираше трупът, и лавицата.

Двамата мъже вдигнаха тялото върху дивана.

— Идете до града и уведомете полицията — рече Тарлинг. — Тук има ли телефон?

— Има, господине — отговори икономът.

— Хубаво, това ще ви спести ходенето — заключи детективът.

Той съобщи за случилото се на местната полиция, а след това се обади в Скотланд Ярд и нареди да изпратят човек, който да събуди Уайтсайд. Когато погледна през прозореца, навън вече се зазоряваше,

но мъждивата светлина подчертаваше още повече непрогледния мрак, забулил света.

Тарлинг разгледа най-обикновения кухненски нож. Върху дръжката му имаше прогорени неясни инициали, които бяха толкова изтрити от непрекъснатата употреба, че едва личаха. Виждаха се само едно „М“ и две други букви, които приличаха на „П“ и „К“

— М...

Детективът се съсредоточи и се опита да ги разчете. След малко се върна икономът.

— Младата дама е в ужасно състояние, сър, и за това повиках доктор Томас.

Тарлинг кимна одобрително.

— Постъпили сте разумно — рече той. — Бедното момиче преживя страхотен шок.

Отново отиде на телефона. Този път се свърза с една лондонска клиника и помоли веднага да изпратят линейка за момичето. Когато телефонира в Скотланд Ярд, се сети да поръча да изпратят човек при Лин Чу с нареждане да дойде незабавно. Имаше пълно доверие на китаеца, особено в случаи като този където следата беше прясна. Лин Чу притежаваш свръхчовешки способности, с които можеше да се мери само добре обучена хрътка.

— Никой да не се качва горе — нареди Тарлинг на иконома. — Когато дойдат докторът и следователят, ги пуснете през главния вход, а ако ме няма, в никакъв случай не използвайте стълбите, които водят към портала.

Детективът излезе през главния вход да оглед градината. Не се надяваше, че ще намери нещо. Може би на дневна светлина щяха да разкрият повече, но вероятността убиецът да е останал на местопрестъплението беше много малка.

В обширната градина имаше много дървета. Множеството криволичещи пътеки се пресичаха и разделяха, тръгваха от широките чакълести алеи около къщата и водеха до високия зид около малкото имение.

В единия ъгъл на градината Тарлинг откри доста голяма гола поляна. Огледа я набързо, като насочи светлината на фенерчето към зеленчуковите лехи, и тъкмо си тръгваше, когато съгледа тъмна

постройка — дори в мрака личеше, че е барака, в която градинарите държат инструменти. Насочи лъча към нея.

Дали въображението му изигра лоша шега, или наистина детективът зърна за миг бледо лице, което надничаше иззад ъгъла? Отново насочи светлината. Не се виждаше нищо. Отиде до постройката и я заобиколи. Нямаше никой. Стори му се, че в сянката ѝ се мярва тъмна фигура, която се насочва към борове, опасали къщата от три страни. Отново светна с фенерчето, но лъчът не беше достатъчно силен да преодолее разстоянието и Тарлинг се втурна към посоката, където изчезна фигурата. Стигна при борове и тръгна побавно. Често спираше и би могъл да се закълне, че веднъж чу пред себе си да изпуква съчка.

Затича се отново, вече не се съмняваше, че сред дърветата все още има човек. Чуваше бързите стъпки на преследвания, сетне се възцари тишина. Продължи да тича, но сигурно бе отминал човека, защото след мъничко чу зад себе си шум. Обърна се рязко.

— Кой е? — викна Тарлинг. — Излез или ще стрелям!

Отговор не последва и детективът зачака. Долови, че по зидарията стържат обувки — непознатият се катереше по зида. Обърна се към посоката, откъдето идваше звукът, но отново не откри нищо.

После някъде над него отекна демоничен смях, от който кръвта му се смръзна. В горния си край зидът бе скрит от надвесените клони на едно дърво и фенерчето не вършеше никаква работа.

— Слез! — извика Тарлинг. — Взел съм те на мушка.

Отново отекна ужасяващият смях, в който се съдържаха и страх, и подигравка, а сетне отгоре се чу писклив глас.

— Убиец! Убиец! Ти уби Торнтън Лайн, проклет да си! Запазил съм това за теб — ето ти го!

През клоните на дърветата прошумя нещо малко и кръгло, върху ръката на Тарлинг падна нещо като капка и той я изтръска с вик, защото го изгори като огън. Чу, че тайнственият непознат слиза от зида, и бързите му стъпки. Наведе се и вдигна предмета, който оня бе запокитил по него. Представляваше аптекарско шишенце със зацапан етикет, на който пишеше: „Сярна киселина“.

28

ОТПЕЧАТЪКЪТ

Беше десет часът сутринта. Уайтсайд и Тарлинг седяха по ризи на един диван и сърбаха кафето си. За разлика от спретнатия полицейски инспектор Тарлинг имаше измъчен и уморен вид. Макар че го бяха вдигнали от леглото в ранните утринни часове, инспекторът поне се бе наспал като хората.

Бяха в стаята, в която беше убита госпожа Райдър, ръждивокафявите петна по пода, където я бе намерил Тарлинг, говореха красноречиво за разигралата се трагедия.

Седяха и мълчаливо си пиеха кафето, всеки потънал в мислите си. Тарлинг си имаше съображения да не разкрива приключението си в градината и не каза на своя събеседник за тайнствения мъж, когото бе преследвал и за чиято самоличност вече се досещаше.

Уайтсайд запали цигара и хвърли клечката в камината, а Тарлинг се сепна и излезе от унеса си.

— До какви заключения стигате? — попита той.

Уайтсайд поклати глава.

— Ако липсваше нещо, обяснението щеше да е просто. Но всичко си е на мястото. Бедното момиче!

Тарлинг кимна.

— Наистина! — поде той. — Докторът трябваше да я упои, за да я накараме да тръгне.

— Къде е сега? — поинтересува се Уайтсайд.

— Изпратих я с линейка в една лондонска клиника — поясни Тарлинг. — Това е ужасно, Уайтсайд.

— Лоша работа — съгласи се инспекторът, чешейки се по брадичката. — Младата дама не може да даде никакви сведения, така ли?

— Никакви, абсолютно никакви. Отишла да види майка си и оставила вратата открехната с намерение да се върне по същия път след разговора си с госпожа Райдър. Но си тръгнала през главния вход.

Някой я е наблюдавал и очевидно е решил, че ще се върне откъдето е влязла, изчакал е, а когато не се е появила, я е последвал в къщата.

— И този някой е бил Милбърг, така ли? — попита Уайтсайд.

Тарлинг не отговори. Имаше свое мнение и засега не искаше да спори.

— Очевидно е бил Милбърг — продължи Уайтсайд. — Идвал е при вас през нощта — знаем, че е в Хартфорд. Знаем също, че се опита да ви убие, защото е решил, че момичето го е издало и вие сте разкрили тайната му. Сигурно е убил жена си, която вероятно е знаела за убийството много повече от дъщеря си.

Тарлинг погледна часовника си.

— Лин Чу вече трябваше да е тук.

— Охо, изпратили сте да повикат Лин Чу! — изненада се Уайтсайд. — Смятах, че сте се отказали.

— Обадох се по телефона преди няколко часа — поясни Тарлинг.

— Хм! — изсумтя Уайтсайд. — Мислите ли, че той знае нещо?

Тарлинг поклати глава.

— Онова, което ми разказа, ми звучи правдоподобно. Е, да, когато докладвах в Скотланд Ярд, не очаквах, че ще му повярвате като мен, но аз познавам този човек. Никога не ме е лъгал.

— Убийството е много сериозно престъпление — напомни Уайтсайд. — За него ще излъже и най-почтеният човек, та да отърве кожата.

Долу се чу шум от двигател и Тарлинг отиде на прозореца.

— Ето го Лин Чу — каза той и след няколко минути китаецът влезе безшумно в стаята.

Тарлинг го посрещна с рязко кимване и без предисловия му разказа за престъплението. Говореше на английски — откакто откри, че Лин Чу разбира английски не по-зле от кантонски, не използваше китайския, така че от време на време Уайтсайд вмъкваше по някоя дума или допълваше някакъв негов неволен пропуск. Китаецът слушаше, без да го прекъсва, а когато Тарлинг свърши, направи един от странните си резки поклони и излезе.

— Ето писмата — каза Уайтсайд, след като Лин Чу напусна стаята.

На бюрото на госпожа Райдър имаше две купчини писма и Тарлинг придърпа стол.

— Това ли са всичките? — попита той.

— Да — потвърди Уайтсайд. — От осем часа претърсвам къщата, не намерих други. Тези отдясно са от Милбърг. Ще видите, че са подписани само с инициал — нещо характерно за него, — но са с адреса му в Лондон.

— Прегледахте ли ги? — поинтересува се Тарлинг.

— Прочетох всичките. В нито едно няма нищо уличаващо. Те са съвсем прозаични и се отнасят до дребните вложения, които Милбърг е правил на името на жена си, или по-скоро на госпожа Райдър. От тях е лесно да се види колко дълбоко е била замесена бедната жена, без да знае, че се забърква в такова голямо престъпление.

Тарлинг се съгласи с него. Вадеше писмата едно по едно от пликовете, прочиташе ги и ги връщаше на място. Бе преполовил купчината, когато спря и отнесе едно писмо до прозореца.

— Чуйте ей това — каза той. — „Прости ми за петното, но страшно бързам, а бутнах мастилницата и си изцапах пръстите с мастило.“

— Дайте да го видя — скочи Уайтсайд.

Той се приближи до събеседника си, надникна през рамото му, за да види писмото, и подсвирна. Обърна лице към Тарлинг и сграбчи шефа си за рамото.

— Пипнахме го! — извика възторжено Уайтсайд. — Вече няма мърдане за него.

— Какво искате да кажете? — попита Тарлинг.

— Готов съм да се закълна, че този отпечатък е тъждествен с кървавата следа, оставена върху шкафа на госпожица Райдър в нощта на убийството!

— Сигурен ли сте?

— Напълно — заговори бързо Уайтсайд. — Вижте тази извивка! — И тези линии! Същите са. Някъде из джобовете си имам снимка на оригинала. — Той бръкна в джобовете си и измъкна снимка на доста увеличения отпечатък. — Сравнете ги! — викна тържествуващо Уайтсайд. — Линия по линия, ивица по ивица, бразда по бразда, това е отпечатък от палеца на Милбърг и за мен убиецът е той!

Взе си сакото и го облече.

— Къде отивате?

— Връщам се в Лондон — заяви с мрачна решителност Уайтсайд — да извадя заповед за арестуването на Джордж Милбърг, човека, убил Торнтън Лайн, човека, убил жена си — най-опасния престъпник, който в момента е на свобода.

ТЕОРИЯТА НА ЛИН ЧУ

При тях дойде невъзмутимият Лин Чу и внесе със себе си присъщата му загадъчна атмосфера.

— Е — попита Тарлинг, — какво откри?

Дори Уайтсайд овладя възторга си и наостри уши.

— Снощи по стълбите са минали двама души — започна Лин Чу, — а също и господарят. — Китаецът погледна Тарлинг и той потвърди с кимване. — Стъпките ти личат ясно — продължи Лин Чу, — както и стъпките на малката жена, а също и босите крака.

— Босите крака ли? — интересува се Тарлинг, а Лин Чу кимна в отговор.

— Какви — на мъж или на жена, са босите крака? — попита Уайтсайд.

— Може да са били на мъж или на жена — отговори китаецът, — но стъпалата са били наранени и са кървели. Има следи от кръв по камъчетата вън...

— Глупости — отсече Уайтсайд.

— Оставете го да се доизкаже — намеси се Тарлинг.

— Влязла е и е излязла една жена... — продължи Лин Чу.

— Това е била госпожица Райдър — прекъсна го Тарлинг.

— Сетне са дошли жена и мъж, после е дошъл босоногият, защото кръвта е върху отпечатъка от крака на жената.

— Откъде знаеш коя е била първата жена и коя втората? — попита Уайтсайд, заинтригуван въпреки всичко.

— Краката на първата са били мокри — отвърна Лин Чу.

— Но нали не е валило — каза победоносно детективът.

— Стояла е на тревата — поясни китаецът и Тарлинг кимна, защото си спомни, че момичето е стояло в тревата в сянката на храстите и е наблюдавало премеждието му с Милбърг.

— Но има нещо, което не мога да разбера, господарю — продължи китаецът. — Има следа от друг женски крак, който не

откривам на стълбището в преддверието. Тази жена е обиколила къщата според мен два пъти, а после е отишла в градината и е минала между дърветата.

— Госпожица Райдър е излязла от къщата на пътя, а оттам е тръгнала към Хартфорд след мен — рече Тарлинг.

— Има следи от жена, която е обиколила къщата — настоя Лин Чу, — и според мен тази жена е била боса.

— Има ли следи от мъж освен от нас тримата?

— Тъкмо бях стигнал до това — отговори Лин Чу. — Има една много слаба следа от мъж, който е дошъл рано, защото отпечатъците от мокрите стъпала са върху неговите, но той не е оставил следи по камъчетата върху алеята, само отпечатъка от колело.

— Това е бил Милбърг — отсъди Тарлинг.

— Ако един крак не е докоснал земята — обясни Лин Чу, — той няма как да остави следа. Ето защо кракът на жената, обиколила къщата, ме затруднява — не намирам следите ѝ по стълбата. Но знаей, че е дошла от къщата, защото следата ѝ води от вратата навън. Ела, господарю, да ти покажа!

Китаецът тръгна пред тях по стълбите към градината и едва сега Уайтсайд забеляза, че той е бос.

— Да не си сбъркал своите следи със следите на някой друг? — подкачи го той.

Лин Чу поклати глава.

— Оставих обувките си пред вратата, защото така ми е по-лесно да работя — каза спокойно той и си обу малките обувки.

Поведе ги към другата страна на къщата и им посочи отпечатъците от подметки. Безспорно бяха женски. Токът беше оставил дълбока следа с формата на полумесец, която се виждаше около цялата сграда. Колкото и да е странно, следи имаше почти пред всеки прозорец, сякаш тайнствената посетителка бе прескачала бордюра на лехата, за да намери откъде да влезе.

— Приличат повече на чехли, отколкото на обувки. И безспорно са на жена — заяви Уайтсайд, след като разгледа единия отпечатък. — Какво мислите, Тарлинг?

Детективът кимна и ги поведе обратно към къщата.

— Каква е теорията ти, Лин Чу? — попита той.

— Някой е влязъл в къщата — каза китаецът, — вмъкнал се е през вратата долу и се е качил по стълбите. Първо този някой е убил госпожа Райдър, а сетне е тръгнал да претърсва къщата, но не е могъл да влезе през вратата.

— Точно така — подкрепи го Уайтсайд. — Имаш предвид вратата между малкото крило и останалата част от къщата. Тя беше заключена, когато открихте убитата, нали, Тарлинг?

— Да — потвърди той, — беше заключена.

— Когато са видели, че не могат да влязат в къщата — продължи Лин Чу, — са се опитали да минат през някой от прозорците.

— Те ли? — възкликна нетърпеливо Тарлинг. — Кои са тези „те“? Имаш предвид жената ли?

Новата теория беше объркваща. Знаеше кой е вторият в трагедията — кафявото петно, прогорено със сярната киселина върху ръката му, го подсещаше за него, но кой беше третият?

— Имам предвид жената — отговори спокойно Лин Чу.

— Но кой, по дяволите, е искал да се вмъкне в къщата, след като е убил госпожа Райдър? — избухна Уайтсайд. — Теорията ти противоречи на здравия разум, Лин Чу. Когато някой извърши убийство, гледа да се отдалечи възможно най-бързо от местопрестъплението.

Лин Чу не отговори.

— Колко хора са замесени в това убийство? — проговори Тарлинг. — Бос мъж или жена е влязъл и е убил госпожа Райдър, втори човек е обиколил къщата, опитвайки се да влезе през някой прозорец...

— Не мога да кажа дали са били един или двама души — отвърна Лин Чу.

Тарлинг отново огледа малкото крило. Както бе изтъкнал китаецът и както му бе обяснил и детективът, то бе откъснато от къщата, за да осигури спокойствие на господин Милбърг при посещенията му в Хартфорд. Състоеше се от три помещения — спалня, свързана с дневната, очевидно използвана от госпожа Райдър, защото в гардероба висяха нейните дрехи, дневната, в която беше извършено убийството, и стая за гости, откъдето Тарлинг бе отишъл с Одет в коридора над антрето.

Точно през тази стая се отиваше от крилото в къщата.

— Не ни остава нищо друго, освен да поверим случая на местната полиция и да се върнем в Лондон — заключи Тарлинг, когато свършиха огледа.

— И да арестуваме Милбърг — подсказа Уайтсайд. — Приемате ли теорията на Лин Чу?

Тарлинг поклати глава.

— Не ми се ще да я отхвърля — заяви той, — защото Лин Чу е възможно най-добрият следотърсач. Той е в състояние да открие следи от стъпки и притежава нюх на ловец, с който навремето в Китай постигна смайващи резултати.

Върнаха се в града с кола. Лин Чу седеше до шофьора и пушеше цигара от цигара. Тарлинг мълча почти през цялото време, погълнат от най-новите разкрития в тази загадка, чието решение продължаваше да му се изплъзва.

В Лондон на път за Скотланд Ярд минаха през Кавендиш Плейс — там се намираше клиниката, където бе настанена Одет Райдър. Тарлинг спря колата, за да провери състоянието на момичето — казаха му, че се е възстановило от страшната мъка, в която го беше потопило ужасното откритие от сутринта, и сега спи спокойно.

— Поне една добра вест — съобщи на спътниците си той, когато се върна при тях. — Страшно се бях притеснил.

— Вие се интересувате много от госпожица Райдър, нали? — попита сухо Уайтсайд.

Тарлинг се наежи, но сетне се засмя.

— О, да, интересувам се — призна той, — но това е съвсем естествено.

— Защо да е естествено? — поиска да знае Уайтсайд.

— Защото — натътри Тарлинг — госпожица Райдър ще стане моя жена.

— Охо! — възкликна Уайтсайд и не каза нищо повече.

Заповедта за арестуването на Милбърг ги чакаше и бе връчена за изпълнение на Уайтсайд.

— Няма да му оставим много време — каза полицаят. — Боя се, че сме му дали прекалено голяма преднина и ще имаме късмет, ако го намерим у дома.

Както и очакваше, къщата в Кадмън Таун се оказа празна. Жената, която идваше всеки ден да чисти, чакаше търпеливо край

желязната порта. Господин Милбърг, съобщи им тя, обикновено ѝ отварял в осем и половина. Дори когато бил „в провинцията“, се прибирал преди идването ѝ.

Уайтсайд пхна в ключалката на вратата шперц, отвори я (чистачката вдигна врява, за да защити своя работодател) и тръгна по постланата с плочки пътека. Вратата ги затрудни повече, беше снабдена със секретна ключалка. Без да се церемони, Тарлинг счупи един от прозорците и се засмя доволно.

— Чувате ли?

Чуха пронизителен звън.

— Силнална уредба против крадци — съобщи лаконично Тарлинг, после вдигна прозореца и влезе в малкото помещение, където бе разговарял с Милбърг.

В къщата нямаше никой. Те вървяха от стая в стая и претърсваха бюрото и шкафовете. В един от тях Тарлинг откри няколко лъскави люспи, които събра от рафта с длан.

— Да не се казвам Тарлинг, ако това не е термит — рече той. — Във всеки случай, ако не успеем да осъдим Милбърг за убийство, ще го осъдим за палеж. Изпратете това в лабораторията, Уайтсайд. Дори и да не е убил Торнтън Лайн, Милбърг положително е подпалил кантората „Дашуд и Соломон“, за да унищожи следите от злоупотребите си.

Второто откритие направи Уайтсайд. Милбърг спеше на голямо дървено легло с балдахин.

— Обича разкоша, проклетникът — отбеляза полицаят. — Вижте колко дебел е матракът — каза той, а сетне продължи да изучава леглото, като отпори плата, който го обточваше.

Усилията му бяха възнаградени — той откри мъничка дупка в дъската. Извади ножчето си, отвори приспособлението за почистване на лула и пхна тясното му острие в отвора. Чу се щракане и изведнъж се отвориха две вратички, които някак нелепо напомняха на вратичките на грамофон, предназначени да притъпят силата на звука.

Уайтсайд бръкна и извади нещо.

— Тетрадки — рече разочарован той. Сетне се оживи и добави: — Това са дневници, дали пък този тип не си е водил дневник?

Струпа тетрадките на леглото, а Тарлинг взе една и я прелисти.

— Дневникът на Торнтън Лайн — съобщи той. — Може да свърши работа.

Една от тетрадките — последната — се оказа заключена със закопчалка. Личеше, че е правен опит ключалката да се насили, защото беше изкривена. Милбърг наистина се бе опитвал да я отвори, но тъй като бе започнал да чете дневниците от началото, бе оставил заключената тетрадка за по-нататък.

— Нищо друго ли няма? — попита Тарлинг.

— Нищо — отвърна разочарован инспекторът, който още разглеждаше отвора. — Може да има и други такива скривалища — предположи той.

Търсиха, но не откриха нищо.

— Тук нямаме какво повече да правим — каза Тарлинг. — Оставете един от хората си в къщата, в случай че Милбърг се върне. Макар че аз лично се съмнявам.

— Смятате ли, че момичето го е изплашило?

— Според мен е твърде вероятно — отвърна Тарлинг. — Ще разпитам в магазина, но едва ли е там.

Предположението му се оказа вярно. Никой в универсалния магазин „Лайн“ не беше виждал управителя, нито пък знаеше къде се намира. Милбърг беше изчезнал, сякаш земята се беше отворила да го погълне.

Скотланд Ярд незабавно разпрати във всички полицейски участъци подробно описание на издирвания човек. След двацет и четири часа всички околийски началници на полицията разполагаха с описанието и снимката му и арестуването на Милбърг бе само въпрос на време, стига той, разбира се, да не бе напуснал страната, след като бе излязъл от стаята на Тарлинг в Хартфорд.

В пет часа същия следобед бе намерена нова улика. В крайпътната канавка близо до Хартфорд, на около шест и половина километра от къщата, където бе извършено последното убийство, полицията откри чифт кални дамски обувки. Съобщи го началникът на полицията в Хартфорд, който се обади по телефона и каза още, че е изпратил обувките по специален куриер.

В седем и половина малкият пакет вече бе на бюрото на Тарлинг. Той скъса хартията, отвори капака на мукавената кутия и извади разкритен вехт чехъл.

— Без съмнение е дамски — заключи той. — Виждате ли тока с форма на полумесец?

— Вижте! — възкликна Уайтсайд и посочи някакви петна по кафеникавия хастар. — Това потвърждава теорията на Лин Чу. Ходилата на жената с чехлите са кървели.

Тарлинг кимна. Обърна езика да види етикета на производителя и обувката падна от ръцете му.

— Какво има? — обърна се към него Уайтсайд и вдигна обувката.

Погледна я и се разсмя безпомощно, защото от вътрешната страна на езика имаше мъничък етикет с името на един лондонски производител на обувки, а под него с мастило беше написано: „Госпожица О. Райдър“.

КОЙ Е УБИЛ ГОСПОЖА РАЙДЪР?

Старшата сестра в клиниката прие Тарлинг. Одет, съобщи му тя, възстановила нормалното си състояние, но се нуждаела от няколко дни почивка. Тя предложи да я изпратят в провинцията.

— Надявам се, че няма да ѝ зададете куп въпроси, господин Тарлинг — каза старшата сестра, — защото тя наистина не е в състояние да понесе допълнително напрежение.

— Ще ѝ задам само един въпрос — заяви мрачно Тарлинг.

Намери момичето в красиво мебелирана стая и то му подаде ръка. Той се наведе и го целуна, а сетне внезапно извади обувката от джоба си.

— Одет, мила — попита внезапно детективът, — този чехъл ваши ли е?

Тя погледна обувката и кимна.

— Да, къде го намерихте?

— Сигурна ли сте, че е ваш?

— Повече от сигурна съм — усмихна се тя. — Това са мои стари чехли. Защо питате?

— Къде ги видяхте за последен път?

Момичето затвори очи и се разтрепери.

— В стаята на мама — припомни си то. — О, мамо, мамо!

Зарови глава във възглавницата на стола и заплака, а Тарлинг започна да го утешава.

След малко Одет се поуспокои, но пак не беше в състояние да му даде някаква информация.

— Мама харесваше тези чехли. Ставах ѝ, носехме един и същи номер...

Гласът ѝ отново секна и Тарлинг побърза да заговори за друго.

Все повече и повече се убеждаваше, че Лин Чу е прав. Само дето в теорията му не се вписваха фактите, които детективът знаеше.

Докато се връщаше от болницата към Скотланд Ярд, си припомни какво се е разиграло в Хардфорд.

Някой е влязъл в къщата бос, с окървавени крака и след като е извършил убийството, е потърсил обувки. Станали са му само старите чехли и той или тя ги е сложил и отново е излязъл, след което е обиколил къщата. Но какво или кого е търсил?

Ако Лин Чу беше прав, Милбърг очевидно не можеше да е убиецът. Ако Тарлинг повярваше на сетивата си, човекът с малките крака беше същият, който бе изпищял предизвикателно в тъмнината и бе запокитил в краката му сярната киселина. Детективът сподели подозренията си с Уайтсайд и той като че ли ги потвърди.

— Но от това не следва — каза полицаят, — че босият, очевидно посетил къщата на госпожа Райдър, е извършил убийството. Сигурен съм, че убиецът е Милбърг. Още по-безспорно е, че той е извършил убийството с нарцисите.

Тарлинг се завъртя на стола си — седеше от другата страна на голямото бюро, което използваша и двамата.

— Знам кой е извършил убийството с нарцисите — каза уверено той. — Поблъсках си главата и имам версия, която вероятно ще наречете невероятна.

— Я да чуем! — подкани Уайтсайд, но Тарлинг поклати отрицателно глава.

Все още не беше готов да я разкрие.

Уайтсайд се отпусна назад на стола и се замисли.

— От самото начало случаят е пълен с противоречия — започна след малко той. — Торнтън Лайн е бил богаташ — между другото вие, Тарлинг, също вече сте богат човек и трябва да се отнасяме с уважение към вас.

Тарлинг се усмихна и рече:

— Продължавайте!

— Имал е странни вкусове — бил е слаб поет, както личи от единствената му тъничка стихосбирка. Бил е позъор, доказва го покровителството му над Сам Стей, който, между другото, е избягал от лудницата, сигурно вече знаете.

— Зная — потвърди Тарлинг. — Продължавайте!

— Лайн се влюбва в хубаво момиче, което работи при него — продължи Уайтсайд. — Свикнал е винаги да става неговото и всички

жени да му се подчиняват. Но момичето го отхвърля, той е унижен и в него пламва омраза, разбираема за всеки нормален човек.

— Дотук нямам възражения — рече Тарлинг със закачливо пламъче в очите.

— Това първо — продължи Уайтсайд. — Второ, господин Милбърг, мазник, който ограбва фирмата от години и живее богато и пребогато в провинцията с нечестно придобитите си пари. Подочува или научава едно-друго и разбира, че работата му е спукана. Изпада в отчаяние и тъкмо тогава научава, че Торнтън Лайн е безнадеждно влюбен в доведената му дъщеря. Естествено, че ще я използва, за да накара Торнтън Лайн да погледне през пръсти на неговите злоупотреби.

— Или което е по-вероятно — прекъсна го Тарлинг, — да хвърли вината за кражбите върху Одет и да разчита тя да плати цената, искана от Торнтън Лайн, за да избегне наказанието.

— И това е вярно. Приемам такава възможност — съгласи се Уайтсайд. — Планът на Милбърг е при изключително благоприятни обстоятелства да си осигури разговор на четири очи с Торнтън Лайн. Изпраща му телеграма да се срещнат в жилището на госпожица Райдър, като разчита на магията на името ѝ.

— И Торнтън Лайн идва обут с плъстени пантофи — подхвърли саркастично Тарлинг. — Не се връзва, Уайтсайд.

— Вярно — съгласи се събеседникът му. — Но аз излагам случая в общи линии. Лайн отива. Посреща го Милбърг, който изиграва коза си с признанието и се опитва да насочи младия мъж към подготвеното решение. Лайн отказва, те се скарват и в отчаянието си Милбърг застрелва Торнтън Лайн.

Тарлинг поклати глава. Помисли малко, после каза:

— Звучи налудничаво.

Вратата се отвори и влезе полицай.

— Ето подробностите, които искахте — докладва той и подаде на Уайтсайд изписан на машина лист.

— Какво е това? — попита Уайтсайд, когато човекът излезе. — Охо, нашият приятел Сам Стей. Полицейско описание. — Започна да чете: — Височина 162,5 сантиметра, нездрав цвят на лицето... носи сив костюм и бельо с името на приюта „Мидълсекс Каунти“. Охо!

— Какво има? — поинтересува се Тарлинг.

— Пациентът е избягал бос. Носи много малък номер обувки, вероятно 36 или 37. Липсва и кухненски нож, тъй че пациентът може да е въоръжен. Обущарите трябва да бъдат предупредени...

— Бос ли! — Тарлинг се приближи до масата със съсредоточен израз. — Сам Стей мразеше Одет Райдър!

Двамата мъже се спогледаха.

— Сега разбирате ли кой е убил госпожа Райдър? — попита Тарлинг. — Убил я е човек, който е видял Одет Райдър да влиза в къщата, но не я е видял да излиза. Влязъл е, за да я намери и да отмъсти за мъртвия си покровител. Убил е нещастната жена. Инициалите на ножа П. М. К. означават приют „Мидълсекс Каунти“, донесъл е ножа със себе си — открил е грешката си, а сетне, след като е потърсил обувки, за да не ходи бос, тъй като стъпалата му са кървели, и не е успял да влезе в къщата отдругаде, я е заобиколил и се е опитал да влезе през някой от прозорците.

Уайтсайд го изглежда смаян.

— Колко жалко, че сте богат — възхити се той. — Когато се оттеглите от тази работа, ще загубим голям детектив.

31

САМ СТЕЙ СЕ ПОЯВЯВА

— Май съм те виждал някъде.

Пълният свещеник с безукорно бяла яка се усмихна добродушно на човека, задал въпроса, и поклати глава с кротка усмивка.

— Не, мили ми приятелю, не мисля, че сме се срещали друг път.

Говореше на дребен мъж с мърляви дрехи и болнав вид. Лицето му беше изпито, сбръчкано и небръснато от няколко дни, а рядката четина му придаваше зловещ вид. Когато мъжът спря свещеника, той току-що бе излязъл от Темпъл Гардънс и се намираше в края на Вилърс Стрийт, която водеше към булевард Странд. Изглеждаше доволен от живота и приличаше на учен, ако се съди по дебелия сериозен том, който държеше под мишница.

— Виждал съм те и преди — каза дребният човечец. — Сънувал съм те.

— Извинявай — каза свещеникът, — но не мога да ти отделя време. Имам важен ангажимент.

— Я стой — сопна се дребният толкова свирепо, че другият се закова. — Казвам ти, че съм те сънувал. Видях те да танцуваш с четири голи черни дявола, всичките бяхте тлъсти и грозни.

Говореше тихо, със зловещ, настойчив и монотонен глас, сякаш декламираше заучен урок. Разтревожен, свещеникът отстъпи крачка назад.

— Добри ми човече — каза строго той, — не бива да спираш хората на улицата и да им приказваш подобни глупости. Не съм те виждал никога. Казвам се отец Джосая Дженингс.

— Казваш се Милбърг — възрази другият. — Да, точно така, Милбърг. Той ми е говорил за теб! Онзи прекрасен човек... Стой! — Той сграбчи свещеника за ръкава и лицето на Милбърг преbledня още повече. Приказките на непознатия бяха налудничави, а по начина, по който го бе сграбчил за ръкава, пролича една сдържана ярост. — Знаеш ли къде е той? В красива гробница, която прилича на къща, в

гробницето Хайгейт. Там има две вратички, които се отварят като в черква, и се слиза по няколко стъпала.

— Кой си ти? — попита Милбърг с тракащи зъби.

— Не ме ли познаваш? — Дребосъкът се вторачи в него. — Чувал си го да говори за мен, за Сам Стей... Та аз работих два дена във вашия универсален магазин. А ти — ти имаш само това, което ти е дал. Всяко пени, което си спечелил, ти го е дал не друг, а той, господин Лайн. Беше приятел на всички...

Очите му се напълниха със сълзи и Милбърг се заозърта дали някой не ги гледа.

— Хайде, стига с тези глупости! — рече той шепнешком. — Слушай какво ще ти кажа: ако някой те пита дали си виждал господин Милбърг, не си, чу ли!

— Чух — потвърди другият. — Но аз те познавам! Познавам всички, свързани с него. Трябва да ти кажа, че той ме извади от калта. За мен той е Господ-Бог!

Стигнаха до един тих кът в парка и Милбърг посочи на човека да седне.

За първи път през този ден почувства увереност, че е направил добре, като се е предрешил така. Видът на свещеник, който разговаря с някаква отрепка, би могъл да предизвика коментари, но не и подозрение. Все пак нали на свещениците им е работа да разговарят с отрепки, и то най-сериозно и доверително, без това да се отразява на доброто им име.

Сам Стей огледа със съмнение черната наметка и бялата яка.

— Откога сте станали свещеник, господин Милбърг? — полита той.

— Ами... въъ... отскоро — излъга нагло Милбърг, като се опитваше да си спомни какво е чувал за Сам Стей.

Ала дребният мъж му спести усмивката.

— Пратиха ме в приют извън града — каза той, — но вие знаете, че не съм луд, нали, господин Милбърг? Той не би търпял около себе си луд човек. Значи сте свещеник. — Сам Стей кимна мъдро с глава и попита много сериозно: — Той ли ви направи свещеник? Вършеше чудни неща, можеше всичко, нали! Вие ли се молихте за него, когато го погребяха в малката гробница в Хайгейт? Виждал съм я... Всеки ден ходя там, господин Милбърг — заяви Сам. — Ама я намерих

случайно. „И Торнтън Лайн, негов син“. Има две вратички, които се отварят като в черква.

Милбърг изпусна продължителна въздишка. Ами да! Бяха пратили Сам Стей в приют за душевноболни и Милбърг си опомняше, че той е избягал оттам. Да разговаряш с избягал луд, не беше особено приятно изживяване. Но пък можеше да се окаже полезно. Милбърг не беше от хората, които често си пропускат шансовете. Питаше се каква ли полза може да извлече? И отново Сам Стей му подсказа.

— Ще си уредя сметките с момичето... — Той замълча, стисна устни и изгледа Милбърг с хитра усмивчица. — Не съм казал нищо, нали? — попита със странно хихикане. — Не съм казал нищо, с което да се издам, нали?

— Не, приятелю мой — успокои го господин Милбърг, който продължаваше да играе ролята на благороден пастир. — За кое момиче говориш?

Лицето на Сам Стей се разкриви в злокобна усмивка.

— Има само едно момиче и то ще ми падне — процеди през зъби той. — Ще си уредя сметките с него! Имам тук всичко... — Сам опипа джоба си някак неуверено, безцелно... — Смятах, че е у мен, толкова дълго то носих, но го имам някъде, знаей, че го имам!

— Значи мразите госпожица Райдър? — попита Милбърг.

— Да я мразя ли!

Дребното човече почти изкрещя думите, лицето му стана мораво, очите му едва не изскочиха от орбитите си, двете му ръце конвулсивно се свиха.

— Мислех си, че снощи съм й видял сметката — започна той и спря.

Думите нямаха смисъл за Милбърг, тъй като този ден той не беше чел вестници.

— Слушайте — продължи Сам, — обичали ли сте някога?

Милбърг не отговори. За него Одет Райдър не представляваше нищо, но с жената, която Одет наричаше „мамо“, жената, която той наричаше съпруга, беше свързано едничкото нежно чувство в живота му.

— Да, мисля, че съм обичал — призна след известна пауза. — Защо?

— Ами тогава разбирате как се чувствам, нали? — каза дрезгаво Сам Стей. — Знаете как искам да се оправя с онази, която го съсипа. Тя го подмамвала... подмамвала го... о, Господи! — Сам зарови лице в шепите си и започна да се клати.

Милбърг се огледа тревожно. Наоколо нямаше никой.

Одет щеше да е главният свидетел срещу него. А този човек я мразеше. Самият Милбърг нямаше особени причини да я обича. Тя оставаше единственият свидетел, който можеше да подкрепи обвинението, след като той бе унищожил доказателствата за престъплението. Ако я нямаше Одет Райдър, която да даде показания срещу него, обвинението нямаше да има никакви съществени улики.

Милбърг обмисли хладнокръвно въпроса, както търговецът би преценил делово предложение. Беше научил, че поради някакви сериозни причини Одет Райдър се намира в една лондонска клиника.

Сутринта се беше обадил по телефона в универсалния магазин „Лайн“, за да разбере дали са питали за него, и научи от главния си помощник, че е поръчано в клиниката да бъдат изпратени дамски дрехи за госпожица Райдър. Почуди се какво ли е причинило този неин срив и стигна до заключението, че е от напрежението, изживяно от нея по време на забележителния разговор, който двамата водиха с Тарлинг в Хартфорд предишната нощ.

— Да предположим, че срещнеш госпожица Райдър — поде той, — какво би могъл да й направиш?

Сам Стей се озъби в някакво подобие на усмивка.

— Е, във всеки случай едва ли ще я срещнеш още известно време. Тя е в частна клиника, която — натърти отчетливо той — се намира на Кавендиш Плейс 304.

— Кавендиш Плейс 304 — повтори Сам. — Това е някъде при Риджън Стрийт, нали?

— Не зная къде е — отговори Милбърг. — Тя в момента е на Кавендиш Плейс 304, така че едва ли ще я срещнеш окоро.

Изправи се и забеляза как събеседникът му трепери като трескав от глава до пети.

— Кавендиш Плейс 304 — повтори още веднъж Сам Стей и без да продумва, обърна гръб на Милбърг и изчезна.

Достойният господин погледна след него, поклати глава, а сетне стана и тръгна в другата посока. Можеше да си купи билет за Европа и

на гара Уотърлу, а не непременно на Чаринг Крос. А в много отношения там щеше да е по-безопасно.

ДНЕВНИКЪТ НА ТОРНТЪН ЛАЙН

Тарлинг би трябвало да спи. Бе капнал от умора и копнееше за почивка. Но бе надвесил глава в жилището си. Дневниците на Торнтън Лайн бяха наредени на две купчини. В по-голямата бяха прочетените, а в по-малката — онези, с които му предстоеше да се запознае.

Тетрадките бяха с бели листове, на които нямаше поле за датите. В някои случаи една тетрадка обхващаше период от две или три години, а други — три или четири тетрадки, бяха изпълнени със станалото за няколко месеца. Купчината отляво растеше, а тази отдясно намаляваше, докато не остана само една тетрадка — по-нова от останалите, заключена с две месингови ключалки, които специалистите от Скотланд Ярд бяха отворили.

Тарлинг я взе и започна да я прелиства. Както предполагаше, беше последният дневник, който Торнтън Лайн бе водил непосредствено преди убийството. Детективът отвори тетрадката разочарован. В предишните дневници не бе открил нищо освен самолюбието на автора. Прочете описанието на Лайн за случилото се в Шанхай, но в края на краищата не намери нищо ново и не добави особено много към онова, което вече знаеше.

Не очакваше да получи нещо повече и от последния дневник. Все пак го зачете внимателно и след малко придърпа към себе си бележник и започна да отбелязва някои пасажки. Натъкна се на описанието — изненадващо меко — как Одет Райдър е отхвърлила ухажванията на Торнтън Лайн. Написаното беше някак странно скучно, докато Тарлинг не стигна до деня след освобождаването на Сам Стей от затвора — тук Торнтън Лайн се беше впуснал по-нашироко по въпроса за „унижението си“.

„Стей излезе от затвора — пишеше в дневника. — Размеквам се, като гледам как този човек ме обожаваше. Понякога ми иде да уредя да не влиза повече в затвора, но ако го сторя и го превърна в скучен порядъчен човек, ще се лиша от чудесните изживявания, които

получавам покрай неговата преданост. Приятно ми е да се къпя в топлото слънце на преклонението му. Говорихме за Одет. Странно е, че обсъждам подобен въпрос с негодник, но той ме слуша прехласнат! Преувеличавах, изкушението беше голямо. Как я мразеше, когато му казах всичко... всъщност той предложи да «съсипем хубостта й», както се изрази. В затвора е работил в една бригада с човек, който излежавал присъда за това, че «разкрасил» момичето си по този начин... използвал сярна киселина и Сам предложи да стори същото... Ужасих се, но ми хрумна нещо. Сам ми каза, че можел да ми даде ключ, който отварял всяка врата. Ами ако вляза в тъмното... Но мога да оставя някаква улика. Каква улика? Трябва да помисля. Ами ако оставя нещо «китайско»? Очевидно Тарлинг е в приятелски отношения с момичето... нещо китайско би хвърлило подозрението върху него...”

Дневникът завършваше с думата „подозрение“ — подходящ край. Тарлинг чете пасажите отново и отново, докато не ти научи почти наизуст. Едва тогава затвори тетрадката и я заключи в бюрото си.

Седя половин час, подпрял брадичка на ръката си. Сглобяваше мозайката, която Торнтън Лайн бе направил много по-проста. Загадката се изясняваше. Торнтън Лайн бе отишъл в жилището не заради телеграмата, а с намерението да zlepостави, а може би и да съсипе момичето. Отишъл е с малкото листче с китайските йероглифи, за да го остави на видно място, така че да обвинят другото за позорното му деяние.

Милбърг е ходил в апартамента с друга цел. Двамата мъже са се срещнали, скарали са се и Милбърг е дал фаталния изстрел. Тази част от историята решаваше загадката с плъстените пантофи на Торнтън Лайн и листчето с китайския надпис, изясняваше и самото му присъствие там. Тарлинг се сети за предложението на Сам Стей...

Изведнъж му хрумна: човекът, хвърлил шишенцето сярна киселина по него и казал, че го има от години, е бил Сам Стей. Стей с неговия план да обезобрази жената, която според него е унижила любимия му покровител.

А сега Милбърг, последната брънка от веригата.

Тарлинг беше уредил с началника на полицейския участък на Канън Роу да му позвъни, ако има нещо ново. Инспекторът не се бе обадил и детективът отиде, минавайки през Уайтхол, да научи от първа

ръка последните новини. Нямаше почти нищо. Докато беше там и разговаряха, се появи развълнуван шофьор, собственик на такси, което току-що бяха откраднали — нещо съвсем обикновено, такива оплаквания постъпваха в Лондонската полиция почти всеки ден. Шофьорът карал мъж и жена на театър в Уест Енд и те му казали да изчака края на представлението и да ти прибере. Оставил клиентите си и отишъл да хапне нещо за вечеря. Когато се върнал, колата я нямало.

— Зная кой я е задигнал — извика той разпалено, — само да ми падне...

— Откъде знаеш кой е?

— Надникна в гостилницата, докато хапвах.

— Как изглеждаше? — попита участъковият инспектор.

— С бледо лице — съобщи жертвата, — мога да го позная сред хиляди души. А освен това беше със съвсем нови обувки.

Докато се водеше този разговор, Тарлинг се отдалечи от бюрото на полиция, но се върна, за да попита:

— Каза ли нещо?

— Да, сър! — отговори шофьорът. — Попитах го дали търси някого и той отвърна, че не, а после започна да дрънка разни глупости за някакъв човек, най-добрия приятел за бедняк като него. Седях досами вратата и затова го заговорих. Помислих, че е откачил.

— Да, да, продължавайте — подкани го нетърпеливо Тарлинг. — Сетне какво стана?

— Ами оня си тръгна — каза шофьорът. — След малко чух, че някой върти манivelата на автомобил. Помислих, че е някой от другите шофьори, откън имаше няколко таксита. Таксиметровите шофьори често ходят в тази гостилница и затова не обърнах особено внимание, докато не излязох и не видях, че колата ми я няма. А после открих дъртия проклетник, когото бях оставил да я пази, пиеше бира в една кръчма с парите, получени от онзи.

— Май става дума за вашия човек, сър — заключи инспекторът и погледна Тарлинг.

— Това сто на сто е Сам Стей — потвърди детективът, — но за първи път чувам, че може да кара такси.

Инспекторът кимна.

— О, познавам добре Сам Стей, сър. Бил е при нас два-три пъти. Беше шофьор на такси — не знаете ли?

Тарлинг не знаеше. Същия ден смяташе да прочете досието на Сам, но нещо бе отклонило вниманието му.

— Е, няма да отиде далеч — рече той. — Предполагам, ще разпратите описанието на колата. Може би по-лесно ще го хванат. С автомобил ще се скрие по-трудно и ако си въобразява, че колата ще му помогне да избяга, много бърка.

Тази вечер Тарлинг се връщаше в Хартфорд и го беше съобщил на Лин Чу. Напусна полицейския участък на Канън Роу и отиде в Скотланд Ярд, където имаше уговорка да се срещнат с Уайтсайд. Той правеше отделно разследване и събираще доказателствения материал за престъплението в Хартфорд.

Когато Тарлинг отиде там, Уайтсайд го нямаше и дежурният сержант в стаичката до главния вход побърза да го пресрещне.

— Това се получи за вас преди два часа, сър — съобщи му той. — Смятахме, че сте в Хартфорд.

„Това“ се оказа писмо, адресирано с молив. Милбърг не се бе помъчил да преправя почерка си. Тарлинг скъса плика и прочете написаното.

„Драги господин Тарлинг — започваше то, — току-що с най-дълбока скръб и отчаяние прочетох във вестник «Ивнинг Прес», че милата ми и обична съпруга Катрин Райдър е била подло убита. Тръпки ме побиват, като си помисля, че само преди няколко часа разговарях със Сам Стей, който според мен е нейният убиец, и без да искам, му дадох сведения къде би могъл да намери госпожица Райдър! Моля ви, не губете време, спасете я от този ожесточен безумец, който сякаш е обхванат от една-единствена мисъл — да отмъсти за смъртта на покойния господин Торнтън Лайн. Когато получите това писмо, ще се намирам там, където няма да ме настигне човешката разплата, защото реших да сложа край на един живот, който ми донесе толкова скръб и разочарования.

М.“

Тарлинг знаеше добре, че Милбърг не би посегнал на себе си, а информацията, че Сам Стей е убил госпожа Райдър, не добавяше нищо ново. Но от съобщението, че отмъстителният психопат знае къде се намира Одет Райдър, плувна целият в пот.

— Къде е господин Уайтсайд? — попита той.

— Отиде в ресторант „Камбур“ на среща с някакъв човек, сър — отговори сержантът.

Човекът се оказа един от помощниците на Милбърг в универсалния магазин „Лайн“. Налагаше се Тарлинг да се види веднага с инспектора, тъй като той отговаряше за формалностите в разследването и трябваше да поиска съгласието му, преди да постави детективи, които да наблюдават клиниката на Кавендиш Плейс.

Хвана такси и отиде в „Камбур“, който се намираше в Сохо, и за щастие срещна Уайтсайд тъкмо когато той излизаше.

— Не научих много нещо от това приятелче — започна Уайтсайд, но Тарлинг му подаде писмото.

Човекът от Скотланд Ярд го прочете без коментар и му го върна.

— Разбира се, че не се е самоубил. Това е последното, за което хора от рода на Милбърг биха помислили сериозно. Той е хладнокръвен негодник. Представете си го как сяда и пише спокойно за убиеца на съпругата си!

— Какво смятате по другия въпрос — заплахата срещу Одет?

Уайтсайд кимна.

— Това вече е по-сериозно — потвърди той. — Във всеки случай не можем да поемаме рискове. Чули ли сте нещо за Стей?

Тарлинг разказа историята с откраднатото такси.

— Ще го пипнем — заяви уверено Уайтсайд. — Няма си другарчета, а при кражбите на автомобили без другарчета никой не може да се измъкне.

Той се качи в таксито на Тарлинг и след няколко минути двамата бяха в клиниката.

Посрещна ги старшата сестра, уравновесена дама с майчински вид.

— Съжалявам, че ви безпокоя по никое време — каза Тарлинг, доловил нейното неодобрение. — Но тази вечер получихме информация, заради която се налага да сложим охрана на госпожица Райдър.

— Охрана ли? — възкликна изненадана старшата сестра. — Нещо не ви разбирам, господин Тарлинг. Знаете, че тя не е в състояние да излиза. Смятах, че съм ви дала ясно да го разберете, когато бяхте тук сутринта.

— Да излиза ли? — озадачи се Тарлинг. — Какво искате да кажете? Тя да не е тръгнала да излиза?

Сега беше ред на старшата сестра да се изненада.

— Но нали изпратихте да я вземат преди половин час — съобщи тя.

— Изпратил съм да я вземат ли? — Тарлинг пребледня. — Кажете, моля ви, какво е станало?

— Преди около половин час или малко повече — поясни старшата сестра — дойде един шофьор на такси и ми каза, че е изпратен от полицията да откара незабавно госпожица Райдър — търсели я във връзка с убийството на майка ѝ.

Тарлинг не успя да се овладее.

— Не сте ли изпращали да я вземат? — попита разтревожена сестрата.

Тарлинг поклати глава.

— Как изглежда човекът? — поинтересува се той.

— Много обикновен наглед, доста дребен и болнав — имам предвид шофьора на таксито.

— Имате ли представа къде отидоха?

— Не — отвърна старшата сестра. — Възразих категорично госпожица Райдър да излиза, но когато ѝ предадох съобщението, което идваше от ваше име, тя настоя да тръгне.

Тарлинг простена. Одет Райдър бе в ръцете на маниак, който я мразеше, беше убил майка ѝ и смяташе да я обезобрази, защото живееше с убеждението, че е изменила на любимия му господар!

Без да продума, той се обърна и излезе от чакалнята, последван от Уайтсайд.

— Безнадеждно е — каза Тарлинг, когато се озоваха навън, — безнадеждно, безнадеждно! О, Боже мой! Колко ужасно! Не смея да си помисля. Ако Милбърг е жив, ще си плати.

Даде нареждания на шофьора на таксито и последва Уайтсайд в колата.

— Връщам се в жилището си да взема Лин Чу — съобщи той. — Не мога да си позволя да се лиша от неговата помощ.

Уайтсайд съвсем оправдано се засегна.

— Не мисля, че вашият Лин Чу ще е в състояние да проследи едно такси в Лондон. — Но след това, доловил отчаянието на събеседника си, каза по-внимателно: — Все пак съм съгласен с вас — нуждаем се от помощта на всички.

Щом пристигнаха на Бонд Стрийт, Тарлинг отвори вратата и влезе, следван от спътника си. Вътре беше тъмно, нещо необичайно — Лин Чу не напускаше жилището в отсъствие на господаря си. А китаецът без съмнение беше излязъл. В трапезарията нямаше никой. Първото, което Тарлинг видя, когато запали лампата, беше ивица оризова хартия, по която мастилото още не беше съвсем изсъхнало. Само няколко китайски йероглифа и нищо повече.

„Ако се върнеш преди мен, да знаеш, че отивам да намеря малката жена“, прочете с изненада Тарлинг.

— Значи знае, че е отвлечена! Слава Богу — възкликна той. — Питам се...

Замълча. Стори му се, че е дочул тихо стенание, и срещнал погледа на Уайтсайд, разбра, че той е чул същия звук.

— Сякаш някой стене — каза Тарлинг. — Слушайте!

Наведе глава, зачака и след малко го чу отново.

С два скока се озова при вратата на стаята, където спеше Лин Чу, но тя се оказа заключена. Наведе се над ключалката, послуша се и отново чу стенанието. Изби вратата с рамо и се втурна вътре.

Пред погледа му се разкри необичайна картина. На леглото лежеше гол до кръста мъж. Ръцете и краката му бяха вързани, а лицето — покрито с бял пешкир. Но онова, което Тарлинг видя най-напред, бяха четирите познати мънички алени черти в средата на широките гърди. По човека личаха методите на „убеждаване“, с които полицаите в Китай изтръгват признания от упорити престъпници — леки прорязвания с остър нож по кожата, а сетне...

Огледа се за „шишенцето на мъченията“, но не го откри.

— Кой си ти? — попита детективът и вдигна кърпата от лицето на мъжа.

Беше Милбърг.

ЛИН ЧУ ИНКВИЗИТОР

Много неща се бяха случили с Милбърг от момента, когато се раздели със Сам Стей, докато го намериха да лежи вързан и безпомощен, със следи от китайска инквизиция. Бе прочел за убийството и се бе стъписал и натъжил.

Бе изпратил бележката до Скотланд Ярд не за да спаси Одет Райдър, а по-скоро за да си отмъсти на човека, убил единствената жена на света, докоснала изкривената му психика. Нямаше и никакво намерение да се самоубива. Още преди година си бе извадил паспорт, за да може във всеки момент да напусне страната, а през цялото време държеше свещеническите одежди, в случай че се наложи да ги използва.

Билетите бяха в джоба му и след като изпрати бележката по човек в Скотланд Ярд, той се отправи към гара Уотърлу да хване влака, който правеше връзка с парахода за Хавър. Знаеше, че полицията наблюдава гарата, но не се страхуваше, защото дори да имаше издадена заповед за арестуването му, нямаше как да разпознаят под благодушната външност на провинциален свещеник издирвания управител на универсален магазин „Лайн“.

Стоеше при щанда с книгите, за да си купи нещо за четене и да запълни часовете на пътуването, когато почувства как някой слага ръка на лакътя му и премаля. Обърна се и видя подобно на кафява маска лице, което му бе познато.

— Е, човече — попита с усмивка той, — какво мога да направя за теб?

Зададе въпроса по същия начин, както и на Стей, и мозъкът му механично отбеляза това.

— Ще дойдете с мен, господин Милбърг — съобщи му Лин Чу.
— И ще направите добре да не вдигате много шум.

— Имате някаква грешка.

— Щом имам грешка — рече спокойно Лин Чу, — достатъчно е само да кажете на онзи полицай, че съм ви сбъркал с господин Милбърг, издирван по обвинение в убийство, и аз ще си имам много сериозни неприятности.

Устните на Милбърг затрепераха от страх, а лицето му стана пепеляво.

— Добре, ще дойда — каза той.

Лин Чу тръгна до него и те излязоха от гара Уотърлу. Пътуването до Бонд Стрийт се вряза в паметта на Милбърг като ужасен кошмар. Беше разглезен, не пестеше парите, за да си осигури удобство, и затова не бе свикнал да пътува с автобуси. А Лин Чу, тъкмо обратното — обичаше автобусите, те сякаш му доставяха удоволствие.

Безмълвно стигнаха до гостната в жилището на Тарлинг. Милбърг очакваше да завари там детектива. Вече беше стигнал до заключението, че Лин Чу само е пратен от човека от Шанхай да го заведе при него. Но от Тарлинг нямаше и следа.

— Е, приятелю, какво искаш? — попита той. — Аз наистина съм господин Милбърг, но когато казваш, че съм извършил убийство, изричаш гнусна лъжа.

Отчасти си бе възвърнал смелостта, защото бе очаквал да го отведа незабавно в Скотланд Ярд и да го арестуват. А това, че се озовал в жилището на Тарлинг, идеше да подсказва, че положението не е толкова безнадеждно, както му се е струвало.

Лин Чу внезапно се обърна към Милбърг и го сграбчи за китката. Преди да разбере какво става, Милбърг вече лежеше на пода по лице, а коляното на Лин Чу се заби в кръста му. Усети нещо като телена примка около китките си и изпита мъчителна болка, когато свързващата брънка на китайските белезници се затегна.

— Ставайте! — заповяда строго Лин Чу и с изненадваща сила изправи Милбърг на крака.

— Какво ще правиш? — попита той, зъбите му тракаха от страх.

Не получи отговор. Лин Чу го сграбчи с едната ръка, отвори вратата с другата и го блъсна в стая, в която почти нямаше мебели. Имаше метално легло и на него китаецът катурна спътника си, който се строполи безпомощен.

Китайският ловец на крадци се залови методично за работа. Първо промуши през пръчките на леглото копринено въже и го завърза

на една от тях, като го прокара под главата на Милбърг, та той да не се дърпа и да не се удуши.

Преобърна го, отключи белезниците и върза първо едната, после другата китка за страничните метални винкели.

— Какво ще правиш? — попита пак Милбърг, но китаецът не отговори.

От колана под блузата си извади зловещ нож и управителят на магазина отвори уста да извика. Не беше на себе си от ужас, а тепърва му предстоеше да бере страха. Китаецът спря вика, като сложи върху лицето на Милбърг възглавница, а после внимателно се зае да разрязва горните му дрехи.

— Ако крещите — заяви спокойно той, — хората ще помислят, че пея! Китайците не са музикални и се е случвало, когато пея родните си песни, хората да идват и да питат кой стене и вика за помощ.

— Действаш незаконно — прошепна Милбърг, правейки последен опит да се спаси. — За престъплението си ще лежиш в затвора.

— Ще имам късмет — отговори Лин Чу, — защото затворът означава живот. Докато ти ще увиснеш на дълго въже.

Вдигна възглавницата от лицето на пленника си и сега побледнелият мъж следеше с ужас всяко движение на китаеца. След малко Милбърг остана гол до кръста и Лин Чу огледа какво е свършил, доволен от себе си.

Отиде при вградения шкаф и извади оттам кафяво шишенце, което сложи на нощното шкафче. Приседна на ръба на леглото и заговори. Имаше почти безупречен английски, макар от време на време да търсеше думите, а имаше и моменти, когато словото му звучеше малко сковано и доста превзето. Изразяваше се бавно и много натъртено.

— Познавате ли китайците? Не сте живели в Китай, нали? Когато казвам „живели“, нямам предвид да прекарате една седмица в добър хотел в някой от крайбрежните градове. Вашият господар Лайн живя по този начин в Китай. Не пожъна особен успех.

— Нищо не зная за господин Лайн — прекъсна го Милбърг, долавяйки, че Лин Чу по някакъв начин го свързва със злополучните преживявания на Торнтън Лайн.

— Чудесно — продължи Лин Чу и потупа с плоското на ножа дланта си. — Ако бяхте живели в Китай — в същинския Китай, щяхте може би да имате някаква представа за нашия народ и неговия манталитет. Твърдят, че китаецът не знае що е страх от смъртта или болката, което е малко пресилено, защото съм срещал престъпници, дето се страхуват и от двете.

За секунда устните му се извиха в нещо като усмивка, сякаш той си бе спомнил нещо забавно. После отново стана сериозен.

— От гледна точка на западните ние сме първобитни. От наша гледна точка просто строго пазим честта си. Освен това трябва да подчертая — и за ужас на Милбърг той наистина подчерта думите си, като опря върха на ножа в широките му гърди, макар че го държеше толкова леко, та потърпевшият усети само лек гъдел, — ние не отдаваме същото значение на правата на личността, както вие на Запад. Така например — обясни внимателно китаецът — не се церемоним с нашите затворници, стига да смятаме, че ако ги попритиснем, ще допринесем да възтържествува справедливостта.

— Какво искаш да кажеш? — обади се Милбърг, осенен от злокобна мисъл.

— Във Великобритания, а доколкото знам, и в Щатите, макар американците да са много по-просветени по въпроса, когато арестувате член на банда, се задоволявате да го подложите на кръстосан разпит и му оставяте възможност да даде пълен простор на въображението си. Задавате му въпроси до припадък, а не знаете дали казва истината.

Милбърг задиша тежко.

— Запомнихте ли какво ви казвам? — поинтересува се Лин Чу.

— Не те разбирам — отговори с разтреперан глас Милбърг. — Зная само, че извършваш много...

Лин Чу го спря с жест.

— Прекрасно осъзнавам какво върша — отсече той. — А сега слушайте. Преди около седмица господин Торнтън Лайн, вашият работодател, беше намерен мъртъв в Хайд Парк. Бил е по риза и панталони, а около тялото му някой е намотал копринена нощница, опитвайки се да спре кръвотечението от раната. Убит е в жилището на младата жена, чието име не мога да произнеса, но вие сигурно я знаете.

Милбърг, който не изпускаше от очи китаеца, кимна.

— Убили сте го вие — изрече бавно Лин Чу, — защото е открил, че го крадете, и ви е било страх, че ще ви предаде на полицията.

— Това е лъжа — изрева Милбърг. — Това е лъжа... казвам ти, че е лъжа!

— След няколко мига ще разбере дали е лъжа, или не — осведоми го китаецът.

Бръкна в блузата си и Милбърг го загледа втрещен, но той извади оттам само сребърна табакера, която отвори. Взе си цигара, запали я и няколко минути пуши мълчаливо, без да откъсва поглед от Милбърг. После стана, отиде при шкафа и извади по-голямо шише, което сложи до другото.

Дръпна от цигарата, след това я хвърли в камината.

— В интерес на всички засегнати страни е — заключи Лин Чу, говорейки бавно и на пресекулки — истината да блесне и заради моя благороден господар Ли Жън, Ловеца, и заради неговата млада дама.

Извади ножа и се наведе над обхванатия от ужас мъж.

— За Бога, недей, недей! — едновременно изкрещя и изплака Милбърг.

— Няма да ви заболи — каза Лин Чу и драсна четири резки върху гърдите му.

Острият като бръснач нож само докосваше плътта, но където минеше, оставяше тънка червена следа като от одраскване. Милбърг не почувства почти никаква болка, само слабо дразнещо смъдене. Китаецът остави ножа и взе по-малкото шишенце.

— Тук — обясни той — има растителна отвара. Вие бихте го оприличили на лютика, но не е точно като вашите лютивичушчици, защото е извлечено от корена на китайско растение. А в това шише — той взе по-голямото флаконче — има китайски мехлем, който веднага облекчава болката, причинена от лютиката.

— Какво ще правиш? — попита Милбърг и се замъчи да се освободи. — Негодник! Сатана!

— С четчица ще втрия лютиката на тези места. — Лин Чу докосна гърдите на Милбърг с дългите си бели пръсти. — Четчицата ще се движи бавно, милиметър по милиметър, и вие ще усетите болка, каквато никога не сте изпитвали. Това е болка, която ще ви терзае от главата до петите, ще я помните до гроб. Понякога — съобщи

философски той — хората полудяват от нея, но според мен вие няма да загубите разума си.

Отпуши тапата и потопи четчицата от камилски косъм, после я извади, навлажнена с течността. През цялото време следеше Милбърг и когато пълният мъж отвори уста да изкрещи, натика в нея копринена носна кърпа, която измъкна с мълниеносна бързина от джоба си.

— Чакай, чакай! — простена Милбърг с приглушен глас. — Имам да ти кажа нещо — нещо, което господарят ти би трябвало да знае.

— Това вече е друго — рече Лин Чу хладно и извади кърпичката. — Ще ми кажете истината.

— Каква истина трябва да ти кажа? — попита Милбърг, вече плувнал в пот от страх.

— Ще признаете истината, че сте убили Торнтън Лайн — допълни китаецът. — Това е единствената истина, която искам да чуя.

— Кълна се, не съм го убил аз! Кълна се, кълна се! — повтаряше обезумелият пленник. — Чакай! Чакай! — проплака той, когато Лин Чу взе отново кърпичката. — Знаеш ли какво се случи с госпожица Райдър?

Китаецът затаи дъх.

— С госпожица Райдър ли? — бързо попита той. (Произнесе името „Лайдър“.)

Покорно и запъхтяно Милбърг разказа за срещата си със Сам Стей. В страха и душевното си терзание той възпроизведе точно не само всяка дума, но и интонацията, а китаецът слушаше с притворени очи. Когато Милбърг свърши, той остави шишенцето и го запуши.

— Господарят ми не би искал младата жена да изпадне в опасност. Тази вечер той няма да се върне, затова трябва да отида в болницата — вие можете да ме почакате.

— Пусни ме — каза Милбърг. — Ще ти помогна.

Лин Чу поклати глава.

— Можете да почакате — повтори със зловеща усмивка той. — Първо ще отида в болницата, а сетне, ако всичко е наред, ще се върна за вас.

От тоалетната масичка взе чист бял пешкир и го сложи върху лицето на жертвата си. Върху пешкира напръска съдържанието на трето шише, което извади от шкафа; Милбърг не помнеше нищо

повече, докато след час не видя над себе си озадаченото лице на Тарлинг.

34

АРЕСТЪТ

Тарлинг се наведе и разхлаби въжетата, с които Милбърг бе вързан за леглото. Дебеланкото беше блед и трепереше така, та се наложи да му помогнат да седне. Седя на ръба на леглото пет минути, заровил лице в дланите си, а двамата мъже го наблюдаваха с любопитство. Тарлинг внимателно разгледа одраскванията по гърдите му и с облекчение установи, че Лин Чу — за него нямаше никакво съмнение, че бедите на Милбърг идваха от китаеца — все още не е приложил мъчението, толкова често докарвало китайските престъпници до лудост.

Уайтсайд вдигна дрехите, които Лин Чу така систематично бе свалил от тялото на Милбърг, и ги сложи до него. Сетне Тарлинг даде знак на сътрудника са да отидат във външната стая.

— Какво означава всичко това? — попита Уайтсайд.

— Че моят приятел Лин Чу — отвърна Тарлинг мрачно — се е опитвал да открие убиеца на Торнтън Лайн със специфични китайски методи. За щастие са го прекъснали, вероятно Милбърг му е съобщил, че госпожица Одет Райдър е отвлечена. Погледна назад към отпуснатата фигура на леглото и заключи: — По-едър е от мен, някои мои дрехи сигурно ще му станат.

Набързо порови в гардероба и се върна с купчина дрехи.

— Хайде, Милбърг — каза той, — съвземете се и се облечете!

Милбърг го погледна, долната му устна потрепваше жално.

— Имам чувството, че тези дрехи, макар и да не ви стават, ще ви стоят по-добре от одеждите на духовник — рече присмехулно Тарлинг.

Милбърг не продума, взе дрехите, а двамата мъже го оставиха да се облича. След малко чуха тежките му стъпки, вратата се отвори, той влезе в дневната и лишен от сили, се отпусна на един стол.

— Чувствате ли се достатъчно добре, за да вървите? — попита го Уайтсайд.

— Да вървя ли? — сепна се Милбърг и вдигна разтревожен поглед. — Къде ще ходя?

— В полицейския участък на Канън Роу — му съобщи практичният Уайтсайд. — Имам заповед за арестуването ви, Милбърг, по обвинение в предумишлено убийство, палеж, подправяне на документи и финансови злоупотреби.

— Предумишлено убийство ли! — Гласът на Милбърг отекна висок и писклив, треперещите му ръце се вдигнаха към устните. — Не можете да ме обвинявате в предумишлено убийство! Не, не, не! Кълна ви се, невинен съм.

— Къде видяхте за последен път Торнтън Лайн? — попита Тарлинг и Милбърг направи голямо усилие да се овладее.

— Видях го за последен път жив в кабинета му — започна той.

— Кога видяхте за последен път Торнтън Лайн? — повторно зададе въпроса си Тарлинг. — Жив или мъртъв.

Милбърг не отговори. Уайтсайд сложи ръка на рамото му и погледна Тарлинг.

— Тръгвайте! — нареди енергично той. — Длъжен съм като полицейски служител да ви предупредя, че всичко казано от вас оттук нататък ще бъде записано и използвано като доказателство на процеса.

— Чакайте, чакайте! — рече Милбърг. — Гласът му беше пресипнал. Той се огледа и се примоли, облизвайки пресъхналите си устни: — Може ли да получа чаша вада?

Тарлинг му донесе живителната течност, която той жадно изпи. Водата сякаш събуди отново неговата безочливост, защото Милбърг стана от стола, придърпа яката на самото, което не му бе по мярка — беше стара ловджийска куртка на Тарлинг — и за първи път се усмихна.

— Мисля, господа — каза той донякъде нехайно, — ще ви е трудно да докажете, че аз съм замесен в убийството на Торнтън Лайн. Ще ви е трудно да докажете, че имам нещо общо с пожара в кантората на Соломон — предполагам, че обвинението в палеж се отнася до нея, нали? А най-труден ще бъде опитът да докажете, че по някакъв начин съм свързан със злоупотреби във фирмата на Торнтън Лайн. Дамата, която е краля от фирмата, вече направи самопризнание, както вие, господин Тарлинг, много добре знаете.

Усмихна се на детектива, но Тарлинг срещна погледа му и заяви спокойно:

— Не зная за никакво самопризнание.

Милбърг наклони глава и се ухили самодоволно. Още личаха физическите белези на преживените от него изпитания, ала той си беше възвърнал част от предишната самоувереност.

— Самопризнанието беше изгорено — заяви той, — изгорихте го вие, господин Тарлинг. Смятам, че ни разигравахте прекалено дълго.

— Разигравал съм ви! — възкликна Тарлинг, учуден на свой ред. — Какво имате предвид?

— Имам предвид заповедта за арестуването ми, която, както твърдите, била издадена — каза Милбърг.

— Не ви разиграва — обади се Уайтсайд и извади от джоба си сгънат лист хартия, който разтвори и показа на управителя. — И за да нямаме неприятности... — продължи инспекторът и ловко щракна чифт белезници върху китките на господин Милбърг.

Милбърг вероятно бе повече от сигурен в собствения си гений. Или смяташе, че е прикрил прекалено добре следите, та да го заловят. При всички положения едното от двете го бе крепяло, сега обаче той се срина. Тарлинг се чудеше как този човек е запазил самообладание докрай, макар и дълбоко в себе си да съзнаваше, че разполагат с твърде малко доказателства срещу Милбърг и трудно ще го обвинят в злоупотреби и палез. Съдът можеше да го осъди само за убийство и Милбърг явно го разбираше, защото в последвалите смайващи показания не си позволи нищо повече от намек, че е крал от фирмата. Както се бе свил на стола, с ръце върху масата, той изведнъж се изправи.

— Ако свалите тези неща, господа — рече Милбърг, подрънквайки с веригата между двете гривни на белезниците, — ще ви разкажа нещо за смъртта на Торнтън Лайн, което ще ви успокои.

Уайтсайд отправи въпросителен поглед към шефа си и Тарлинг му кимна. Няколко секунди по-късно белезниците бяха свалени и Милбърг разтриваше изтръпналите си китки.

Ако някой психолог се опиташе да анализира душевното състояние на Тарлинг, той би се изправил пред трудна задача. Детективът беше дошъл в жилището си, обезумял от тревога, тъй като Одет Райдър бе изчезнала. Реши да се отбие там, макар да нямаше

представа какво ще прави след това. Фактът, че Лин Чу е по следите на похитителя, действаше като опиат на изопнатите му нерви, иначе той не би имал сили да изслуша показанията, които Милбърг се готвеше да направи.

Отново и отново го жегваше мисълта, че Одет Райдър е в опасност; искаше час по-скоро да чуе Милбърг, да го прати в арестантската килия и да посвети цялата си енергия на търсенето на момичето.

— Преди да започнете — поде Тарлинг, — ми кажете какви сведения дадохте на Лин Чу, та той ви остави?

— Съобщих му за госпожица Райдър — отговори Милбърг — и изказах предположението си — само предположение, нищо повече — какво й се е случило.

— Ясно — рече Тарлинг. — А сега, драги, разкажете вашата история, и то бързичко. Гледайте да се придържате към истината! Кой уби Торнтън Лайн?

Милбърг бавно се извърна към него и се усмихна.

— Ако обясните как трупът е изнесен от жилището на Одет Райдър — започна бавно той — и е оставен в Хайд Парк, ще ви отговоря веднага. Защото и сега продължавам да смятам, че Одет Райдър е убила Торнтън Лайн.

Тарлинг пое дълбоко дъх.

— Това е лъжа — отсече той.

Но Милбърг съвсем не се смути.

— Добре — каза той. — Сега може би ще бъдете така любезни да изслушате моя разказ.

РАЗКАЗЪТ НА МИЛБЪРГ

— Нямам намерение да описвам всички събития, предшествали смъртта на покойния Торнтън Лайн — започна Милбърг донемайкъде дълбокомислено. — Нито пък ще се опирам надълго и нашироко на неговия добре известен и дори добил печална слава характер. Лайн не беше добър работодател. Беше мнителен, несправедлив и в много отношения дребнав. Ще призная, че ме подозираше. Бе останал с впечатлението, че съм задигнал от фирмата значителни суми — подозрение, за което отдавна се досещах и което се потвърди от един разговор, дочут в първия ден, когато имах удоволствието да се запозная с вас, господин Тарлинг.

Тарлинг си спомни злокобния ден и как Милбърг е влязъл в кабинета тъкмо когато Лайн изказваше доста свободно мнението си за своя подчинен.

— Разбира се — продължи Милбърг, — и през ум не ми минава да признавам, че съм крал от фирмата или че съм извършил някакви престъпления. Признавам, имаше някои нередности, известна небрежност, за която съм морално отговорен, но оттам нататък не признавам нищо. И след като си водите бележки — обърна се той към Уайтсайд, който стенографираше, — ще ви моля да отбележите изрично, че отричам. Нередности и небрежности, да — повтори натъртено той. — Но нищо друго.

— Тоест не признавате нищо?

— Не признавам нищо — съгласи се Милбърг най-сериозно. — Достатъчно е, че господин Лайн ме подозираше и бе готов да наеме детектив, който да ме хване в злоупотреби, както се изрази той. Вярно е, че живея нашироко, притежавам две къщи, една в Кадмън Таун и една в Хартфорд, но играх на борсата, и то много успешно. Аз, господа, съм чувствителен човек и фактът, че нося отговорност за някои нередности, не ми даваше мира. Знаех, да речем, че някой краде от фирмата, но не бях в състояние да го открия. Носех морална

отговорност за финансовото състояние на универсален магазин „Лайн“ и това ме правеше особено нещастен.

— Говорите като по книга — обади се Уайтсайд, — аз например не вярвам на нито една дума, казана от вас. Смятам, че сте крадец, Милбърг, но карай, продължавайте сладките си приказки.

— Благодаря — рече саркастично Милбърг. — Е, господа, нещата загрубяха. Чувствах своята отговорност, знаех, че някой краде от магазина. Досещах се, че по всяка вероятност подозират мен, и онези, които са ми скъпи — тук гласът му потрепери за миг, сетне стана дрезгав, — че онези, които са ми скъпи — повтори той, — ще пострадат заради моите пропуски. Уволниха госпожица Одет Райдър, защото покойният господин Лайн се опита да се сближи с нея и тя му отказа. Господин Лайн насочи цялата си ярост срещу момичето и тогава ми хрумна нещо. Вечерта след разговора, говоря ви за разговора, който господин Тарлинг имаше с покойния господин Лайн, работих до късно в службата. Всъщност разчиствах бюрото на господин Лайн. По едно време излязох от кабинета и когато се върнах, го намерих в мрак. Включих отново лампата и открих на бюрото някакъв страховит револвер. В показанията, които дадох пред вас, господине — обърна се той към Тарлинг, — заявих, че не съм го намирал, нещо повече, изразих пълно неведение, че съществува такова оръжие. Със съжаление трябва да призная, че ви излъгах. Наистина намерих револвера, сложих го в джоба си и го отнесох у дома. Твърде вероятно е господин Лайн да е бил застрелян с него.

Тарлинг кимна.

— По този въпрос нямах никакви съмнения, Милбърг. Вие притежавате и автоматичен пистолет, закупен след убийството от магазина на Джон Уодъм на Холбърн Съркъс.

Милбърг наведе глава.

— Съвършено вярно, сър — заяви той. — Притежавам оръжие. Водя много самотен живот и...

— Не е необходимо да ми обяснявате. Само ви казвам — съобща Тарлинг, — че зная откъде сте се сдобили с пистолета, с който стреляхте по мен в нощта, когато доведох Одет Райдър от Ашфорд.

Милбърг затвори очи и на лицето му се изписа явно примирение — примирението на човек, с когото се отнасят зле и когото обвиняват несправедливо.

— Според мен е за предпочитане да не повдигаме спорни въпроси — рече той. — С ваше разрешение ще се придържам към фактите.

Тарлинг би се изсмял на върховната наглост на този човек, но от двойното напрежение, което изпитваше, ставаше все по-раздразнителен. Стига Милбърг да не обвиняваше Одет Райдър в убийството, той щеше да го остави да прави самопризнанията си на Уайтсайд и щеше да тръгне да издирва таксито, карано от Сам Стей.

— И така — продължи Милбърг, — отнесох револвера у дома. Трябва да разберете, че бях на ръба на нервна криза. Съзнавах много добре отговорността си, а също, че ако господин Лайн не приеме моите уверения, че съм невинен, не ми остава друго, освен да напусна този свят.

— С други думи, имахте намерение да се самоубиете, така ли? — попита го Уайтсайд.

— Вие определите много точно моето състояние — потвърди тежко-тежко Милбърг. — Госпожица Райдър бе уволнена, аз бях пред разорение. Майка ѝ също щеше да пострада — такива мисли ми минаваха през ума, докато седях в скромната си трапезария в Камдън Таун. Тогава ми хрумна нещо. Запитах се дали Одет Райдър обича достатъчно майка си, за да направи една велика саможертва, да поеме върху себе си цялата отговорност за нередностите в счетоводството на универсалния магазин „Лайн“ и да замине за Европа, докато утихне скандалът. Имах намерение да се видя с нея на другия ден, но още се съмнявах дали ще приеме моето предложение. Днешните млади хора — заяви нравоучително той — са ужасни егоисти. Случи се, че я хванах тъкмо когато заминаваше за Хартфорд, и ѝ казах какво съм намислил. Естествено, бедното момиче се уплаши, но с готовност прие предложението ми и подписа самопризнанието, което вие, господин Тарлинг, така предвидливо изгорихте.

Уайтсайд погледна към Тарлинг.

— Аз не знам за никакво самопризнание — рече с укор той.

— Продължавайте — намеси се Тарлинг. — После ще ви обясня.

— Предварително изпратих телеграма на майката на момичето, че то няма да пристигне същата вечер. Телеграфирах и на господин Лайн — молах го да се срещнем в жилището на госпожица Райдър.

Позволих си да подпиша телеграмата с нейно име, смятах, че това ще го накара да дойде.

— А и ще ви прикрие — поясни Тарлинг, — та името ви да не се замесва в тази история.

— Да — потвърди Милбърг, сякаш дотогава не му беше хрумвало, — да, така е. Отпратих набързо госпожица Райдър. Помолих я да не се мярка около жилището си и обещах да ѝ взема нещата, необходими за пътуването, и да ги занеса с такси на Чаринг Крос.

— Ясно — каза Тарлинг, — значи вие подредихте куфара?

— Наполовина — поправи го Милбърг. — Видите ли, бях забравил кога потегля влакът. Едва докато стягах багажа, се сетих, че няма да стигна навреме на гарата. Бях се уговорил с госпожица Райдър, че ако не успея да отида, ще ѝ се обадя по телефона петнайсет минути преди тръгването на влака. Тя трябваше да ме чака във фоайето на един хотел наблизо. Надявах се да стигна поне час преди потеглянето на влака, защото не исках да привличам вниманието върху себе си или... върху госпожица Райдър — добави той. — Когато си погледнах часовника и разбрах, че ще закъснея, оставих куфара както беше приготвен наполовина и отидох да се обадя по телефона от станцията на метрото.

— Как влязохте и излязохте? — поинтересува се Тарлинг. — Портиерът твърди, че не е видял никого.

— Влязох от задния двор — обясни Милбърг — Всъщност няма нищо по-просто от това да влезеш в сутеренния апартамент на госпожица Райдър отзад, откъм конюшните. Всички наематели имат ключове от задната врата, за да вкарват и изкарват велосипедите си и да прибират въглищата.

— Зная това — прекъсна го Тарлинг. — Продължавайте.

— Малко избързвам — поде господин Милбърг. — Отворих дума за багажа и се отплеснах. Та след като се разделих с госпожица Райдър, прекарах вечерта да усъвършенствам плановете си. Няма никакъв смисъл — Милбърг махна нехайно с ръка — да ви излагам доводите, които имах намерение да изтъкна пред господин Лайн.

— Ако сред тях не е било предателството на госпожица Райдър, да не се казвам Тарлинг. Наясно съм какви доводи сте се канели да изтъкнете.

— Тогава, господин Тарлинг, позволете да ви поздравя, имате дарбата да четете мисли — заяви Милбърг, — защото не съм разкрил тайната си пред никого. Но не за това става дума. Имах намерение да се примоля на господин Лайн. Имах намерение да му напомня всичките години, когато съм служил вярно на неговия свят баща, а ако самопризнанието ми не бъдеше прието и той продължеше да държи на плана си за отмъщение, то тогава, господин Тарлинг, щях да се застрелям пред очите му.

Милбърг го заяви с изключителен драматизъм, но той не направи впечатление на Тарлинг, а Уайтсайд вдигна поглед от бележките си и в очите му пробяга присмехулна искра.

— Изглежда, вашето хоби е да подготвяте самоубийства и да се отказвате от тях — рече той.

— Съжалявам, че ви чувам да говорите така непочтително по един толкова сериозен въпрос — укори го Милбърг. — Както казах, чаках малко повече, отколкото трябваше, но държах да се мръкне, преди да вляза в жилището. Направих го лесно, защото Одет ми даде ключа си. Открих лесно куфара й — беше на един рафт в трапезарията — и го сложих на леглото. Заех се да редя багажа, не бе лесно, защото не съм запознат с подробностите от дамския тоалет — слагах нещата, от които тя според мен щеше да има нужда по време на пътуването. По едно време се сетих, че съм забравил кога потегля влакът, погледнах си часовника и за свой ужас видях, че ще закъснея. За щастие, както вече ви казах, се бях уговорил с Одет да й се обадя.

— Един момент — прекъсна го Тарлинг. — Как бяхте облечен?

— Как бях облечен ли? Нека помисля. Носех костюма, с който съм сега — каза Милбърг, — а също палто, защото, ако си опомняте, нощта беше студена и мъглива.

— Къде беше револверът?

— В джоба на палтото — отговори веднага Милбърг.

— С палто ли стояхте?

Милбърг се замисли.

— Не. Бях го окачил на куката в единия край на леглото, близо до нишата, която госпожица Райдър използва за дрешник.

— А когато отидохте да се обадите по телефона, облякохте ли си палтото?

— Не, напълно съм сигурен — отговори с готовност Милбърг. — Помня, след това си казах колко глупаво е от моя страна да дойда с палто и да не го облека.

— Продължавайте — подкани го Тарлинг.

— И така, отидох на станцията, обадих се в хотела и за моя изненада и раздразнение госпожица Райдър не отговори. Попитах портиера, който вдигна телефона, дали е виждал във фоайето млада дама, облечена по такъв и такъв начин, а той отговори отрицателно. Ето защо — натърти Милбърг — ще се съгласите, че е възможно госпожица Райдър да не е била на гарата или в хотела, възможно е и да се е върнала.

— Кажете фактите — прекъсна го Уайтсайд. — Разполагаме с достатъчно предположения. Кажете какво стана, а ние ще си направим изводите.

— Чудесно, сър — откликна любезно Милбърг. — Когато свърших с телефонния разговор, минаваше девет и половина. Сигурно си спомняте, бях телеграфирал на господин Лайн да се срещнем в единайсет. Очевидно нямаше защо да ходя в апартамента, щях да се върна там няколко минути преди идването на господин Лайн, за да му отворя. Току-що ме попитахте, сър — обърна се той към Тарлинг, — дали съм облякъл палтото си и сега мога категорично да заявя, че не бях с палто. Тъкмо се връщах към жилището с намерението да го взема, когато видях, че зад блока са се събрали хора. Както вече ви казах, няхах намерение да привличам вниманието, затова изчаках да се разотидат служителите от таксиметровата компания, която използва бившите конюшни за гараж. Но не е особено приятно да чакаш в студена пролетна вечер на ъгъла на бивша конюшня. Разбрах, че пресечката няма да се опразни скоро, затова се върнах на улицата, тръгнах да се разхождам и стигнах до едно кино. Аз съм голям любител на киното — обясни Милбърг — и макар да не ми беше до забавления, реших, че филмът може да е приятен. Забравил съм как се казваше...

— Засега не е необходимо да го знаем — обади се Тарлинг. — Бъдете така добър да сте по-кратък.

Милбърг замълча за момент.

— Сега стигам до най-необикновения факт — продължи той, — така че имайте предвид всяка подробност, която ще ви съобща. В мой

интерес е извършителят на това ужасно престъпление да си получи заслуженото...

С нетърпелив жест Тарлинг спря изтърканите фрази на господин Милбърг, но той съвсем не се смути.

— Когато се върнах при конюшните, там вече нямаше жива душа. Пред вратата към склада и мазетата беше спряла двуместна кола. Във и около нея нямаше никого и аз я огледах с любопитство — изобщо не се сетих, че колата е на господин Торнтън Лайн. Онова, което ме заинтересува, бе, че задната врата на сградата беше отворена, а аз я бях заключил. Зееше вратата към сутерена, така де, това си е най-обикновен сутерен, откъдето трябваше да мина за жилището на Одет. Отворих вратата на апартамента — продължи внушително Милбърг — и влязох. На излизане бях угасил лампата, но за своя изненада видях през прозорчето над вратата на спалнята на Одет, че вътре свети. Натиснах дръжката и още преди да вляза, усетих острата миризма на изгорял барут. Първото, на което се спря погледът ми, беше паднал на пода човек. Лежеше по корем, обърнах го и за свой ужас видях господин Торнтън Лайн. Беше в безсъзнание, от раната на гърдите му течеше кръв — уточни Милбърг. — За момент помислих, че е мъртъв. Ако кажа, че бях потресен, едва ли ще предам съвсем точно вълнението си. Първата ми мисъл — а първите мисли понякога са най-правилните — беше, че го е застреляла Одет Райдър, която по някаква причина се е върнала. Но в стаята нямаше никого, а забелязах и едно странно обстоятелство, което ще споделя с вас — прозорецът към двора беше широко отворен.

— Той е с дебели решетки — рече Тарлинг, — така че никой не би могъл да избяга оттам.

— Разгледах раната — продължи Милбърг, след като кимна в знак на съгласие с Тарлинг, — и разбрах, че е смъртоносна. Но според мен господин Торнтън Лайн още беше жив. После ми дойде наум да спра кръвотечението, затова издърпах някакво чекмедже и извадих първото, което ми попадна — една нощница. Трябваше ми тампон и използвах две от носните кърпички на Одет. Първо му свалих самото и жилетката, задача, която не се оказа лесна, а след това го превързах колкото можах. Знаех, че положението му е безнадеждно, нещо повече — добави трезво Милбърг, — според мен беше мъртъв още преди да съм го превързал. Докато се занимавах с него, не ми беше до това да

мисля за ужасното положение, в което щях да изпадна, ако някой влезеше в стаята. Но щом си дадох сметка, че всичко е безнадеждно, и ми остана секунда време да помисля, ме обхвана безумна паника. Грабнах палтото от куката, побягнах от стаята, излязох през задната врата на уличката и се върнах в Камдън Таун — бях смазан психически и физически от преживяното.

— Угасихте ли лампите? — попита Тарлинг.

Милбърг помисли малко, после отговори:

— Не, оставих ги да светят.

— И зарязахте трупа в жилището?

— Кълна се, да — потвърди Милбърг.

— А револверът беше ли в джоба ви, когато се прибрахте?

Милбърг поклати глава.

— Защо не уведомихте полицията?

— Защото се страхувах — призна Милбърг. — Бях изплашен до смърт. Ужасно е да си го призная, но аз съм си страхлив.

— В стаята никой ли нямаше? — настоя Тарлинг.

— Доколкото видях — не. Казах ви, прозорецът беше отворен. Твърдите, че бил с решетка — така е, но много слаб човек би могъл да се промъкне през пръчките. Една жена.

— Невъзможно — прекъсна го Тарлинг. — Разстоянието между пръчките бе измерено внимателно, през тях може да мине най-много заек. И така вие нямате представа кой е изнесъл тялото?

— Никаква — отвърна твърдо Милбърг.

Тарлинг отвори уста да каже нещо, но телефонът иззвъня и той вдигна слушалката на апарата, който беше на масата.

Обади се непознат глас, пресипнал и висок, сякаш човекът не беше свикнал да говори по телефон.

— Тарлинг ли се казваш? — викна бързо той.

— Да — потвърди Тарлинг.

— Тя ти е приятелка, нали? — попита гласът.

Последва смях. По гърба на Тарлинг пробягаха тръпки, защото, макар да не беше разговарял с този човек по телефона, инстинктът му подсказваше, че се обаждат Сам Стей.

— Ще я намериш утре — изпищя гласът, — онова, което ще остане от нея. Жената, която го е съблазнявала... онова, което ще остане от нея...

Чу се щракване и онзи затвори.

Тарлинг заудря по вилката като луд.

— От коя централа се обадиха? — попита той и след секунда телефонистката го осведоми, че са звънили от Хампстед.

ГРОБИЩЕТО ХАЙГЕЙТ

Одет Райдър се бе сгушила в ъгъла на задната седалка на таксито, което се носеше плавно напред. Бе стиснала очи след неизбежната реакция. Вълнението се бе сляло с тревогата и ѝ бе вдъхнало силите да стигне до колата с уверена крачка, толкова уверена, че изненада старшата сестра, сега обаче, сама в мрака, усети слабост, едновременно физическа и психическа, която я лиши от воля за повече усилия.

Колата профучаваше по безкрайни улици — в каква посока, Одет не знаеше, пък и не я беше грижа. Нали нямаше представа къде се намира клиниката! Можеше да е на самия край на Лондон. По едно време — колата пресичаше Бонд Стрийт откъм Кавендиш Скуеър, момичето видя, че хората се обръщат и гледат към тях, а един полицаи посочи колата и извика нещо. Но беше прекалено погълната от мислите си, за да се опитва да разбере причината.

Някак подсъзнателно оценяваше колко добре кара шофьорът, който успяваше да се измъкне от задръстванията, и едва когато видя, че таксито е поело по извънградското шосе, започна да изпитва подозрения, че има нещо гнило. Но дори тогава съмненията ѝ се разсеяха — бе разпознала пътя за Хартфорд.

„Ами да — рече си тя. — Сигурно ме издирват в Хартфорд, а не в Лондон.“ И отново се успокои.

Внезапно колата спря, влезе на заден ход в страничен път, а после се обърна в посоката, от която бяха дошли. Сам Стей угаси двигателя, слезе и отвори вратата.

— Слизай! — рече грубо той.

— Защо... Какво... — започна объркано Одет, но преди да е казала нещо, мъжът се пхна вътре, сграбчи я за китката и я издърпа така грубо, че тя падна.

— Не ме познаваш, а?

При тези думи той завря лицето си в нейното и я хвана за раменете така диво, че ѝ се доплака от болка.

Одет беше на колене и докато се опитваше да се изправи, погледна с изненада човечето.

— Познавам ви — ахна тя. — Вие сте мъжът, който се опита да влезе в жилището ми.

Той се ухили.

— И аз те знам! — изсмя се пискливо Сам Стей. — Ти си дяволът, който го е подмамил! Най-свестният човек на света... Сега той се намира в малката гробница на гробището Хайгейт. Вратите ѝ са като черковни двери. И ти ще отидеш там нощес, проклета да си! Там ще те заведе. Там, там и ще те оставя при него, защото те желаше!

Той стискаше двете ѝ китки и я гледаше кръвнишки. В изпулените очи на лудия имаше толкова вълчо, толкова нечовешко, че устата на Одет пресъхна и когато тя се опита да изпищи, от гърлото ѝ не излезе и звук. Сетне жената политна към него, той я хвана под мишниците и я изправи на крака.

— Припадна, а? Ще припаднеш я, драга ми госпожичке — изкиска се Сам. — Сигурно ти се иска изобщо да не идваш на себе си. Готов съм да се обзаложа, че щеше да е така, само ако знаеше... ако знаеше!

Пусна я на тревата край пътя, извади от предната част на колата каиш за багажа и ѝ върза ръцете. Сетне взе шала ѝ и ѝ запуши устата.

С изненадваща сила я вдигна без каквото и да е затруднение и я бутна обратно в ъгъла на седалката. После тръшна вратата, качи се отново отпред и подкара колата с най-висока скорост към Лондон. Намираха се в началото на Хампстед, когато над магазинче за цигари Сам видя табела, че има телефон, и спря малко по-нататък, в най-тъмната част на улицата. Обърна се. Момичето се беше изплъзнало от седалката на пода и лежеше в несвяст.

Сам се запъти бързо назад към магазинчето, където бе видял табелата за телефон. В обърканото му съзнание се въртеше мисълта, че има някой, който ще страда. Онзи проклетник с жестокия вид, който го разпитваше, когато припадна — Тарлинг. Да, така се казваше, Тарлинг.

В магазинчето имаше нов указател и макар Тарлинг да беше абонат от скоро, името му беше включено. След няколко секунди Сам Стей разговаряше с детектива.

Окачи слушалката и излезе от кабината, а съдържателят, дочул грубия му висок тон, го изгледа подозрително. Но на Сам Стей не му пукаше от хорските подозрения. Той изтича при колата, скочи на мястото си и отново подкара автомобила.

Пълен напред към гробището Хайгейт! Точно така. Сигурно беше затворено, но все щеше да измисли нещо. Например първо ще я убие, а сетне ще я прехвърли през зида. Щеше да си отмъсти както трябва, ако я вкараше в гробището жива и я натикаше долу при мъртъвците през вратичките, които се отваряха като църковни двери и водеха към студената, влажна гробница под земята.

Крещеше и пееше, радостен от тази мисъл, и пешеходците, покрай които профучаваше таксито, се обръщаха при звука на дивашкото му пеене — Сам Стей беше щастлив както никога през живота си.

Но гробището се оказа затворено. Мрачните железни порти го правеха недостъпно, стените бяха високи. Положението се усложняваше допълнително от това, че гробището бе почти отвсякъде заобиколено от къщи: Сам кръжа половин час, докато най-сетне паркира на място, където зидът не изглеждаше чак толкова непреодолим. Наоколо беше безлюдно, а нямаше защо да се безпокои, че момичето ще му попречи. Обърна се и видя, че се е свило на пода. Реши, че Одет още е в безсъзнание.

Качи колата на тротоара, промуши се в тясното пространство между нея и стената и рязко отвори вратата.

— Хайде! — изкрещя възторжено той.

Протегна ръце — и отвътре изскочи нещо гъвкаво и пъргаво, нещо, което го хвана за гърлото и го запокити срещу стената.

Стей се боричкаше като обезумял, но Лин Чу го стискаше в желязна хватка.

ЛИН ЧУ СЕ ЗАВРЪЩА

Тарлинг пусна слушалката на вилката и седна със стон на стола. Лицето му бе пребледняло — бе по-бяло дори от това на арестувания, който седеше срещу него и сякаш изведнъж се бе състарил.

— Какво се е случило? — попита тихо Уайтсайд. — Кой беше?

— Стей — отговори Тарлинг. — Стей. Одет е в ръцете му! Това е ужасно, ужасно!

Уайтсайд и Милбърг го наблюдаваха с любопитство — първият сериозен и замислен, вторият — с потръпващо от страх лице.

— Победен съм — рече Тарлинг и точно в този момент телефонът звънна отново.

Той вдигна слушалката, наведе се над масата и Уайтсайд видя как очите му се разширяват от изумление. Бе чул гласа на Одет.

— Аз съм, Одет!

— Одет! Добре ли си? Господи, благодаря ти! — Тарлинг почти крещеше. — Слава Богу! Къде си?

— Намирам се в едно магазинче за цигари...

Настъпи пауза, тя очевидно питаше някого как се казва улицата, после му съобщи къде е.

— Но това е чудесно! — възкликна Тарлинг. — Веднага идвам. Уайтсайд, моля ви, извикайте такси! Как се измъкна?

— Това е дълга история — отвърна Одет. — Спаси ме твоят китайски приятел. Онзи ужасен човек спря таксито при магазинчето да се обади по телефона. Тогава като с вълшебна пръчка се появи Лин Чу. Предполагам, е лежал отгоре на колата, защото го чух да слиза отстрани. Помогна ми да слеза и ме остави да чакам в един тъмен вход, после седна на моето място. Моля те, не ме питай повече. Толкова съм изморена!

След половин час Тарлинг беше при момичето и чу ужасяващия му разказ. Одет Райдър донякъде се бе успокоила и докато детективът я връщаше в клиниката, тя му описа премеждията си.

— Трябва да съм изпаднала в безсъзнание — започна Одет. — Когато се свестих, лежах на пода на таксито, което се движеше с бясна скорост. Помислих дали да не седна отново на седалката, но ми хрумна, че ако се правя на припаднала, може би по-лесно ще избягам. Когато колата спря, се опитах да стана, но не ми стигнаха силите. Все пак помощта не закъсня. Чух драскане на обувки по кожения гюрук на колата и след мъничко вратата се отвори. Видях силует и разбрах, че не е шофьорът на таксито. Човекът ме вдигна и изнесе. За късмет таксито бе спряло срещу къща с голям портал и китаецът ме заведе там. „Почакайте — ми каза той. — Тук наблизо има място, откъдето можете да телефонирате. Изчакайте, докато таксито тръгне.“ После се върна в колата, затвори безшумно вратата и веднага след това видях Стей да тича по пътеката. Секунди по-късно те изчезнаха, аз се доवлякох до магазина... и това е всичко.

Когато Тарлинг се върна в жилището си, все още нямаше вести от Лин Чу. Уайтсайд го чакаше да му съобщи, че е вкарал Милбърг в ареста и на следващия ден ще му предявят обвинението.

— Не проумявам какво се е случило с Лин Чу. Трябваше вече да се е върнал — рече Тарлинг.

Беше един и половина след полунощ, а когато се обадиха в Скотланд Ярд, оттам не можаха да им дадат никакви сведения.

— Възможно е, разбира се — продължи Тарлинг, — Стей да е отишъл с колата в Хартфорд. Този човек съвсем е полудял и е опасен.

— Всички престъпници са повече или по-малко смахнати — заключи философски Уайтсайд. — Чудя се този защо откачи.

— От обич — отговори Тарлинг.

Събеседникът му го изгледа с изненада и повтори недоверчиво.

— От обич ли?

Тарлинг кимна.

— Без съмнение Сам Стей е обожавал Лайн. До лудост го е довел шокът от неговата смърт.

Уайтсайд замислено забарабани с пръсти по масата.

— Какво мислите за разказа на Милбърг? — попита той и Тарлинг сви рамене.

— Много ми е трудно да преценя — заяви детективът. — Този човек говореше така, сякаш казва истината, и нещо ми подсказва, че не лъже. И все пак цялата тази история е неправдоподобна.

— Милбърг, разбира се, е имал време да измисли една много хубава история — предупреди Уайтсайд. — Щрака му главата, умен е и едва ли би ни разказвал небивалици, които надхвърлят вероятното.

— Тогава кой е убил Торнтън Лайн?

Тарлинг стана и махна отчаяно с ръка.

— Очевидно не сте по-близо до разкриването на загадката от мен, но аз вече си имам предположение, което може и да звучи фантастично...

По стълбището се чуха леки стъпки, Тарлинг отиде при вратата и я отвори.

Влезе Лин Чу, както винаги спокоен и непроницаем — освен че челото и дясната му ръка бяха бинтовани, по нищо не личеше, че е преживял трагедия.

— Здравсти, Лин Чу — обърна се към него Тарлинг на английски, — ти да не си ранен?

— Леко — потвърди китаецът. — Ще бъде ли така добър господарят да ми даде цигара? Изгубих моите при боричкането.

— Къде е Сам Стей?

Преди да отговори, Лин Чу запали цигарата, духна клечката кибрит и я сложи внимателно в пепелника в средата на масата.

— Този човек спи на Терасата на нощта — каза простичко той.

— Мъртъв ли е? — възкликна Тарлинг.

Китаецът кимна.

— Ти ли го уби?

Лин Чу отново замълча и издуха облак цигарен дим във въздуха.

— Умирал е от много дни — така ми каза лекарят в голямата болница. Ударих го няколко пъти по главата, ала не много силно. Той ме поряза с нож, но нищо.

— Значи Сам Стей е мъртъв? — рече замислено Тарлинг. — Е, отстранен е един източник на опасност за госпожица Райдър, нали, Лин Чу?

Китаецът се усмихна.

— Това отстранява много неща, господарю, защото главата на този човек се избистри, преди той да умре.

— Искаш да кажеш, че пак е станал нормален?

— Стана нормален, господарю — потвърди Лин Чу, — и поиска да говори на хартията. Затова големият декар в болницата изпрати да

повикат съдия или човек, който издава присъди.

— Магистрат ли?

— Да, магистрат — кимна Лин Чу, — дойде едно дребно старче, което живее съвсем близо до болницата, роптаеше, че било късно. Освен това дойде и друг, който пише много бързо в една тетрадка, а когато човекът умря, написа още по-бързо на една машина тези листове и ми ги даде да ти ги донеса, другите остави за себе си и за съдията, дето разпита човека.

Потършува в джоба на блузата си и извади свитък листове, написани на пишеща машина.

Тарлинг взе документа и видя, че се състои от няколко страници. Сетне вдигна очи към китаеца.

— Първо ми кажи какво се случи, Лин Чу. Можеш да седнеш.

Лин Чу направи своя лек скован поклон, дръпна един от столовете, наредени до стената, и седна на почтително разстояние от масата, а Тарлинг, който забеляза колко бързо изпуши цигарата, му подаде кутията.

— Трябва да знаеш, господарю, че против твоето желание и без знанието ти хванах широколикия и го подложих на разпит. Подобни неща не се вършат във вашата страна, но реших, че ще е най-добре, ако бъде казана истината. Затова се приготвих да го подложам на изтезание, но той ми съобщи, че малката жена е в опасност. Ето защо го оставих — не мислех, че ваша премилост ще се върне до сутринта, и отидох в голямата къща, където държаха малката жена, но щом стигнах ъгъла, го видях да влиза в една бърза кола. Тя потегли под носа ми и трябваше да тичам, защото вървеше като хала. Успях обаче да се хвана отзад и когато тя спря, преди да пресече улицата, се покатерих по задницата и се проснах върху покрива. Хората май ме видяха и викнаха на шофьора, ала той не ги чу. Лежах така дълго и колата излезе от града, а след това се върна, но преди да се върне, спря и видях човека да говори разгневено с малката жена. Реших, че ще ѝ направи нещо, и се приготвих да скоча върху му, ала тя потъна в селенията на съня, той я вдигна и я сложи обратно в колата. После се върна в града, отново спря и влезе в някакъв магазин — според мен да телефонира, защото там имаше една от онези сини табели, дето висят пред магазините, в които телефонът може да се използва от всеки. Докато той беше вътре, слязох от покрива и вдигнах малката жена,

свалих ремъците от ръцете ѝ и я скрих в един вход. После заех мястото ѝ. Карахме много дълго, най-сетне спряхме до висока стена и тогава, господарю, се сбихме — каза спокойно Лин Чу. — Трябваше ми много време, за да се преборя с него, а после ми се наложи да го нося. Натъкнахме се на един полицаи и той ни закара с друга кола в болницата, където превързаха раните ми. После дойдоха да ми кажат, че човекът умираше и искаше да види някого, защото нещо му тежело и имал нужда да намери мир. Така той разказа това, господарю, а онзи писа цял час. Сетне малкият човек с бялото лице отиде при бащите си.

Лин Чу млъкна внезапно, както обикновено. Тарлинг взе листовите и ги разгърна, като прехвърляше страница след страница. Уайтсайд седеше търпеливо, без да го прекъсва.

Когато свърши да чете, Тарлинг вдигна очи и погледна през масата.

— Убиец на Торнтън Лайн е Сам Стей — съобщи той и Уайтсайд зяпна срещу него.

— Но... — започна той.

— От известно време го подозирах, но липсваха една-две брънки във веригата от доказателства, които все не успявах да открия. Ще ви прочета показанията на Сам Стей.

ГЛАВА ПОСЛЕДНА

ПОКАЗАНИЯТА НА САМ СТЕЙ

„Казвам се Сам Стей. Роден съм в Мейдстоун, графство Кент. На 29 години съм. Напуснах училище на единайсет години и се събрах с лоши приятели, така че тринайсетгодишен ме осъдиха за кражба в магазин и ме изпратиха в института «Борстал»^[1] за четири години. След освобождаването ми от «Борстал» отидох в Лондон и година по-късно бях изправен пред съда за кражба с взлом, осъдиха ме на девет месеца затвор и каторжен труд. Когато излязох от затвора, ме пое едно дружество, където ме научиха да карам автомобил. Получих книжка за таксиметров шофьор на друго име и една година карах такси. Накрая ме подведоха под отговорност за кражба на багажа на пътник и ме изпратиха в затвора за година и половина. С господин Торнтън Лайн се запознах, след като излежах тази присъда. Срегнах го при следните обстоятелства. От дружеството за подпомагане на бившите затворници ми дадоха писмо и с него отидох при господин Торнтън Лайн да ме назначи на работа. Той прояви голям интерес към мен и от самото начало стана най-добрият ми приятел, който някога съм имал. Беше неописуемо добър и смятам, че на света не е имало толкова свестен човек. Помогна ми много пъти и макар да попадах в затвора отново, не ме изостави, като приятел ме подкрепяше и не се отврати от мен, когато се забърквах в разни каши. Когато тази пролет ме освободиха от затвора, на вратата пак ме посрещна господин Торнтън Лайн с красивата си кола. Държа се с мен като с княз — отведе ме във великолепната си къща, даде ми да ям и да пия прекрасно вино. Каза ми, че е много разстроен от млада дама, за която се грижел. Тя работела при него, дал ѝ работа, когато едвам свързвала двата края. Сподели, че разпространявала лъжи за него и била лошо момиче. Не бях виждал тази жена на име Одет Райдър, но колкото повече той ми разказваше за нея, толкова повече се изпълвах с решителност да отмъстя. Господин Лайн сподели, че била много красива, и тогава се сетих, че в бригадата, в която бях зачислен в затвора Уондзуърт, имаше

човек на име Селсър. Доколкото си спомням, се казваше така. Излежаваше тежка присъда, защото лиснал сярна киселина в лицето на приятелката си. Тя го зарязала и се оженила за друг, докато бил в затвора. Доколкото знам, била много красива. Когато Селсър си излежал присъдата, причакал я и ѝ плиснал сярната киселина, често повтаряше, че никак не съжалявал. Затова, когато господин Лайн ми каза, че момичето било красиво, ми хрумна да ѝ отмъстя така. Живеех в Ламбет, в къщата на един рецидивист, който приема за наематели само престъпници. Взема повече от другите, но си струва, защото, ако полицията дойде да пита хазаина или жена му, те винаги дават лъжливи сведения. Отидох да живея там, защото имах намерение да извърша кражба на Мъсуел Хил с един, който познаваше мястото, пуснаха го от кауша два-три дни преди мен. Веднъж, както работехме, ме попита дали искам да свърша с него тази работа. Мислех, че може би ще успея да измъкна плячката, стига да се намери кой да се закълне, че не съм излизал вечерта от къщата. Казах на хазаина, че на четиринайсети имам работа, и му дадох една лира. Същата вечер видях господин Лайн и му изложих идеята си. Показах му сярната киселина, която бях купил от Уотърлу Роуд, но той рече, че не иска и да чува за такова нещо. Помислих, че само така си говори, да не се забърква. Каза да оставя на него момичето и се закани да си разчисти сметките с нея. Тръгнах си от къщата му към девет часа вечерта, обясних, че се прибирам в квартирата, а всъщност отидох в жилищния блок на Еджуеър Роуд, където живее тази Райдър. Познавах апартамента, защото бях ходил предишната вечер. Господин Лайн ме бе пратил да подхвърля някакви скъпоценности, взети от магазина. Искаше да я арестуват за кражба. Не успях да вляза, защото там беше един детектив на име Тарлинг, но огледах всичко и знаех как да се вмъкна, без да използвам предната врата, където винаги дежури портиер. Не беше трудно да вляза в сградата, нито пък в апартамента. Сметнах, че е най-добре да се вмъкна рано, защото момичето можеше да е на театър, а така щях да се скрия, преди да си е дошло. Вече в апартамента установих, че навсякъде е тъмно. Това беше добре дошло за задачата ми. Минавах от стая в стая, докато накрая стигнах в спалнята. Огледах помещението, потърсих къде да се скрия. В единия край на леглото имаше ниша, отделена със завеса, където бяха окачени няколко рокли и един пенъор. Видях, че спокойно мога да се вмъкна зад дрехите и

никой нищо да не усети. Точно до завесата имаше две куки за закачане на дрехи. Споменавам го заради нещо, което се случи по-късно. Докато тършувах, чух, че в ключалката се обръща ключ, и загасих лампата. Едва успях да се пъхна в нишата, когато вратата се отвори и се появи един мъж на име Милбърг. Той светна лампата и затвори вратата след себе си. Огледа се, сякаш си мислеше нещо, а сетне свали палтото си и го окачи на една от куките до нишата. Стаих дъх, страх ме беше да не надникне вътре, но не го направи. Тръгна из стаята, сякаш търсеше нещо, аз отново се уплаших, че ще ме открие, той обаче излезе и се върна с малък куфар. Едва след като излезе, видях, че от джоба на палтото му, закачено на куката, се подава дръжката на револвер. Не знаех за какво му е, но реших, че ако ме разкрие, все пак ще е по-добре револверът да е в моя, а не в неговия джоб, затова го извадих и го прибрах. После, както вече казах, той се върна и започна да реди багаж в куфара, който сложи върху леглото. След малко си погледна часовника, промърмори нещо, угаси лампите и бързо се омете. Чаках да се върне, но него го нямаше и тъй като знаех, че ако се появи, ще имам достатъчно време да се скрия, отново огледах револвера. Беше автоматичен и бе зареден. Никога не си бях служил с огнестрелно оръжие, но си помислих, че няма да е зле да го прибера, тъй като имах намерение да извърша престъпление, което би могло да ме прати до края на дните ми на каторга. Сетне изгасих лампата, седнах при прозореца и зачаках да се върне госпожица Райдър. Запалих цигара и отворих прозореца, за да излиза димът. Извадих и шишенцето със сярната киселина, махнах му тапата и го сложих на столче близо до мен. Шишенцето имаше широко гърло, както ми бе обяснил онзи в затвора. Само така можеш да плиснеш цялата киселина.

Не зная колко съм чакал в тъмното, но доколкото мога да преценя, около единайсет часа чух външната врата да траква лекичко и тихи стъпки в преддверието. Знаех, че не е Милбърг, той е едър. Този се движеше като котка. Всъщност не чух вратата на спалнята да се отваря. Със сярната киселина на столчето до мен чаках да светне лампата, но не стана нищо. Тогава ме прихвана нещо и тръгнах към човека, влязъл в стаята. Преди да се усетя, някой ме сграбчи и ме задуши, помислих, че е Милбърг, който ме е забелязал още първия път и се е върнал да ме пипне. Опитах се да го изтикам, но той ме халоса по брадата. Толкова се уплаших, че шумът ще събуди хората и ще

дойде полицията, та явно съм си изгубил ума. Преди да разбера какво става, измъкнах револвера от джоба си и стрелях от упор. Чух шум от падащо тяло. Пистолетът още беше в ръката ми и първото, което направих, беше да се отърва от него. Напипах в тъмното кошница на крачета, пълна с памучни и вълнени конци и какви ли не други неща. Набутах револвера на дъното, а сетне тръгнах слепешком през стаята и запалих лампата. В същия момент чух отново, че в ключалката се обръща ключ. Хвърлих само един поглед към тялото, паднало по лице, и се мушнах в нишата. Влезе Милбърг. Застана с гръб към мен, не виждах лицето му, когато обърна тялото. Зърнах го как взема нещо от чекмеджето и го омотава около трупа, видях го да сваля самото и жилетката, но едва когато излезе и аз се измъкнах от нишата, разбрах, че мъжът, когото съм убил, е милият господин Лайн. Сигурно съм полудял от мъка. Не знам какво съм правил. Мислех си само за едно — все има някакъв шанс той да не е мъртъв, трябва да го закарам в болница. Бяхме обсъждали плана за влизането му в апартамента и той ми обясни как ще докара колата отзад. Втурнах се навън през задния вход. И наистина, колата беше там, наоколо нямаше жива душа. Върнах се в спалнята, вдигнах го на ръце и го отнесох в колата, като го подпрях на седалката. Сетне се върнах и взех самото и жилетката, които метнах до него. Намерих в колата ботинките му и тогава за първи път забелязах, че е обут в плъстени пантофи. Бил съм шофьор на такси и затова зная да управлявам автомобил, така че след няколко минути се носех по Еджуеър Роуд на път за болницата «Сейнт Джордж». Свих през парка, защото не исках хората да ме видят, и когато стигнах до едно място, където нямаше жив човек, спрях колата да погледна Лайн. Разбрах, че е мъртъв. Останах с него в колата близо два часа, плаках както никога през живота си, а сетне, след време, се съвзех, отнесох го и го положих на тротоара, на известно разстояние от автомобила. Останал ми беше достатъчно разум да се сетя, че ако го намерят мъртъв при мен, зле ми се пише, но не ми се щеше да го оставя, затова, след като му скръстих ръцете, поседях до него още час-два. Изглеждаше ми толкова самотен и студен, сърцето ми се късаше, като си помислех, че трябва да го напусна. На зазоряване видях лека с жълти нарциси, откъснах няколко и ги положих върху гърдите му, защото го обичах.“

Тарлинг свърши да чете и погледна помощника си.

— Ето го края на загадката с нарцисите — заключи той. — Едно доста просто обяснение, Уайтсайд. Между другото, това оневинява нашия приятел Милбърг, който, както изглежда, ще се измъкне без присъда.

* * *

След седмица двама души се разхождаха бавно покрай високия морски бряг. Бяха вървели дълго в пълно мълчание, когато Одет Райдър се обади:

— Много бързо се уморявам. Нека поседнем.

Тарлинг послушно се отпусна до нея.

— Видях тази сутрин във вестниците, господин Тарлинг, че сте продали универсалния магазин „Лайн“.

— Така е — потвърди Тарлинг. — Има много причини, поради които не искам да се хващам с магазина, нито пък да оставам в Лондон.

Тя не гледаше към него, играеше си със стръкчетата трева, които бе откъснала.

— В чужбина ли заминавате? — попита тя.

— Заминаваме — поправи я Тарлинг.

— Заминаваме? — погледна го изненадано Одет. — Кои заминаваме?

— Имам предвид себе си и момичето, на което се обясних буйно в любов в Хартфорд — уточни Тарлинг и тя сведе очи.

— Тогава помислих, че сте ме съжалили — рече Одет — и това до голяма степен ви е подтикнало да направите необузданото си обяснение в... в...

— Любов може би? — подсказа Тарлинг.

— Това е думата — потвърди тя леко усмихната. — Че го правите, подтикнат от огромната ми мъка.

— Направих го — рече Тарлинг, — защото те обичам.

— Къде отивате... отиваме? — попита неловко Одет.

— За няколко месеца в Южна Америка — заяви Тарлинг, — а после в моя любим Китай, за хладния сезон.

— Защо в Южна Америка? — поиска да разбере момичето.

— Защото — заяви Тарлинг — в тазсутрешния вестник четох една статия за цветя и научих, че в Аржентина не растели нарциси.

[1] Име на село, където е открито първото във Великобритания заведение за поправителен труд за малолетни престъпници. — Б.пр. ↑

Издание:

Едгар Уолъс. Убийството с нарцисите

Английска, първо издание

Редактор: Емилия Л. Масларова

Коректор: Петя Калевска

Технически редактор: Езекил Лападатов

Библиотечно оформление: Филип Малеев

Илюстрация: Александър Малеев

Издателство „Лъчезар Минчев“, 1993 г.

ISBN: 954-412-012-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.